Ára: 1 forint

XVII. évfolyam 45. szám.

1961. november 9.

Ludas Matyi

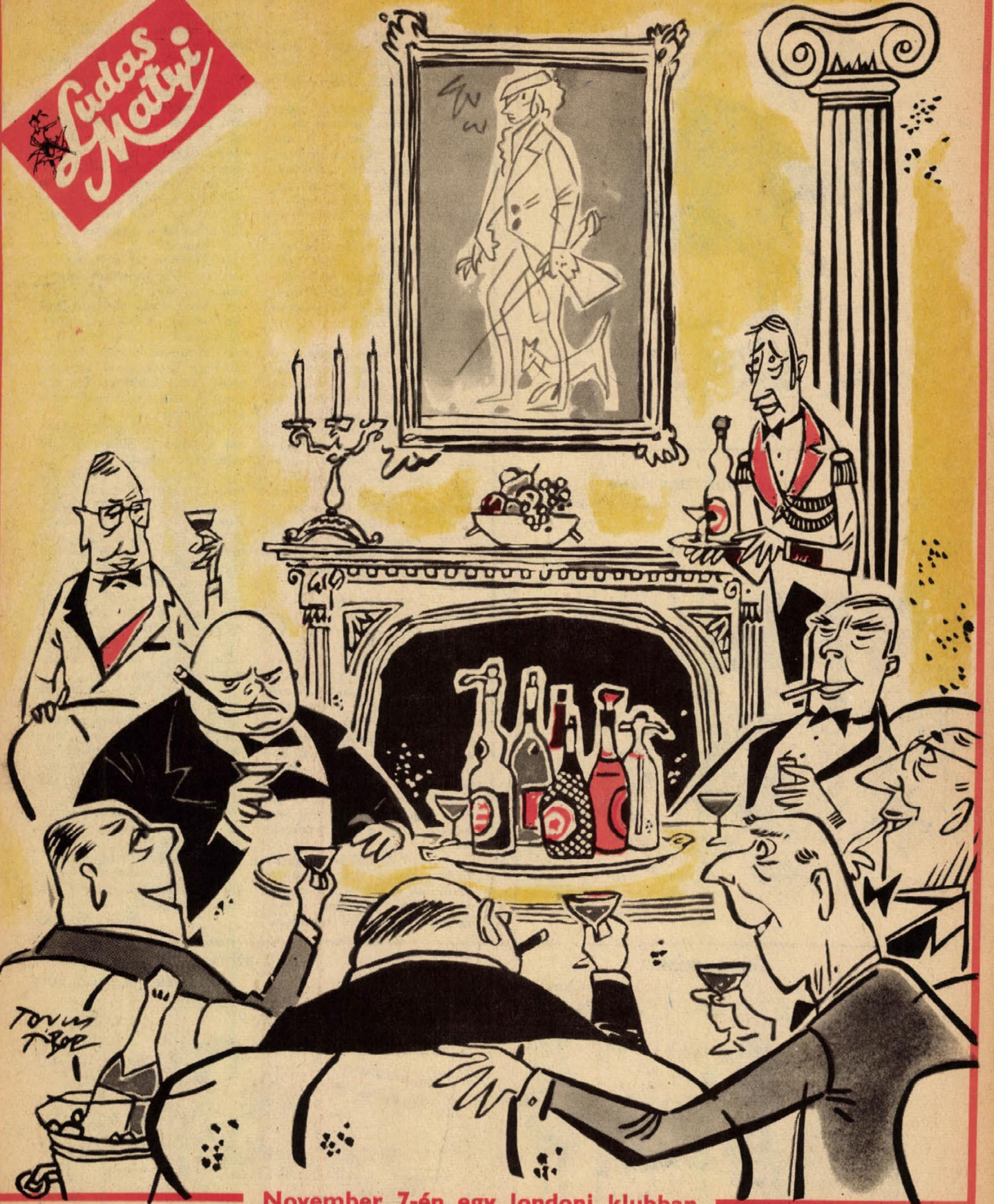

November 7-én egy londoni klubban

Toncz Tibor rajza

— *Mit ünnepelünk, uraim?*

— *Hát nem tudja, mister Churchill? Éppen ma van negyvennégy éve, hogy ön egy félévet jósolt az orosz kommunistáknak...*

A nyugatnémet strucc

Schwott Lajos rajza

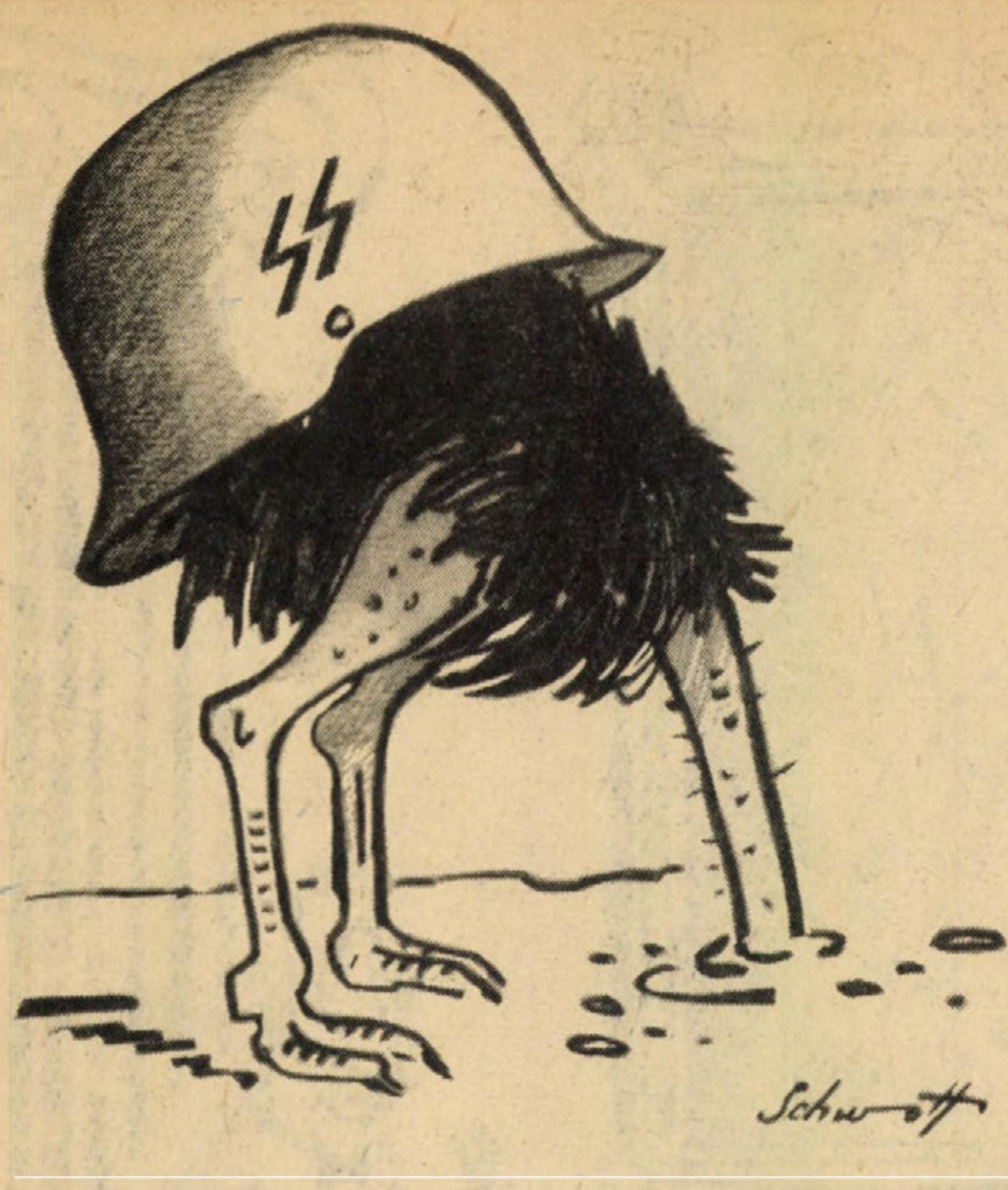

Beosztottak nevelése

Balázs Piri Balázs rajza

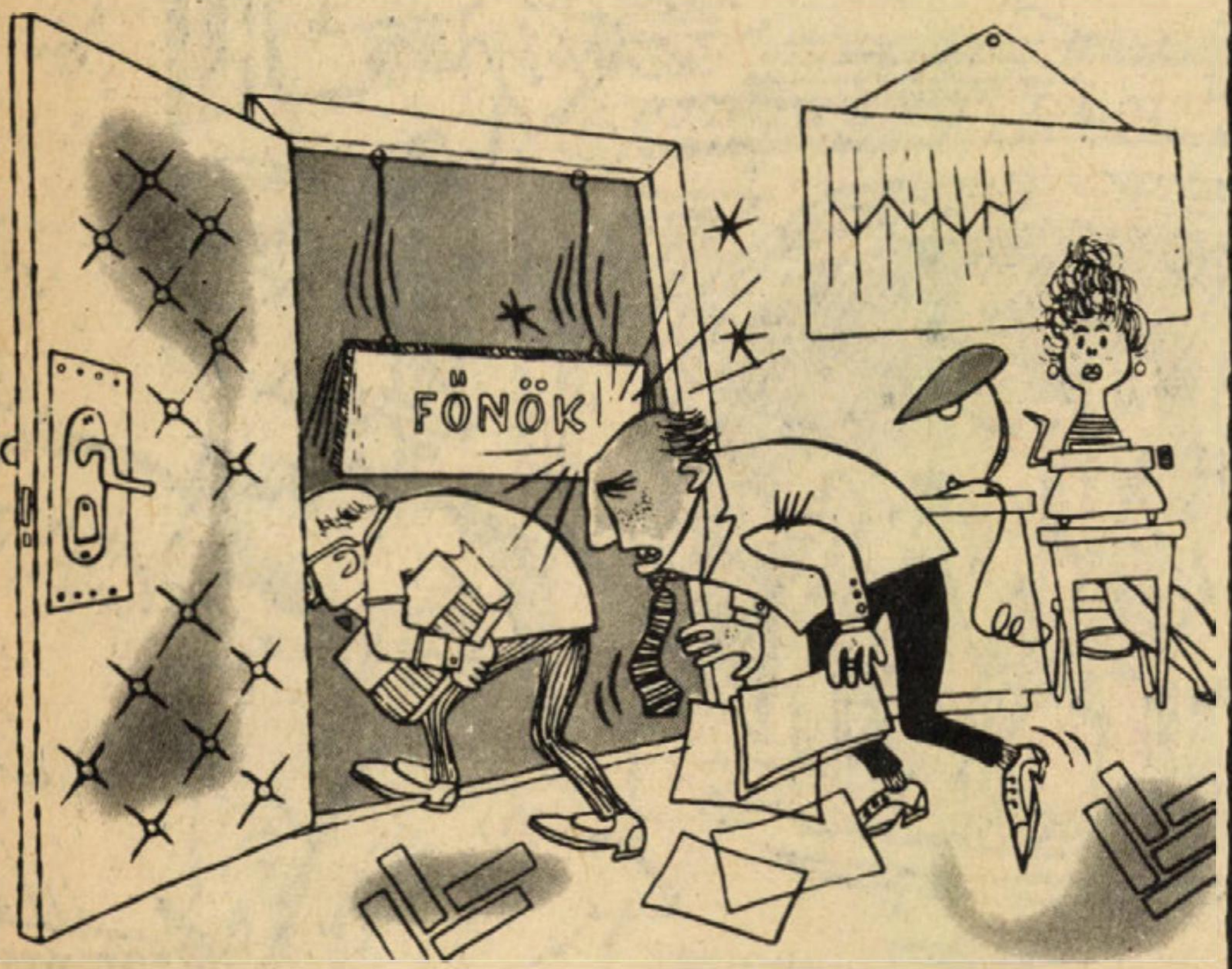

Revü

Ülök a kávéházban, békésen olvasom a lapokat, hol történtek újabb puccsok, provokációk, egyszer csak odajön hozzám Somos, leül, aztán megkérdi: leülhet-e.

— Szeretnék kérdezni valamit — mondja, miután megrendelte a kávéját. — A minap volt egy nagyon érdekes vitám... Ismeri Sóvárit, nem?... Azt a hosszú, sovány, kopaszt... Igen, azt!... Nos, ez a Sóvári kötötte az ebet a karóhoz, hogy egy revü csak hat görlig újszerű és egészen más, mint a régi volt, hat görlön felül már tartalmatlan, amerikai ízű Broadway-utánzat, amelyet a jóízlésű emberek egyöntetűen visszautasítanak...

— S maga mit mondott?

— Szerintem csak hét görlön felül csap át a minőség a mennyiségbe. Hét görlig újszerű és egészen más, és csak hét görlön felül tartalmatlan, amerikai ízű Broadway-utánzat, amelyet a jóízlésű emberek egyöntetűen visszautasítanak... Maga szerint kinek volt igaza? Neki vagy nekem?

Rövid gondolkozás után gúnyosan megkérdem Somostól:

— Mondja, magának nem elég, ha hat görl táncol a revüben?

— Dehogynem elég! — tiltakozik hevesen Somos. — Ki mondta, hogy nem elég? Én nem mondtam! Én meg vagyok elégedve hattal is. Hiszen ismer engem: én nem vagyok panaszkodó természetű, akinek soha semmi sem jó, semmi sem elég... Én beérem egy feleséggel otthon és hat görllel a revüszínpadon... Én nem panaszkodom, kérem... Isten ments!

— Nem vehetjük fel a versenyt a fejlett revüiparral rendelkező kapitalista országokkal...

— Ezzel tisztában vagyok. Tudom azt is, hogy honnan indultunk el. Tíz évvel ezelőtt még boldogok lettünk volna, ha egy szál görllel mutatnak be egy revüt. Tudom, hogy ez óriási fejlődés. De kinek van igaza? Sóvárinak vagy nekem? Elképzelhető-e újszerű, egészen más revü hét görllel is vagy csak hattal?

— Őszintén bevallom, még nem foglalkoztam elmélyülten ezzel a kérdéssel, de abban biztos vagyok, hogy nem az, illetve nemcsak az különbözteti meg újszerű, egészen más revüinket a régitől, hogy emezekben csak hat görl táncol, míg amazokban negyven...

— Hanem?

— Azokban a régi revükben, ha még emlékszik rájuk, csupa nagyon szép lány táncolt. Nos, a mi görljeink között vannak kevésbé szépek is. De kérdem én: kerülhet-e valaki hátrányba a népi demokráciában azért, mert kevésbé szép? Nem kerülhet. Ha tud táncolni, akkor nyitva áll előtte a görl-pálya...

— De szép számmal akadnak olyanok is, akik még táncolni sem tudnak!

— Azokban a régi revükben, ha még emlékszik rájuk, minden lány remekül táncolt. Nos, a mi görljeink között vannak olyanok is, akik nem tudnak táncolni. De kérdem én: kerülhet-e valaki hátrányba a népi demokráciában csak azért, mert nem tud táncolni? Nem kerülhet. Ha szép, akkor nyitva áll előtte a görl-pálya...

— Vannak olyanok is, akik noha kevésbé szépek, de táncolni se tudnak...

— Somos, Somos, én azt hiszem, maga mégiscsak elégedetlen... Elégedetlen a revüinkkel... Vallja be, öreg maximalista, hogy maga azt szeretné, ha egy revüben rengeteg szép és jól táncoló görl lépne fel...

— Lesz, ami lesz! — mondja dacosan Somos. — Igen, azt szeretném!

Megcsóválom a fejem:

— Ejnye, Somos, hát akkor mi különböztetné meg a mai revüt a régitől?!

Mikes György

Gépkorszak

Vasvári Anna rajza

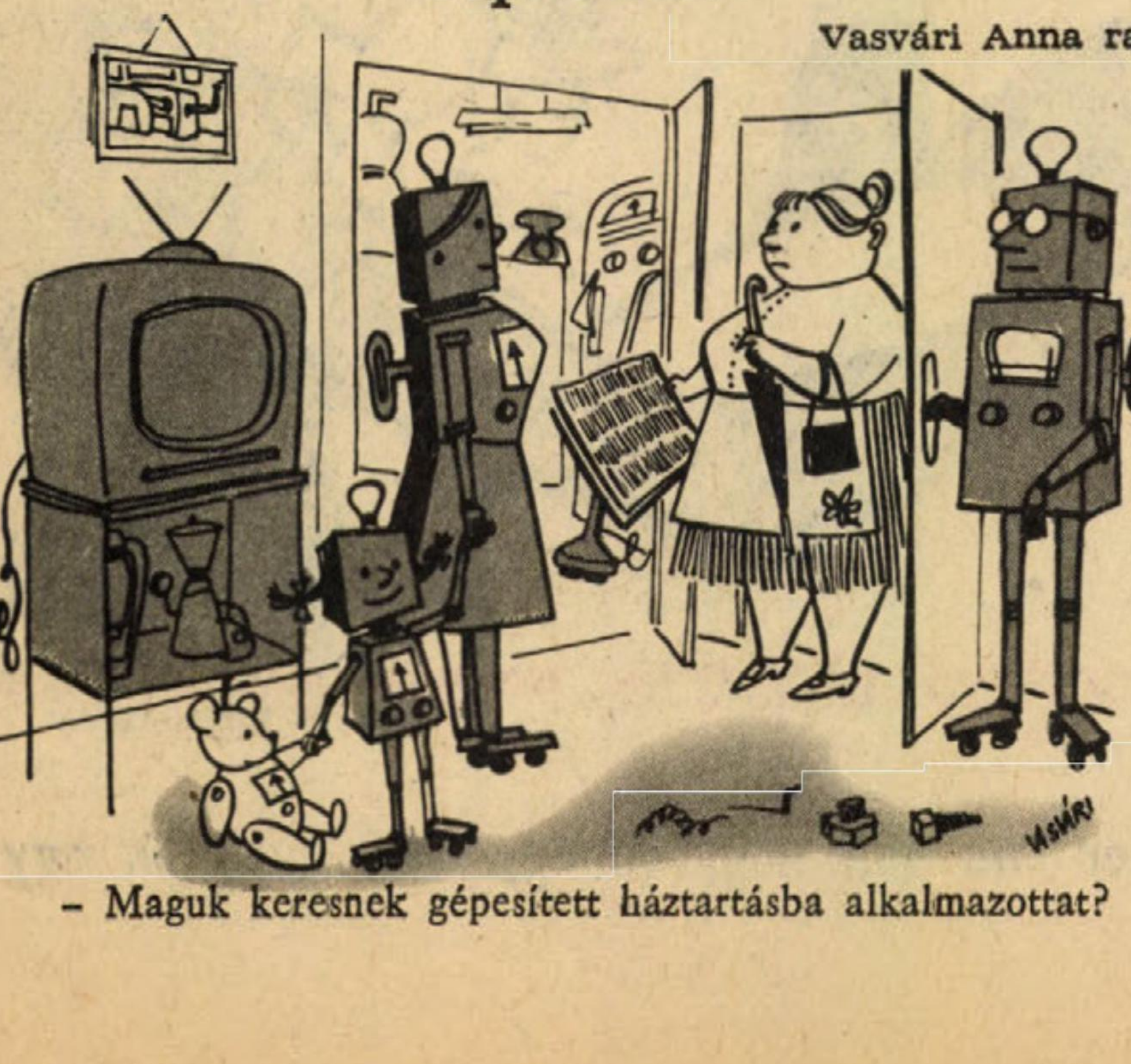

– Maguk keresnek gépesített háztartásba alkalmazottat?

Női hivatal

Balázs Piri Balázs rajza

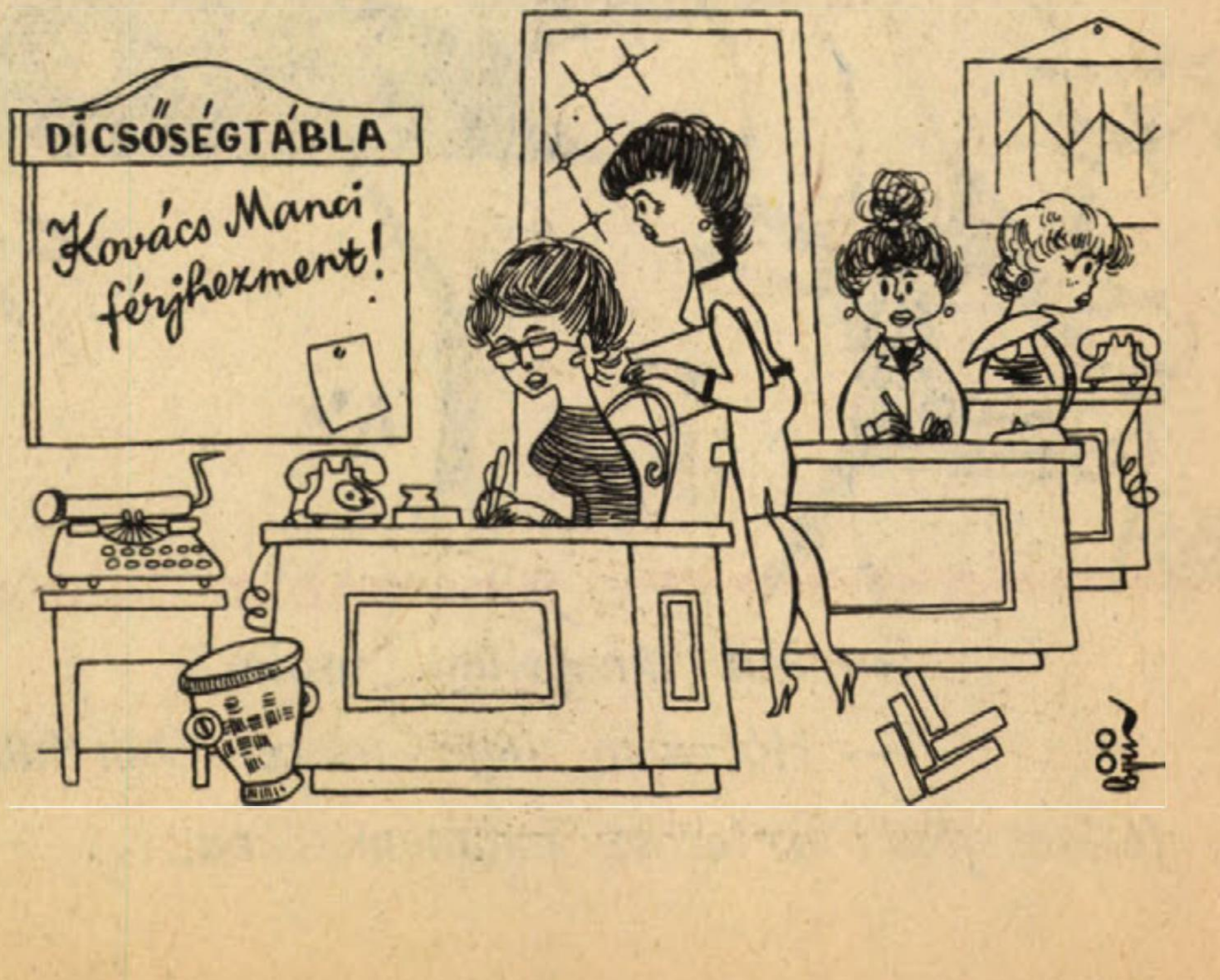

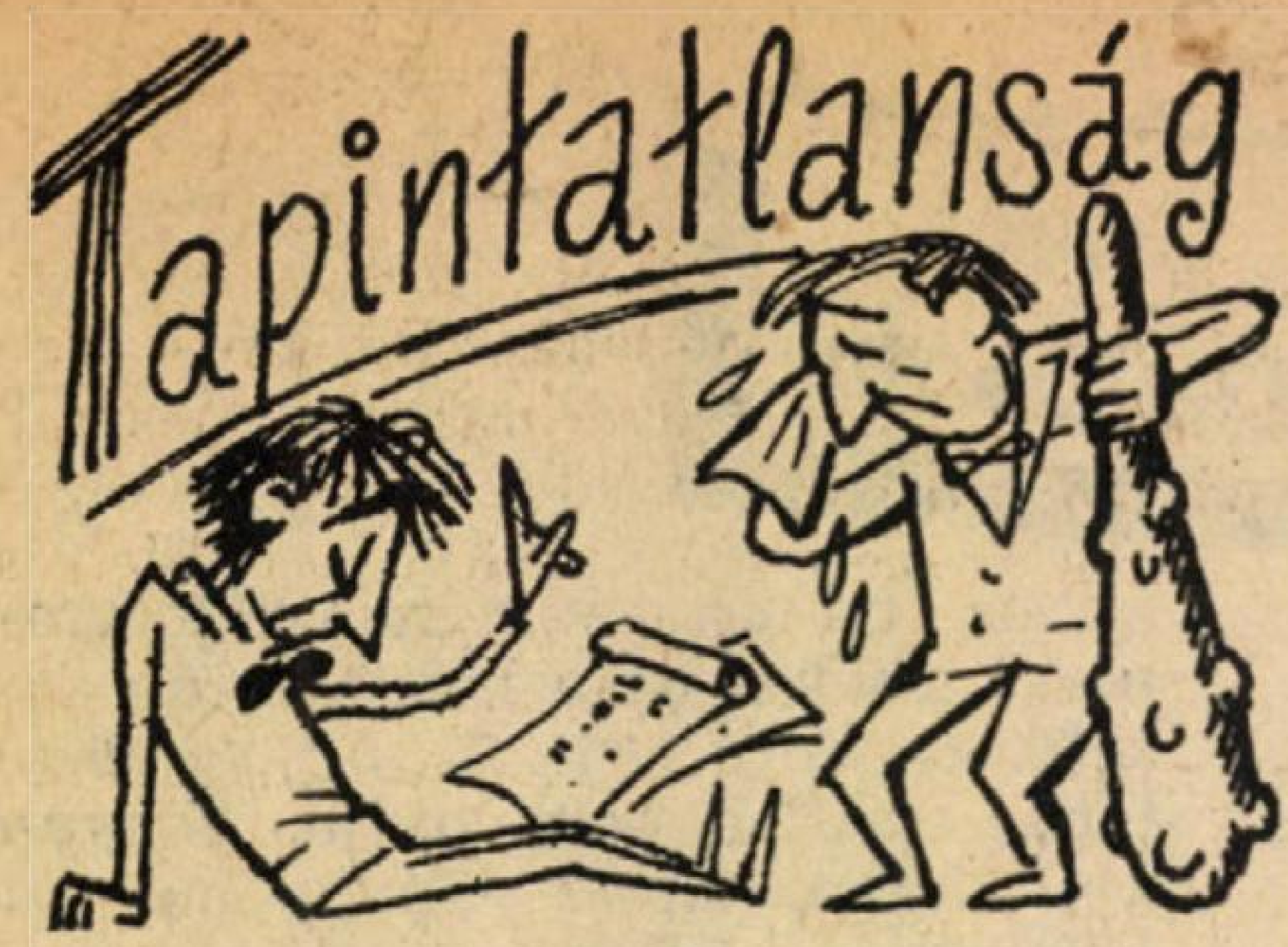

A Kortárs egyes kritikusainak ajánlom tisztelettel.

— Milyen tapintatlanok az emberek! — kesergett Bunkó Bálint, az ismert irodalmi kritikus.

— Mi történt? — kérdeztem, mert tudtam, hogy minden közhelynek van valami konkrét alapja.

Legyintett.

— El sem hinné. Ide figyeljen. Nekem kellett bírálatot írnom Rezeda Lajos „A szférák zenéje" című verseskötetéről. Fiatal költőről lévén szó, igyekeztem kíméletesen éreztetni Rezedával és a nagyközönséggel, hogy nem valami új géniusz, nem új Arany János jelentkezik ezekben az igen-igen halvány versekben. Mivel tudom, hogy a kezdők milyen érzékenyek, mindössze annyit jegyeztem meg, hogy ez a kötet merénylet a magyar nyelv és a költészet ellen. A részletekre ki sem térve állapítottam meg mértéktartóan, hogy ilyen csapnivaló — tisztesség ne essék szólván — verseket már régen olvastam. Tiszteletben tartva a költő emberi és írói méltóságát, nem is őt marasztaltam el, hanem a kiadót, s követeltem, hogy a kiadót vonják felelősségre, s példamutatóan büntessék meg. Rágalom, hogy én akasztófát követeltem volna a kiadóvállalat vezetője és a kötet szerkesztője ellen, mindössze tíz év börtönt javasoltam, amelyből jóviselet esetében valamit el is engedhetnek. Hogy mennyire jóindulattal viseltettem a fiatal költő iránt, bizonyítja az is, hogy hasznos tanácsokkal láttam el. Például azt tanácsoltam neki, hogy iratkozzék be a legközelebbi analfabéta tanfolyamra, s ha írni nem is tanul meg, legalább próbáljon meg olvasni. Tanácsoltam neki, hogy térjen jó útra, próbáljon meg beleilleszkedni a tisztességes társadalomba, s helyezkedjék el például a köztisztaság területén. Pusztán az építő kritika és a pedagógia érdekében említettem meg, hogy a versekért huszonötöt érdemelne. Igyekeztem felkelteni benne a jó érzést, mert nem szokásom lemondani az emberekről, s én, javíthatatlan optimista ezért írtam, hogy pirulnia kellene szégyenletében. Nevelő célzattal, a szerző önismeretének gazdagítása céljából írtam róla, hogy irodalmi ősember, idióta, szonett-bandita, zsebmetsző, liliomtipró és huligán. És mit gondol, mi volt a hála?

Rosszat sejtve, feszülten figyeltem.

— El sem hinné — legyintett a kritikus —, mert bizonyára önből sem hiányzik a hit az emberekben. Szóval, ez a minden emberi érzésből kivetkőzött poéta-szörnyeteg egy társaságban többek között kijelentette, hogy nincs mindenben igazam. Ez az orvtámadás szinte leterített. Napokig nem tudtam aludni. A legjobban ez a gátlástalan tapintatlanság fáj. Vajon mit gondol az ilyen ember? Ilyen brutálisan bele lehet taposni mások érzékenységébe, becsületébe, önérzetébe? Hát lehet könnyelműen rágalmazni, durván kirohanni mások ellen, nem törődve azzal, hogy milyen fájdalmat okozunk vele? Jó ízlés, tapintat, gyengédség — ezek már ismeretlen fogalmak? Elvadult fröcskölés emelkedett hangú vita helyett?

Szavai zokogásba fulladtak. Mély sajnálattal kérdeztem tőle, hogy mit tehetnék megnyugtatása érdekében.

— Ha volna szíves agyonütni a gazt — rebegte, majd amikor látta kedvetlen arckifejezésemet, így legyintett: — Maga jóindulatú ember, de látom, magából is hiányzik a tapintat.

Feleki László

Tanulmányúton

Szűr-Szabó József rajza

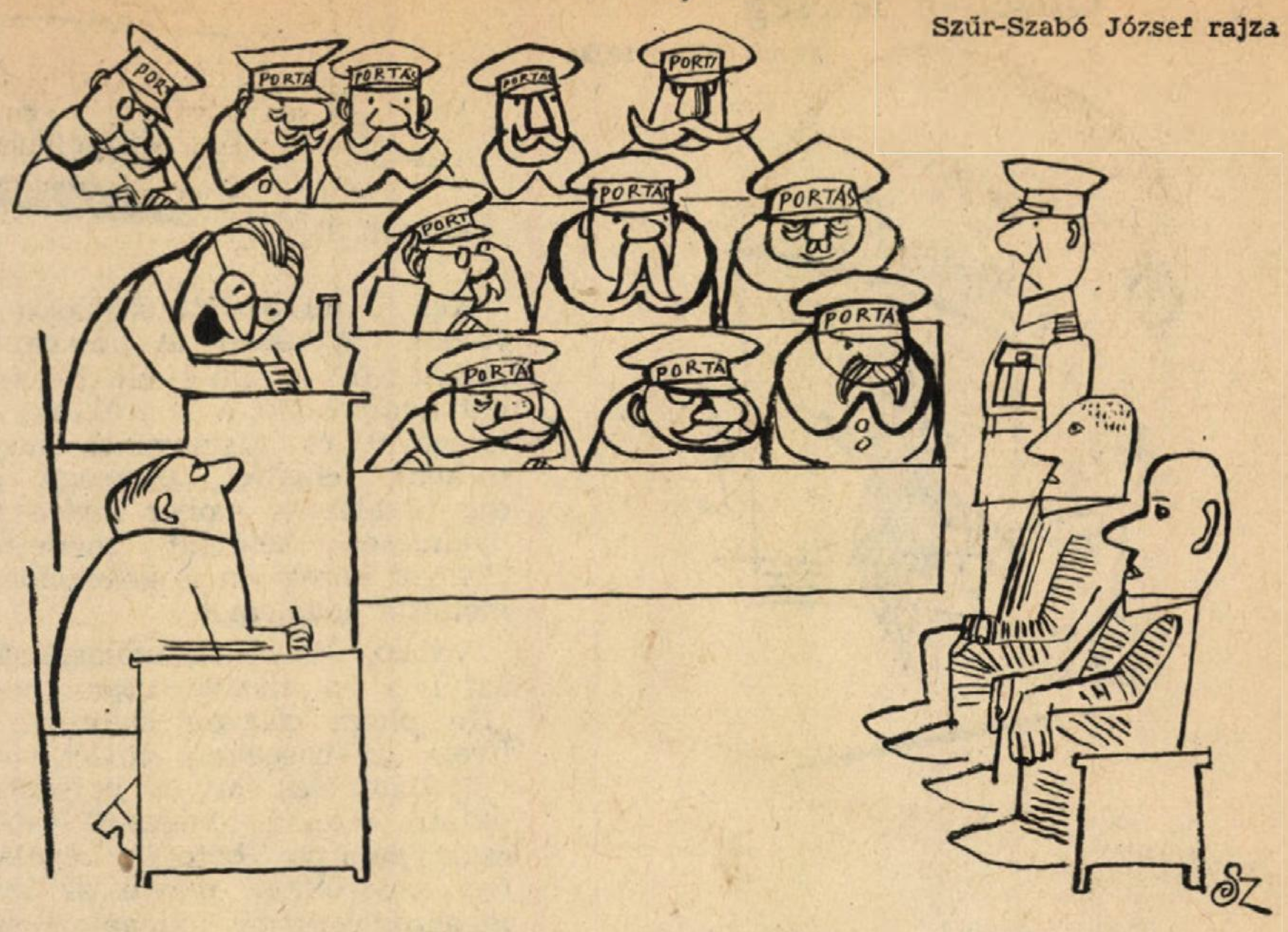

– Meghívtuk az üzemi portásokat, hogy hallják milyen fortélyosan játszák ki őket az üzemi szarkák . . .

Hogyan leplezzük le barátainkat?

Szűr-Szabó József rajza

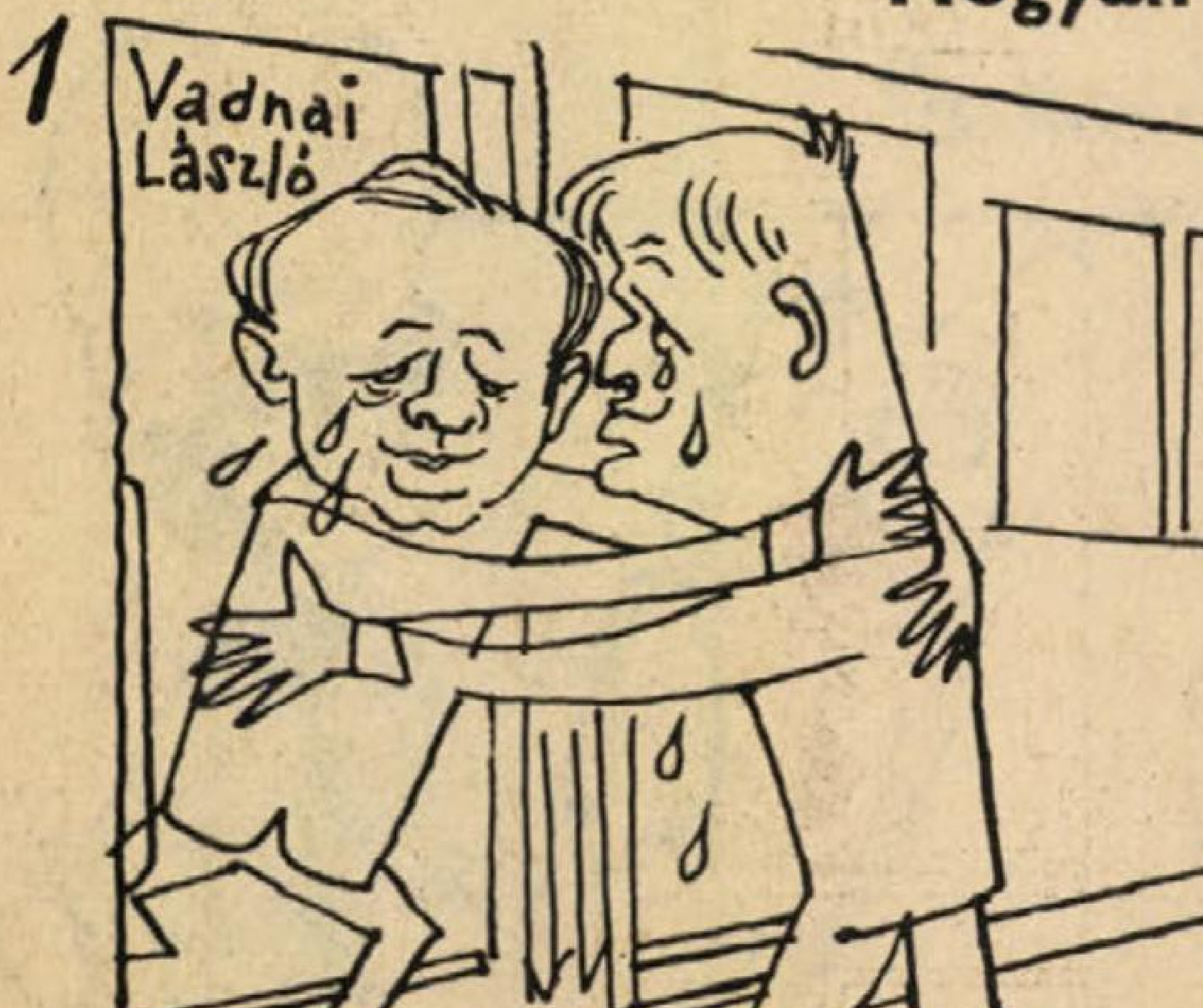

Vadnai: Aztán írjál, Ferikém! . . .

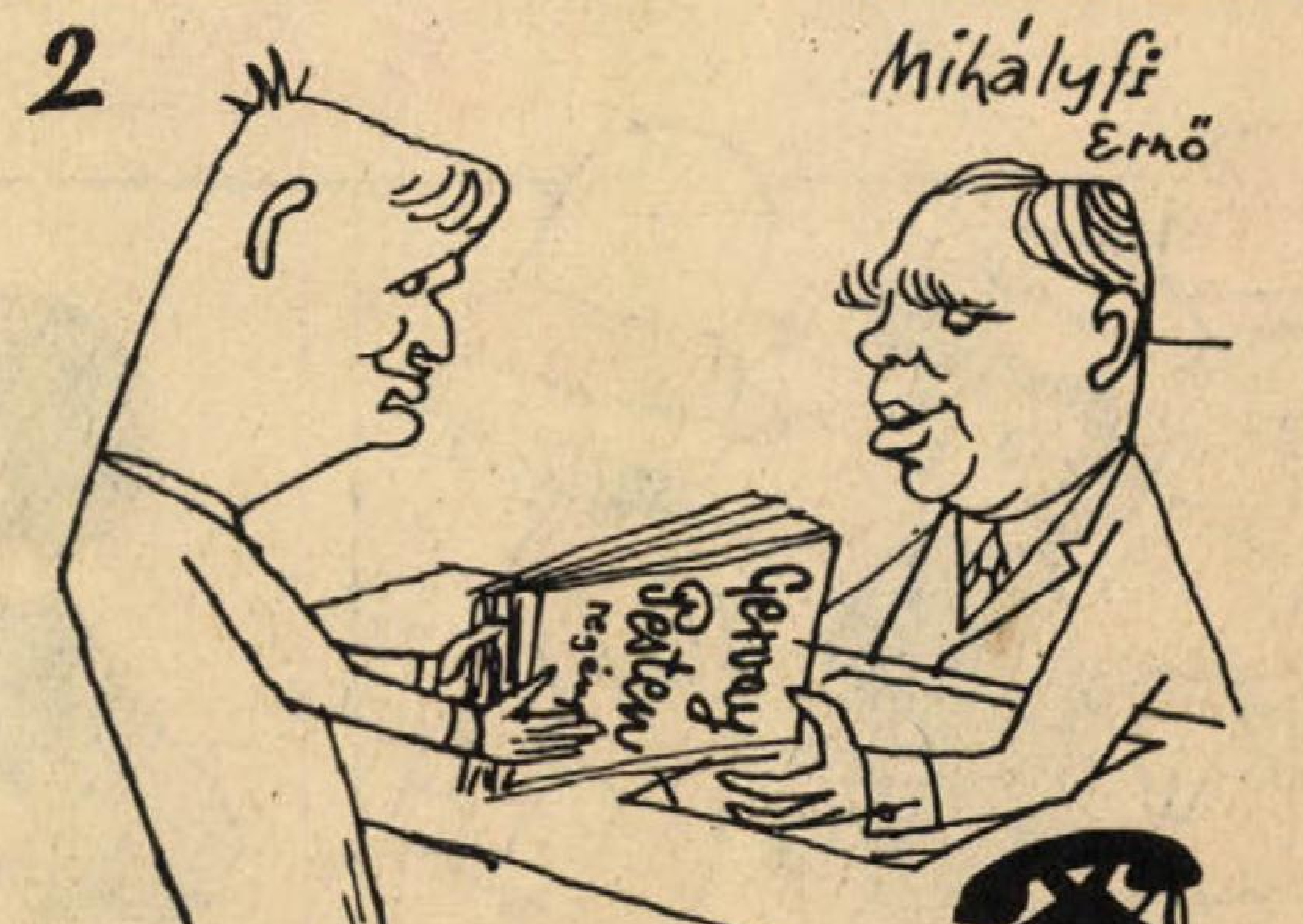

. . . És írt . . .

Önzetlen feleség

Toncz Tibor **rajza**

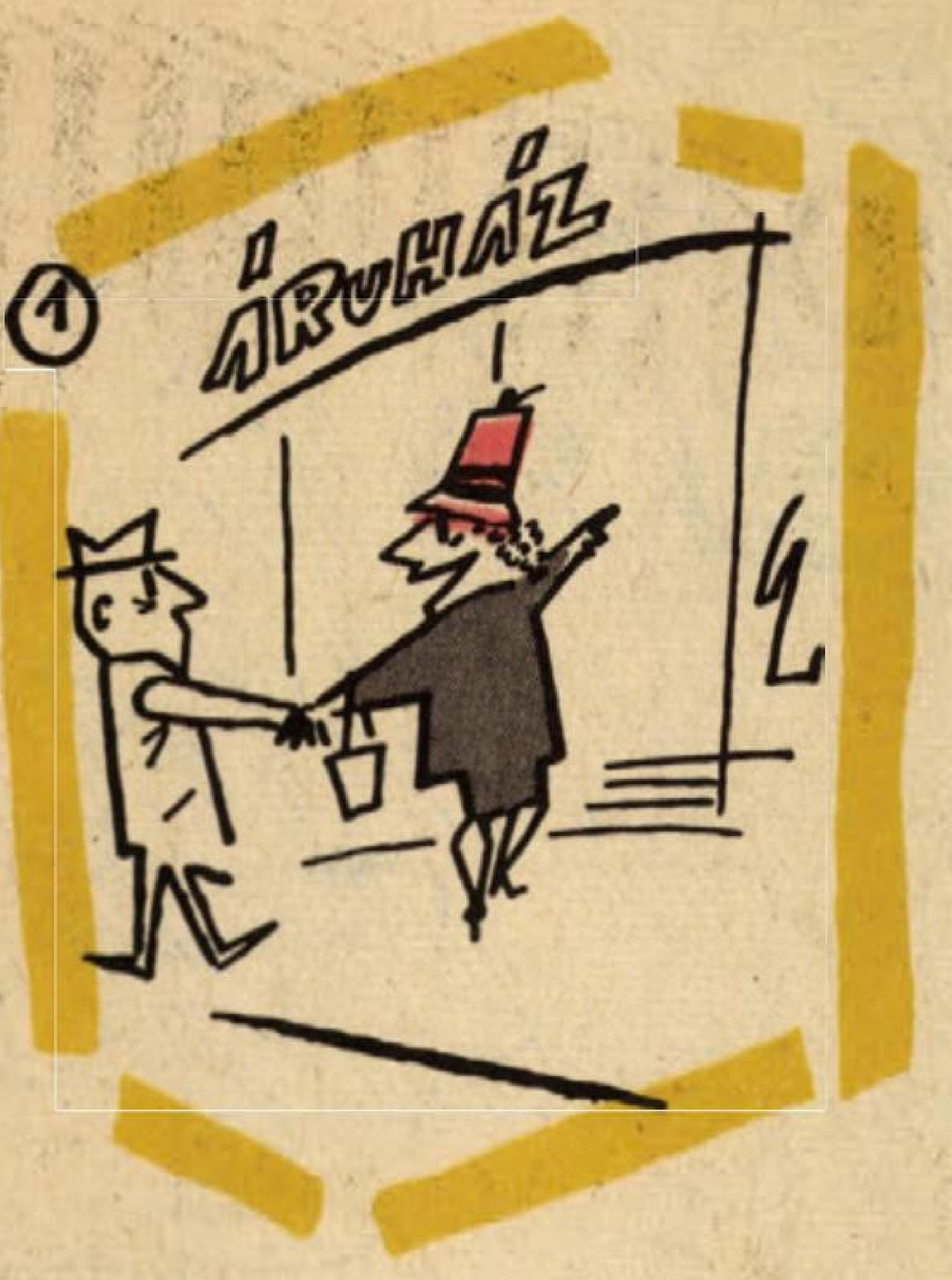

– Gyere, nézzünk neked télikabátot!

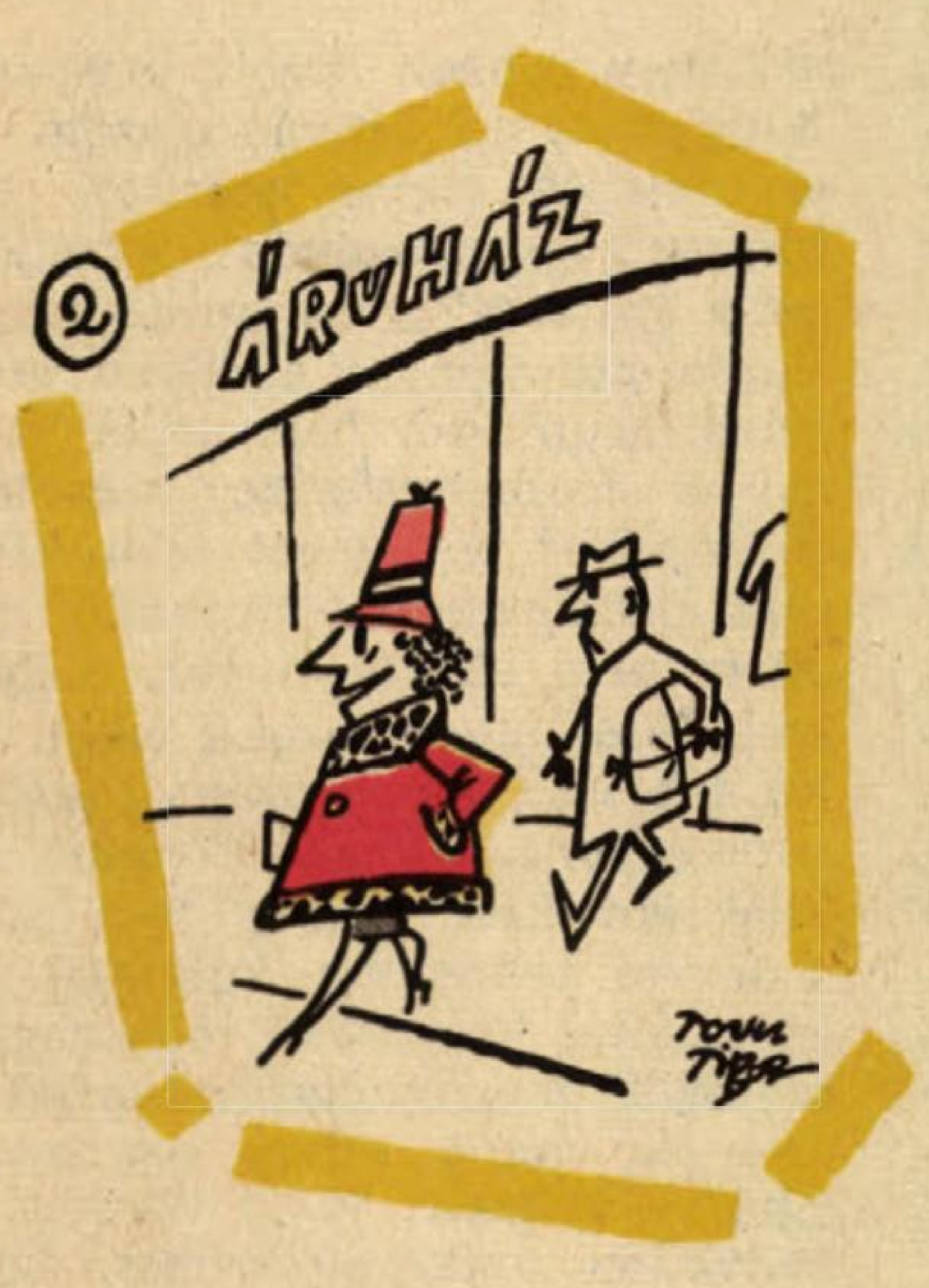

. . . és néztek . . .

LEVÉL a személyes kiállásról

Tisztelt Uram!

Két héttel ezelőtt szokásos leveleim egyikében „A női egyenjogúságról” címmel elítélő sorokat írtam arról a férjről, aki feleségével és kislányával súlyos terheket cipeltet, ő maga pedig bivalyerős ember létére kényelmesen sétálgat mellettük. Többek között ön is érdeklődésre méltatta levelemet.

Válasz és hozzászólásképpen azt írja ön, tisztelt uram, hogy: „Ha olyan nagyon ostorozza az ilyen jelenségeket, miért nem volt bátorsága ott a helyszínen oktató munkát végezni? Miért csak papíron bátor? Legalább úgy szégyellheti magát az ilyen meghunyászkodó magatartásért, mint az a férj, akit papíron megrótt! Csak olyan valaki bírálhat, aki bátran kiáll az igaz ügyért!”

Elárulom önnek, tisztelt uram, egyáltalán nem szégyellem magam. Megfordult ugyan az agyamban, hogy közbelépek és kioktatom a **férjet**, még ha olyan bivalyerős is, de akkor megfordult mindjárt az is az agyamban, mi lesz, ha éppen a terhet cipelő **feleség háborodik** fel, amiért az ő magánügyébe avatkoztam? Mert személyesen közbelépni két esetben lehetséges és indokolt. Az egyik, ha társadalomellenes tevékenységet kell megakadályozni. Ez közügy. A másik: ha magántermészetű ugyan az ügy, de súlyos, törvénybeütköző.

Az olyan magántermészetű ügyekben azonban, mint a jó modor hiánya, vagy az ízléstelenség, a férji meg nem értés (például a férj részvétlensége a felesége cipekedése iránt), személyesen beleszólni enyhén szólva nem illik, és az érintett fél részéről indokoltan visszaverhető.

Mert mit szólna, tisztelt uram, ahhoz, ha ön nyilvános étteremben késsel enné a halat, és én rászólnék önre, miért jár vendéglőbe, amikor nem tudja, hogyan kell halat enni? Vagy, ha azt kérdezném öntől, miközben kiskorú gyermekét neveli: miért húzza meg a gyermek fülét, amikor a modern pedagógia tiltja a nevelésnek ilyen ósdi formáját? Vagy felteszem, mit válaszolna, ha azt mondanám önnek, hogy kedves feleségének ízléstelenül rövidre nyírt és túlságosan vörösre festett haja rontja a városképet?

Azt mondaná ugyebár, tisztelt uram, hogy semmi közöm hozzá! És megkérdezné: milyen címen avatkozom az ön magánügyeibe? Sőt, amilyen vérmesnek látom önt és amilyen bátornak is, képes volna tettlegességre vetemedni.

Bevallom, bár igyekeztem a cipekedő feleség és a részvétlen férj ügyét a közérdek rangjára emelni — ezért is adtam közre szerény szatírámat a női egyenjogúságról —, lényegében mégis magánügyről volt szó. Gondoltam, hátha így is okulnak belőle azok a férjek, akiket illet.

És végül: levelét, melyben személyes kiállásra buzdít, azért válaszoltam meg itt a lapban, mert a címét nem közölte velem. De azért én így is a személyes kiállás apostolának tekintem önt.

Földes György

Jucika halad a divattal

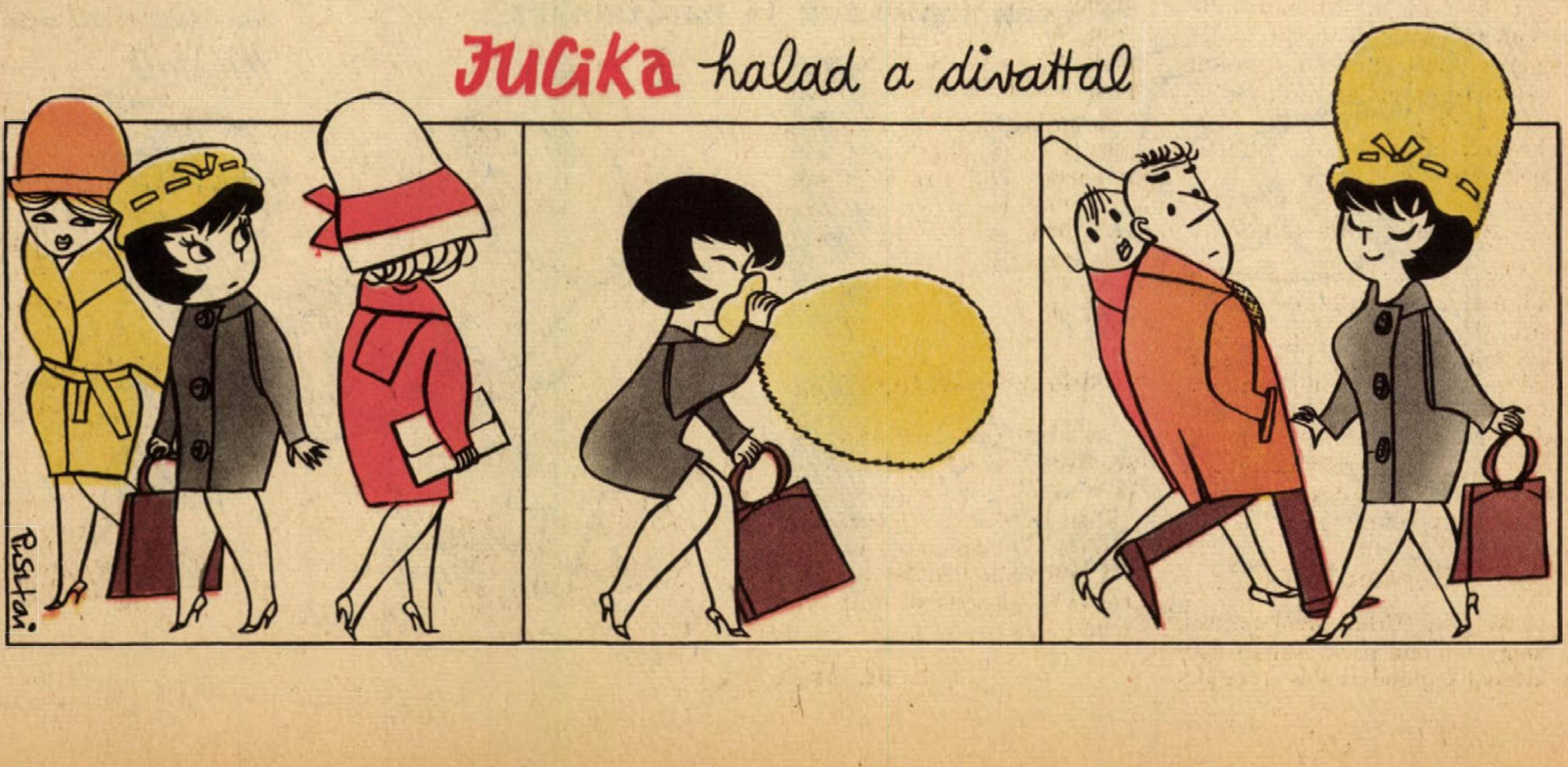

A gyarmatosítás történetéből

Szűr-Szabó József rajza

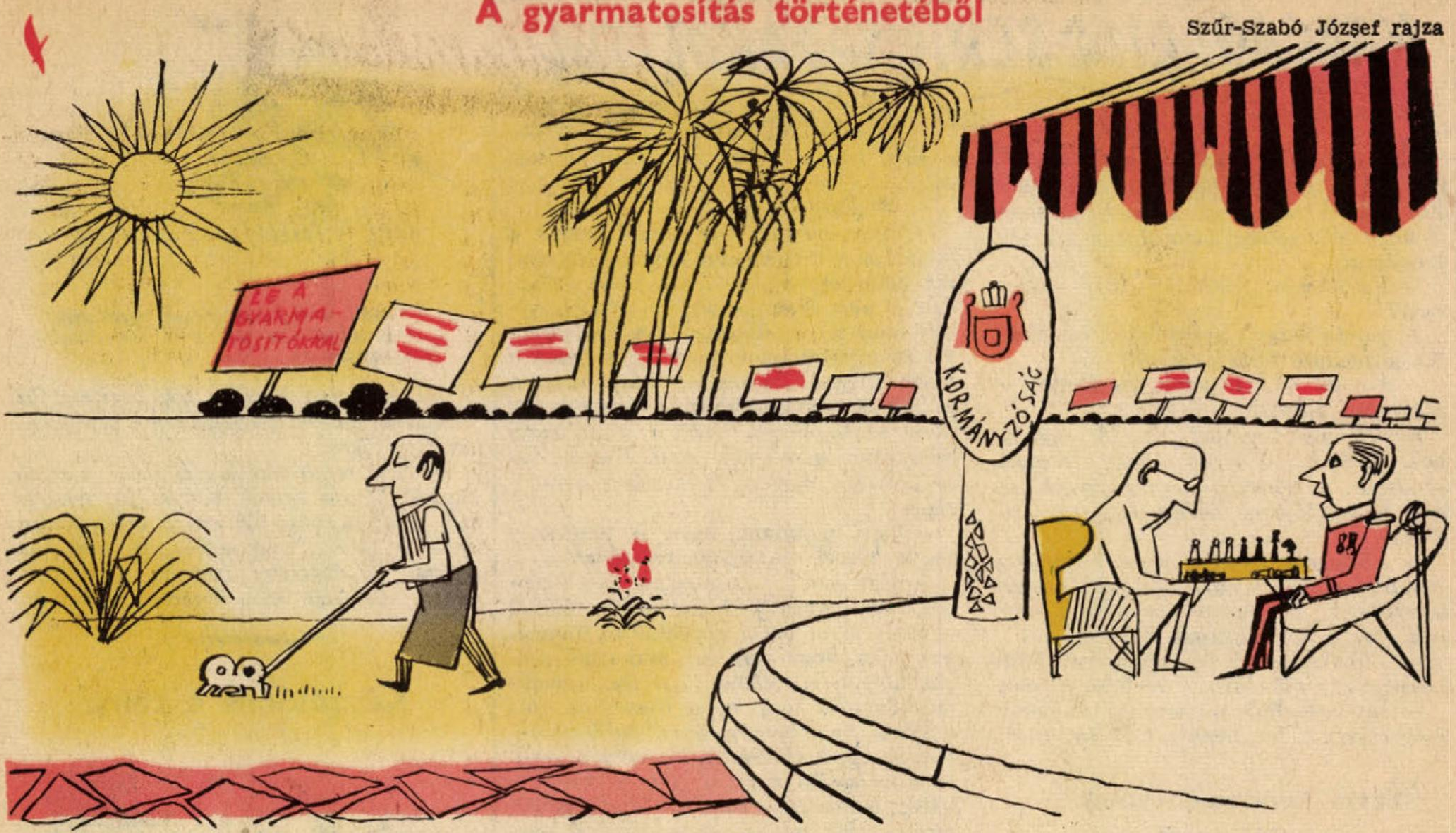
LE A GYARMA-TOSÍTÓKKAL
KORMÁNYZÓSÁG

– Lépjél már, Jimmy! Ha ilyen lassan gondolkozol, akkor otthon fejezzük be!

Ezt olvastuk...

Megadták nekünk!

A Képes Újság fotoriportot közöl a Hollandia—Magyarország válogatott labdarúgó mérkőzésről, s az egyik kép alatt a következő aláírást olvashatjuk: „Végetért a Népstadionban az idei *utolsó országok* közötti labdarúgómérkőzés.”

Felvágás

Hírül adja az Esti Hírlap, hogy elítéltek egy nagystílű szélhámost, aki szeretett *nagy lábon* élni, *többek között lottózott és totózott.* Miután a hetenkénti lottó-húzásokra átlagosan több, mint négymillió szelvény érkezik, szerénytelenség nélkül állíthatjuk, hogy hazánk lakosságának többsége nagylábon él!

Különös fogalmazás

Az Élet és Irodalom színibírálatában a kritikus azt állítja Veronról, a darab egyik szereplőjéről, hogy „. . . nappal dolgozik, éjjel tanul, mint öntudatos munkáslányhoz illik, de ha *megkaparjuk* kiderül, hogy drámai problémája . . . : fölmenjen-e a vőlegénye lakására vagy sem?”

Korszerűsítés

Az Esti Hírlap arról tudósít, hogy Guinea fővárosában épül Afrika legmodernebb nyomdája, s hogy az NDK-ban 400 afrikait képeznek ki, akik később majd átveszik a *nyomda vezetését.* A guineai nyomda kétségtelenül első lesz a világon, ahol kizárólag vezetők dolgoznak majd.

A csodagyerek

A Népszabadság riportban számol be arról az ünnepségről, melyet Sopronban tartottak Liszt Ferenc születésének 150. évfordulója alkalmából. Sopronban a meghívott vendégek „. . . megtekintették Liszt Ferenc emléktábláját, melyet azon a házon helyeztek el, ahol 9 éves korában *első* hangversenyét adta”.

A lap *ugyanezen oldalán* beszámol a külföldi Liszt emlékünnepségekről, s megírja, hogy „Pozsonyban azon a házon, amelyben Liszt Ferenc kilenc éves korában *első* ízben lépett a közönség elé, emléktáblát lepleztek le”.

Tudományos furcsaság

Az Ország-Világ érdekes képet közölt egy izlandi *gleccser* kitöréséről. Hallottunk már vulkán kitöréséről, gejzír kitöréséről, világháború kitöréséről, ketrecéből kitört oroszlánról is — gleccserről még sohasem.

dr. Árgus

Budapest a konferenciák városa

Vasvári Anna rajza

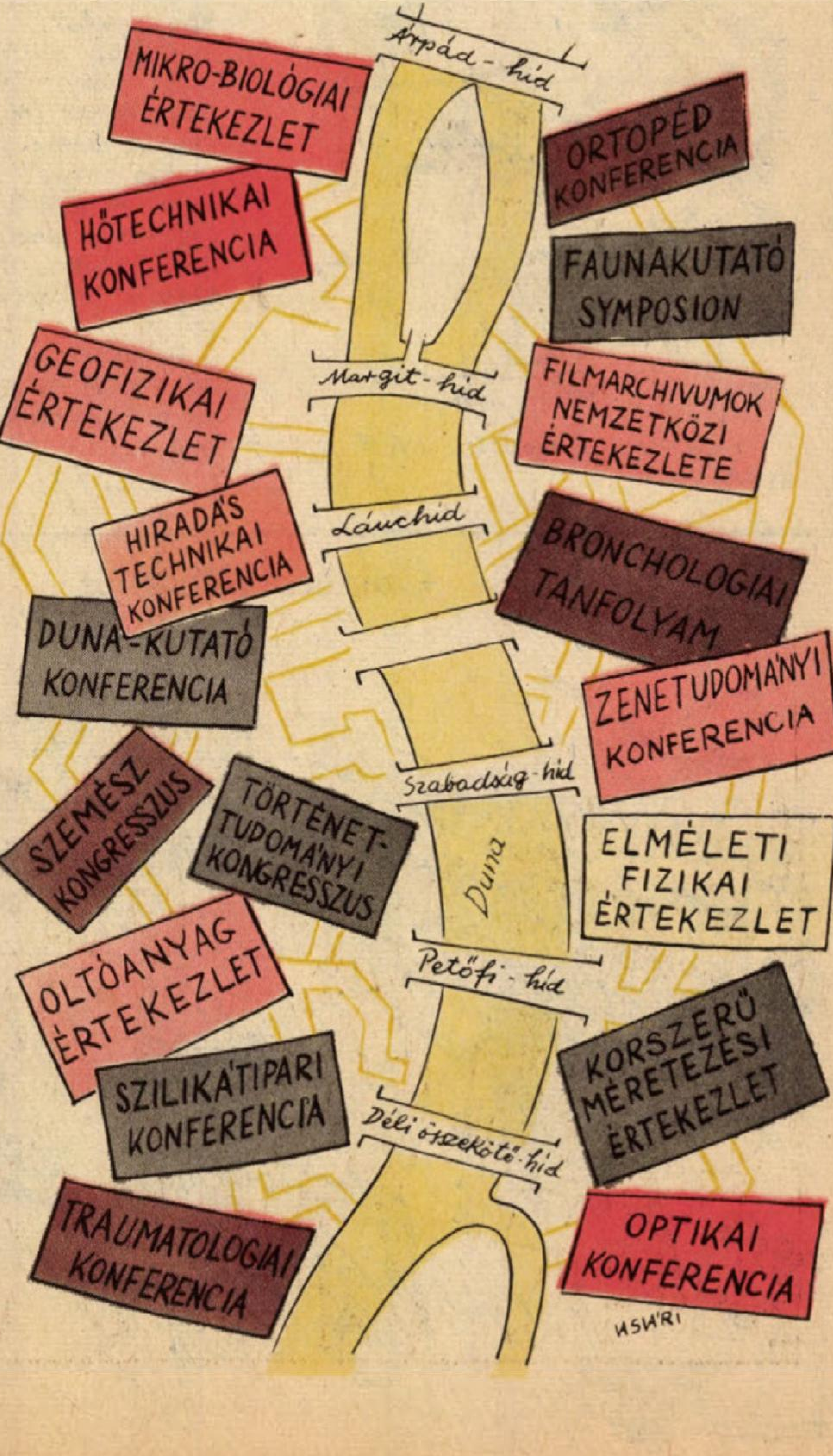
Árpád-híd
MIKRO-BIOLÓGIAI ÉRTEKEZLET
ORTOPÉD KONFERENCIA
HŐTECHNIKAI KONFERENCIA
FAUNAKUTATÓ SYMPOSION
GEOFIZIKAI ÉRTEKEZLET
Margit-híd
FILMARCHIVUMOK NEMZETKÖZI ÉRTEKEZLETE
HIRADÁS TECHNIKAI KONFERENCIA
Lánchíd
BRONCHOLOGIAI TANFOLYAM
DUNA-KUTATÓ KONFERENCIA
ZENETUDOMÁNYI KONFERENCIA
Szabadság-híd
SZEMÉSZ KONGRESSZUS
TÖRTÉNET-TUDOMÁNYI KONGRESSZUS
Duna
ELMÉLETI FIZIKAI ÉRTEKEZLET
Petőfi-híd
OLTÓANYAG ÉRTEKEZLET
SZILIKÁTIPARI KONFERENCIA
KORSZERŰ MÉRETEZÉSI ÉRTEKEZLET
Déli összekötő-híd
TRAUMATOLOGIAI KONFERENCIA
OPTIKAI KONFERENCIA

KARCAGI RIZS-SERTÉSPÖRKÖLTTEL

Karcag vidéke jó rizstermő terület, így hát a karcagi Rózsabokor vendéglőben rizzsel rendeltem a sertéspörköltet. S hogy elég sokáig nem hozták így reklamáltam:

— Egyáltalán, learatták már azt a rizst?

A pincér helyett a szomszéd asztalnál ülő középkorú férfi válaszolt:

— Le, le! — s nevetve hozzátette: — Már ahol termett...

Beszélgetni kezdtünk, majd asztalához invitált. Kiderült, hogy Kangur Jánossal, a környék összes rizstelepeinek felügyelőjével hozott össze a szerencse.

— Először is, azzal kezdem, hogy még mindig vannak ellenzői a hazai rizstermesztésnek. De egyre kevesebben lesznek ezek a *bükkfagatyás* emberek...

— Bükkfagatyás? — kerekedett fölül bennem egy pillanatra a nyelvész-ínyenc.

— Így mondjuk mi errefelé a merev embereket... No, hogy a tárgyra térjek, a rizst elvetése után megfürdetjük kissé...

— Megfürdetik?

— Igen, eleinte még nem hagyjuk a táblán a vizet, hanem egyszeri átfuttatás után leeresztjük, hadd süsse szabadon a nap. Van persze modernebb vetési mód is: repülőgépről. A repülőgépről az előcsíráztatott magot egyenesen a vízbe szórják. Sajnos, egyelőre nehezen juthatunk repülőgéphez. Tervezzük is, itteni szakemberek, hogy a teljes leszerelés után igényelünk majd Karcag város részére néhány lökhajtásos repülőgépet...

— Úgy hallottam, halat is tenyésztenek a vízzel elárasztott rizstáblákon...

— Hát igen... Én megmondom őszintén, nem vagyok híve ennek. Ebből ugyanis olyan cifra konfliktusok támadnak néha, hogy nem egy mai színdarabnak becsületére válna... A rizs ugyanis megköveteli, hogy néha leeresszük róla a vizet. Nemrégen is ilyen utasítást adtam az egyik rizsőrnek, aki szépen kezdte is leengedni a vizet. Hanem erre kiabálva, hadonászva rohant feléje a halászmester: „Hé, mit csinál, megőrült?! Megdöglenek a halak!!!"... És ásóval, kapával estek egymásnak...

— No, szebb példáját is el tudom képzelni a közös vagyonért való aggódásnak — jegyeztem meg, aztán afelől kérdezősködtem, hogy milyen volt az idei termés?

— Hát, a Dimitrov téeszben nagyon szép: közel tizennyolc mázsa termett holdanként! De például a Béke téeszben alig öt mázsa... „Hideg a mi éghajlatunkra a rizs!" — mondták a Békében. Erre szó nélkül elejbük teregettem Karcag város mezőgazdasági térképét, amelyen világosan látható, hogy a Dimitrov téesz a Békéhez képest — északra fekszik...

Ezenközben meghozták a sertéspörköltet, rizzsel. S enni kezdtem. Soha nem ettem még körítést ekkora szakértelemmel...

Dunai Ferenc

Egyre több rizst vetnek repülőgépről

Fülöp György rajza

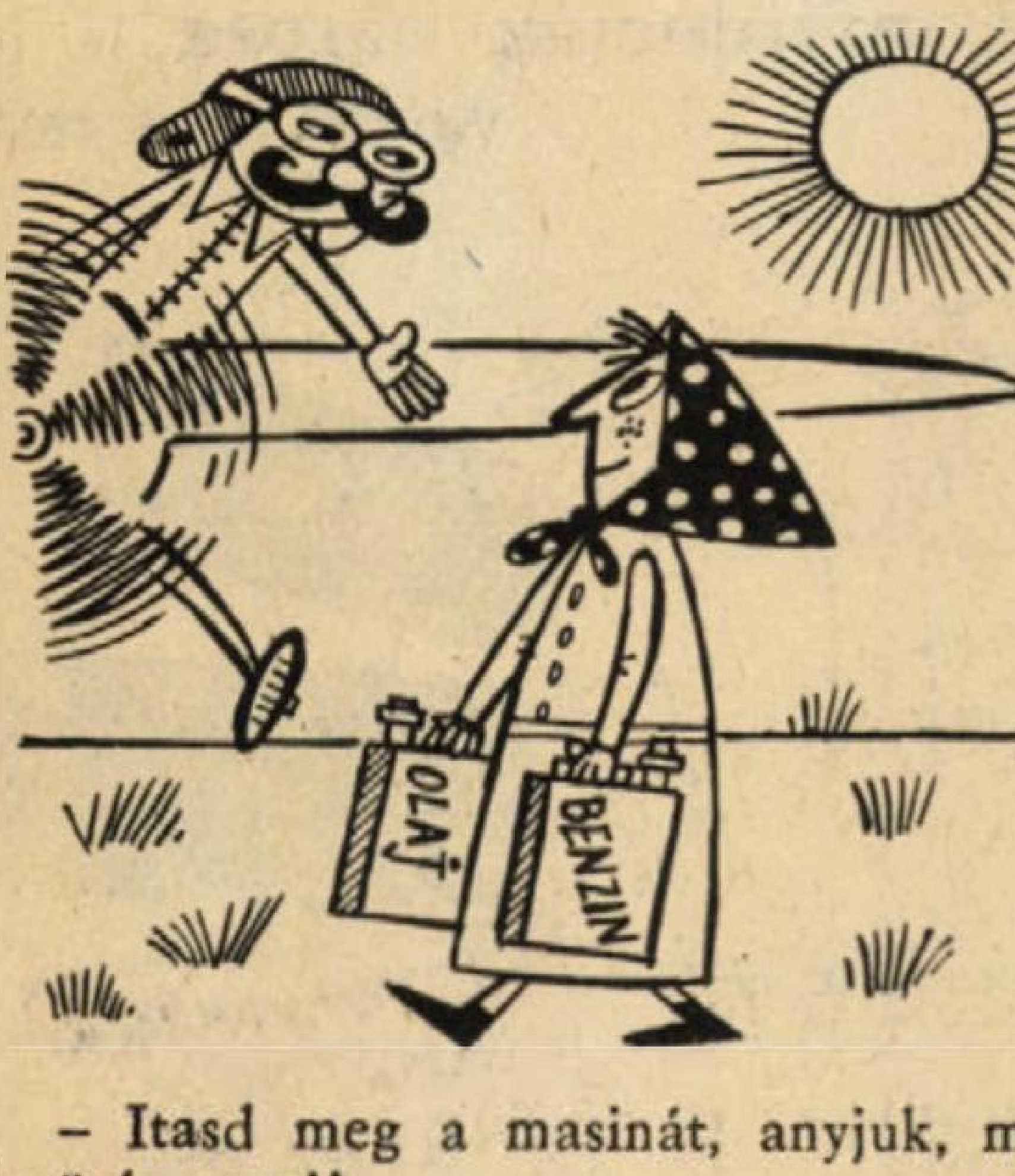

– Itasd meg a masinát, anyjuk, megyünk vetni!

Önkiszolgáló bolt

Kaján Tibor rajza

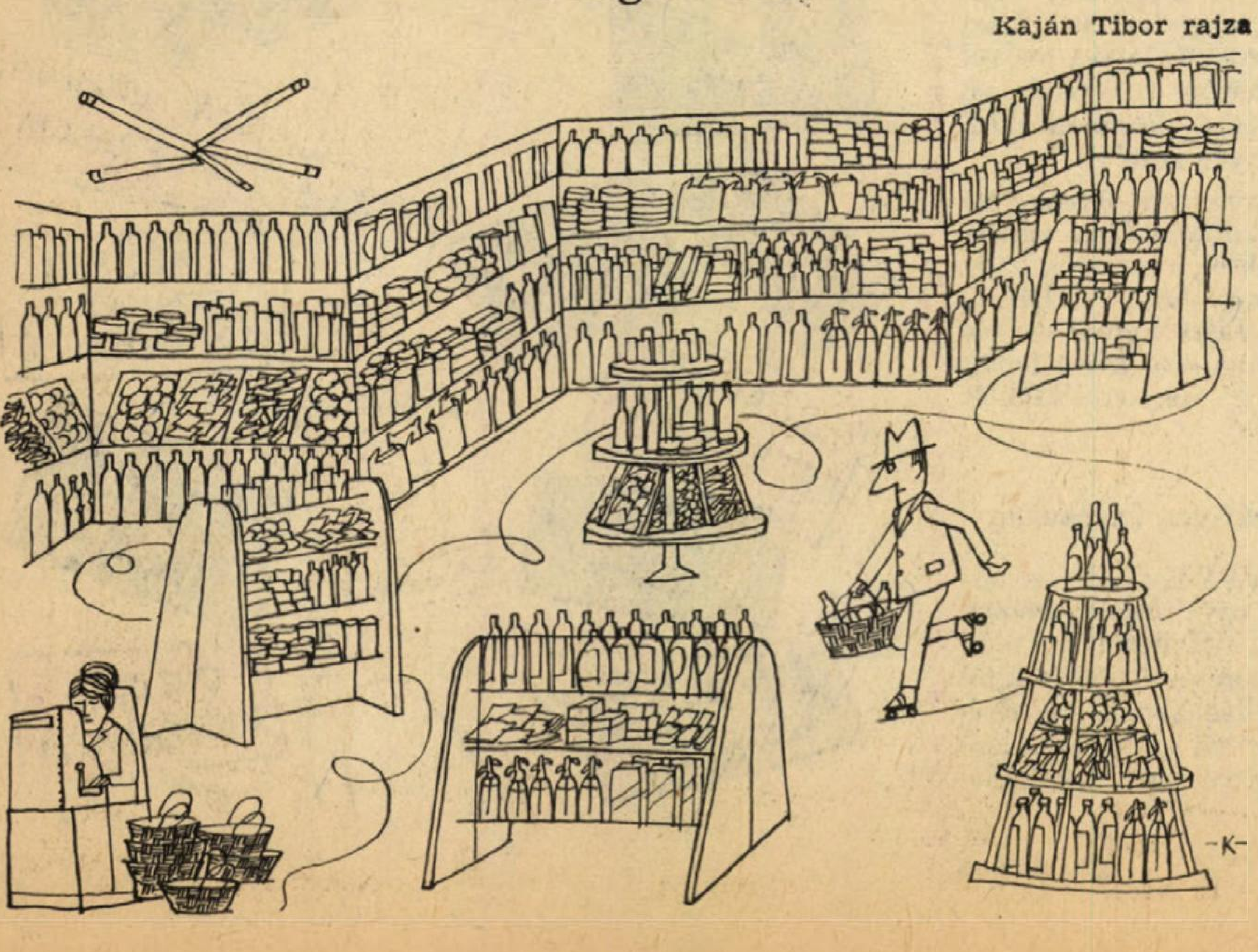

Ludas Matyi megmagyarázza

Milyen módszerekkel igyekszik tisztázni az ENSZ a katangai helyzetet?

Az agglegény Kerekes épp vacsorát főz magának, amikor meglátogatja a szomszédja. Épp jókor.

– Nem tudok elmozdulni innen a rezsó mellől, legyen szíves, Kovács úr, nyúljon föl a polcra, adja ide azt az olajosüveget, az van ráírva, hogy málna, de ecet van benne, mindenesetre szagolja meg, mert hátha véletlenül abba öntöttem a benzint.

Készülődés a télre

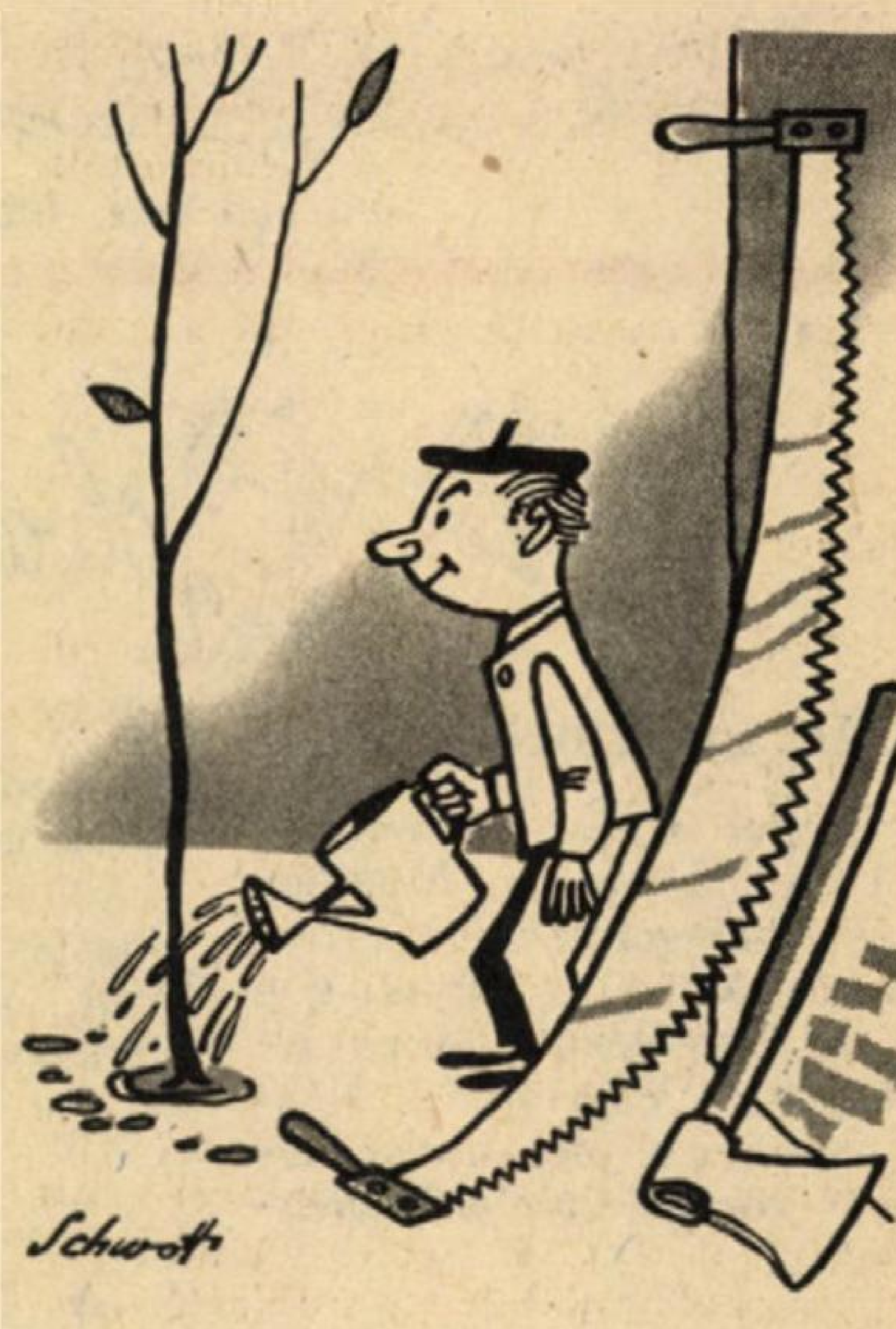

KÁR VOLT feltalálni!

Olvastam, hogy feltalálta
Valaki a gép-titkárnőt.
Sokoldalú, ügyes gép, de
Mégse nagyon kapkodják... Sőt!

Pedig felvesz telefont, és
Fel is jegyzi, ki mit mondott;
Rögzíti a szöveget, és
Rögzíti az időpontot.

Mégse kell. S ez érthető, mert
Látásán nincs öröm, áldás.
Csupa sarok, csupa szöglet...
Különb minőség: a párnás.

Tiltakoznak az ügyfelek:
— A gép olyan merev, száraz.
Ha egy szép hölgy dob ki minket
Mosolyogva, mégis más az!

K. Tóth Lenke

APRÓ DOLGOK

Don Juan a moziban — ezt a címet adhatnám az alábbi kis történetnek.

Tizennyolc éven felüli filmet adtak. A boldog jegytulajdonosok sorban álltak a nézőtéri bejáratok előtt. Előttem egy szerelmespár álldogált. A férfi a nő tenyeréből ette a perecet. Amikor a bejárathoz értek, a jegyszedő szigorúan rászólt a nőre:

— Láthatnám, kérem, a személyazonossági igazolványát?

— Kérem, a hölgy már elmúlt tizennyolc éves — mondta ingerülten a férfi.

Én is többnek néztem, mint tizennyolc: huszonöt-huszonnyolc évesnek.

— Mi lesz? Miért nem megyünk? Miért nem engednek bennünket? — türelmetlenkedtek a hátam mögött.

De a jegyszedő hajthatatlan volt. Ragaszkodott a személyazonosságihoz. A nő fülig pirulva, boldog kuncogással szedte elő az igazolványát. A jegyszedő belenézett, hitetlenül megcsóválta a fejét, aztán így szólt: „Köszönöm, tessék befáradni.” A férfi nem ment rögtön a nő után, még morgott valamit a fölösleges macerálásról, aztán, amikor elsétált a jegyszedő előtt, váratlanul rákacsintott, és azt súgta:

— Köszönöm, Ferikém, nagy voltál . . .

— Szívesen, máskor is — volt a rövid válasz.

*

Történelmi kutatásaimból:

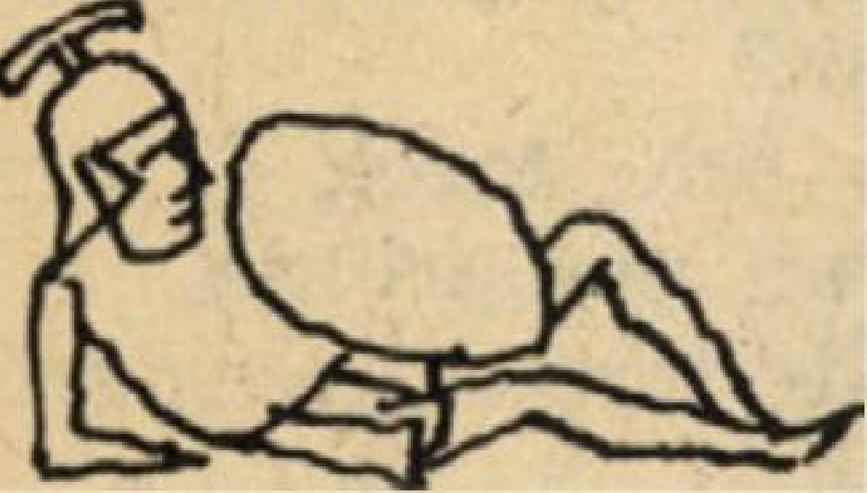

Köztudomású, vagy legalábbis eddig úgy tudták, hogy Achilles sebezhetetlen volt, illetve csak egy helyen nem volt sebezhetetlen: a sarkán.

Ez az a sokat emlegetett „Achilles-sarok”. Amikor Paris megtudta a titkot, azonnal végzett Achillesszel.

Nos, nem egészen így történt, a történészek rosszul tudják. Achilles azért volt sebezhetetlen, mert nagybátyja, akit Sarok Achillesnek hívtak, a minisztériumban dolgozott, és az védte, támogatta őt. Innen származik az Achilles-sarok, helyesen: Sarok Achilles.

Amikor Sarok Achilles már nem dolgozott a minisztériumban, az unokaöccsének is befellegzett.

Egy legendával ismét kevesebb.

M. Gy.

Banketten

Toncz Tibor rajza

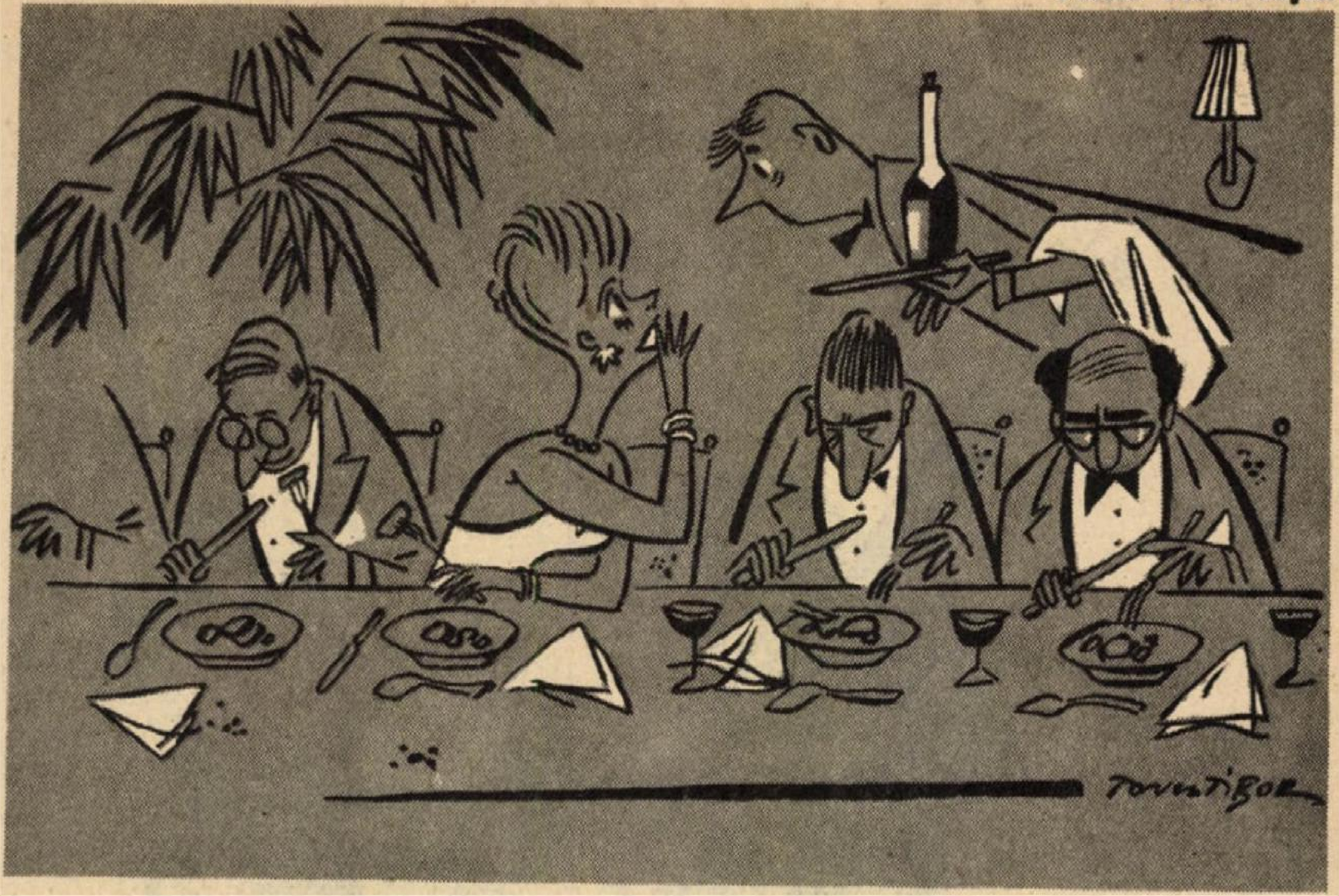

– Mondja, hol vették a rózsakrumplit?

Könyvtárban

Hegedűs István rajza

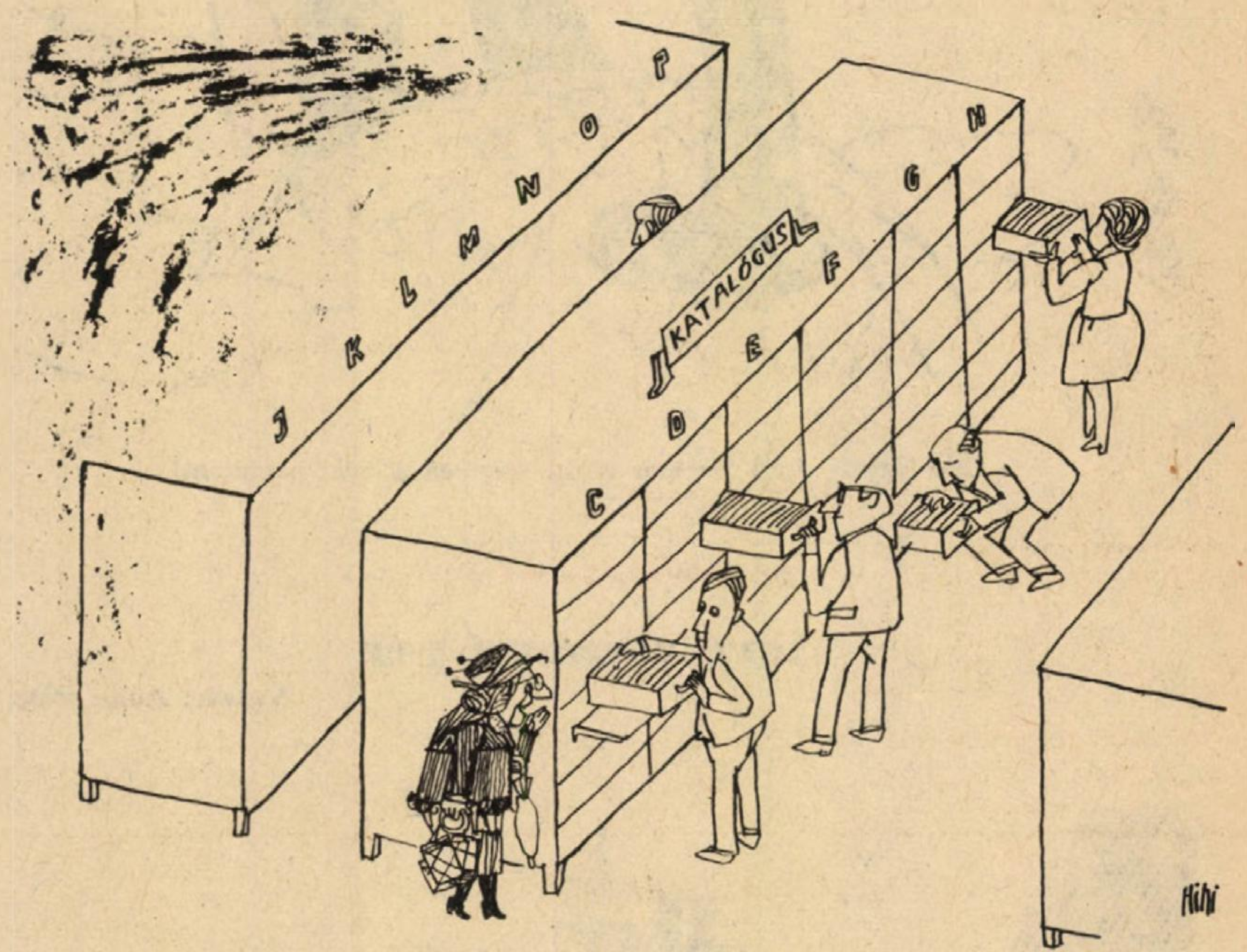

– Courts-Mahler, Cronin nem érdekli? . . .

Hol lehet Bende kartárs?

Szűr-Szabó József rajza

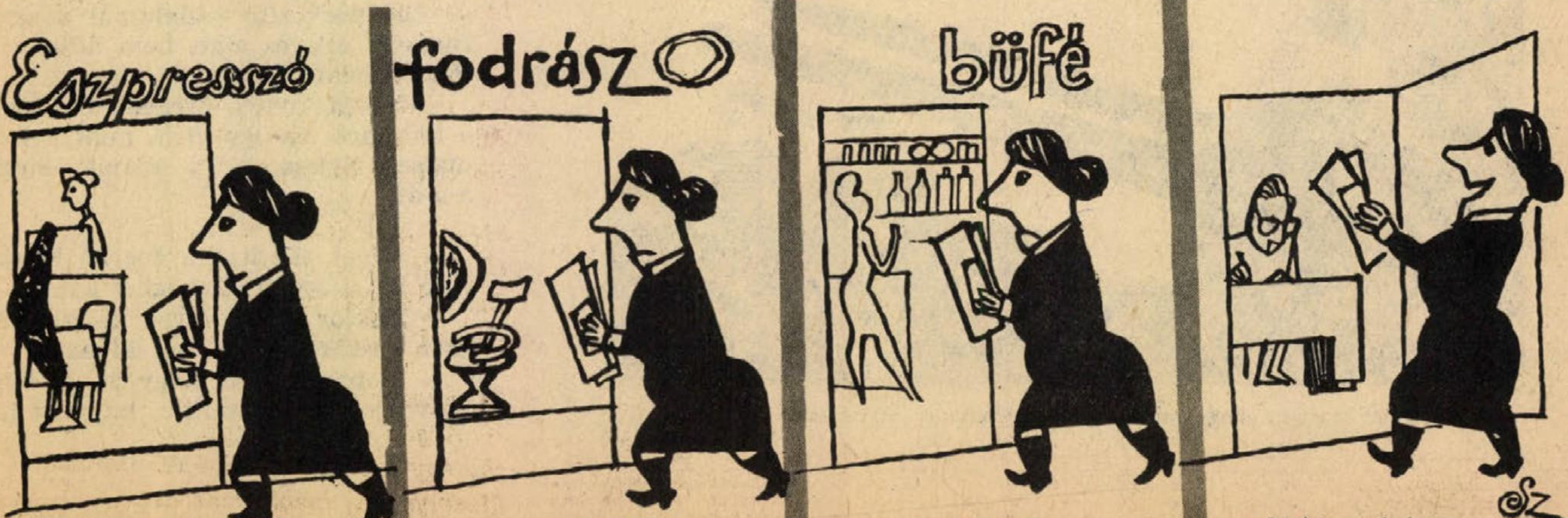

– Itt sincs! – Itt sincs! – Itt sincs! – Nahát, a helyén van!

Az első Iván és Joe

Pusztai Pál rajza

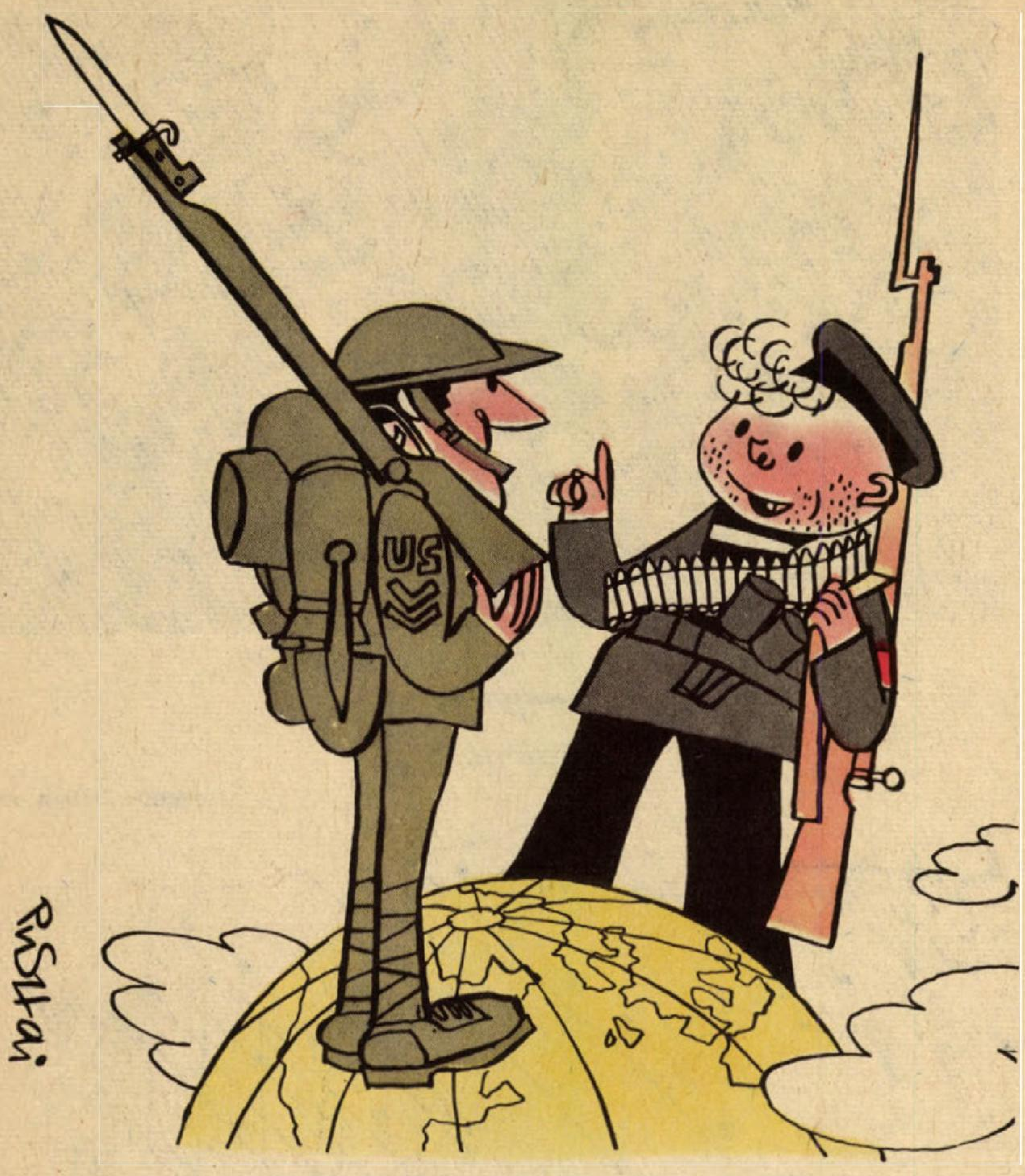

– Ide figyelj, Joe! Én már most, 1917-ben a békét ajánlom!

1917. november 7-én

Vasvári Anna rajza

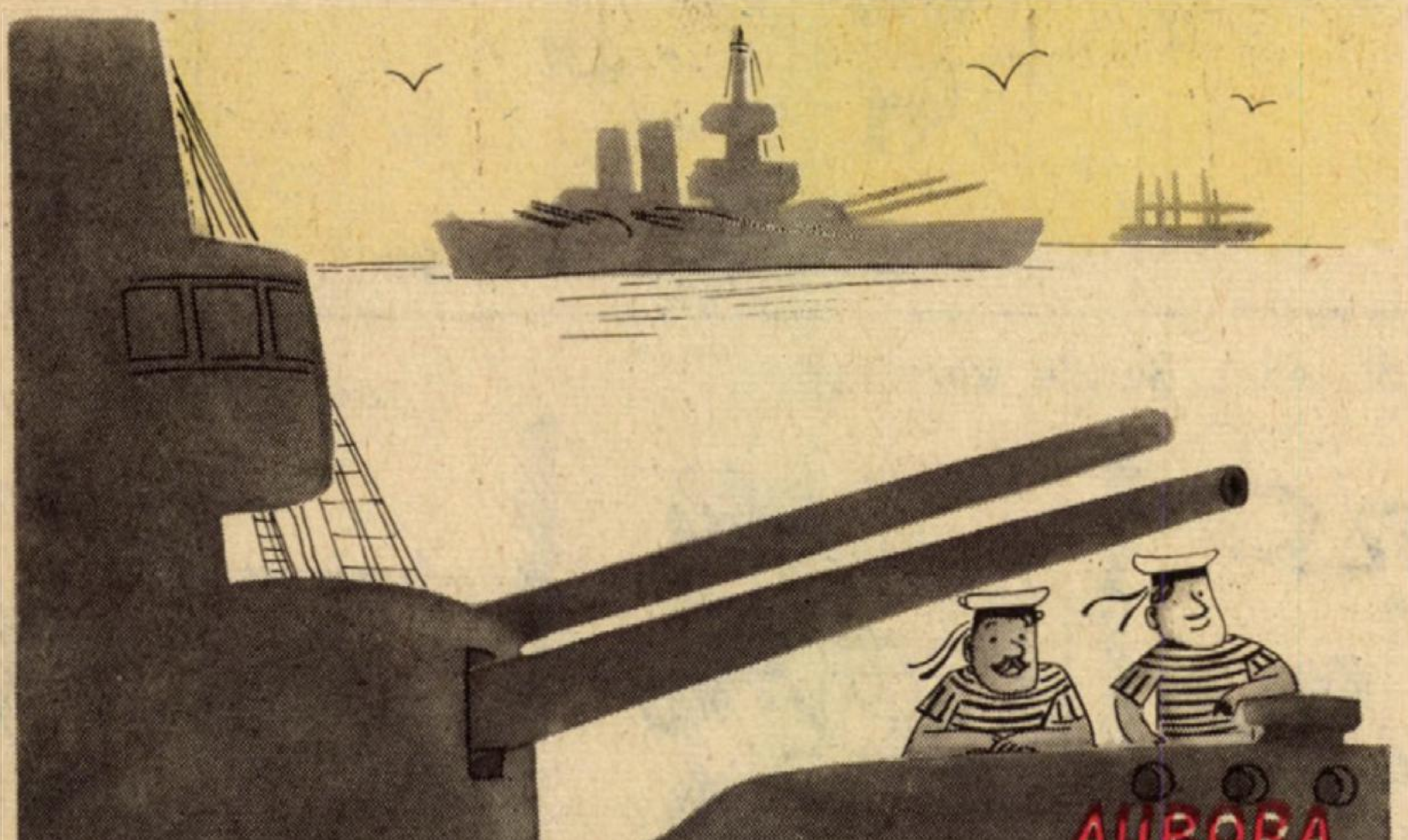

– Az az érzésem, hogy mi a történelemben egy új fejezetet nyitunk...

Arli Takaisvili:

ELSŐ

Az iroda ajtaja fölött tábla: „Belgyógyászat." A páciens berohan. A szeme kocsányon lóg, szája tátva. A torkára mutogat.

— No, mi a baj, apafej? Nem tud beszélni? — kérdezi az orvos fölényesen.

— Szálkát nyeltem!

— Mondja, kellett ez magának? Miért nem adta inkább a kutyának? Inkább a husikáját ette volna...

— Doktor, most erre nincs idő. Alig lélegzem.

— Lássuk, nyissa ki a száját! (Belenéz a páciens torkába.) Ajaj, kisapám, baj van. Hová tette a szemét? Magának a torkába fúródott a szálka, mégis hozzám jön?!

— Hát kihez menjek?

— Tudja maga, ki vagyok én? Én, kisapám, belgyógyász vagyok. Innentől (a torkára teszi a kezét és a köldökéig csúsztatja) idáig terjed a hatásköröm. Ha netán az a szálka a gyomorban akadt volna meg, akkor esetleg...

— Mit csináljak?

— Forduljon a fül-, torok és orrgyógyászathoz. Itt van mellettünk.

(A páciens a fül-, torok- és orrgyógyászatba rohan.)

— Mentsen meg, doktorka! Szálka!

— Hol?

— A torokban.

— Bravo. Mekkora?

— Óriási.

— Neve?

— Kié?

— Pakisztán miniszterelnökéé. A magáé!

— Imedadze Savla Szpiridonovics.

— Mikor született?

— Azannyát... Ne a születésem felől kérdezősködjék! Nem látja, hogy dögrováson vagyok?!

— Anélkül akar meghalni, hogy a kérdőívet kitöltötte volna?!

— Ezerkilencszázhuszonháromban láttam meg a napvilágot — sipítja a beteg. — Egy parkosító vállalatnál dolgozom. Bírósági eljárás alatt nem álltam, börtönben nem ültem.

— Nyugi, nyugi, öregem. Szálka van a torkában, és úgy visít, mint egy vadmalac. Nyissa ki a száját! Mondja: á-á-á!

— Jaj!

— Mivel tisztítja a fogát? Most kiváló kínai fogporokat lehet kapni.

— Doktor bácsi, vegye ki azt a szálkát! Tessék szíveskedni kivenni!

— Mondtam már, hogy nyugi. Hm... Szóval maga azt állítja, hogy az illető

vékonyka csontdarab a torkában tartózkodik?

— Ott, könyörgöm. A torkomban. A gyermekem életére esküszöm.

— Csakhogy én nem látom. Bizonyára lecsúszott a gyomrába.

— Nekem mindegy, csak vegye ki.

— Jó napot kívánok. Tudja maga, ki vagyok én? Fül-, torok- és orr... (felemeli a kezét toroktól a fülig). No, tessék. Ha a dobhártyája megreped, jöjjön hozzám. Kigyógyítom. Forduljon belgyógyászhoz.

A páciens a szomszéd irodába rohan.

— A szálka az ön szakterületére költözött át, tisztelt doktor elvtárs.

— A torokgyógyász készakarva mozdította el a helyéről. Rendben van. Majd meglátjuk, kire tartozik az ügy.

Az orvos átöleli a beteget, és hasmánt ráhelyezi a szék karfájára.

— Ne mozogjon!

— Mit csinál velem?

— A szálka vissza fog menni az eredeti helyére, maga pedig újra a torokgyógyászhoz.

A beteg elkékült az erőfeszítéstől. Néhány nyelési mozdulat után így suttogott:

— Nem kell semmi. Már nem fáj. Lecsúszott a gyomromba.

— Rendben van a dolog — mondta a doktor oktató hangon. Lesegítette a pácienst a székről. — Most már magától eltávozik. De ha nem jön hozzánk idejében, belehalhatott volna.

Oroszból fordította
Pogonyi Antal

Szovjet humor

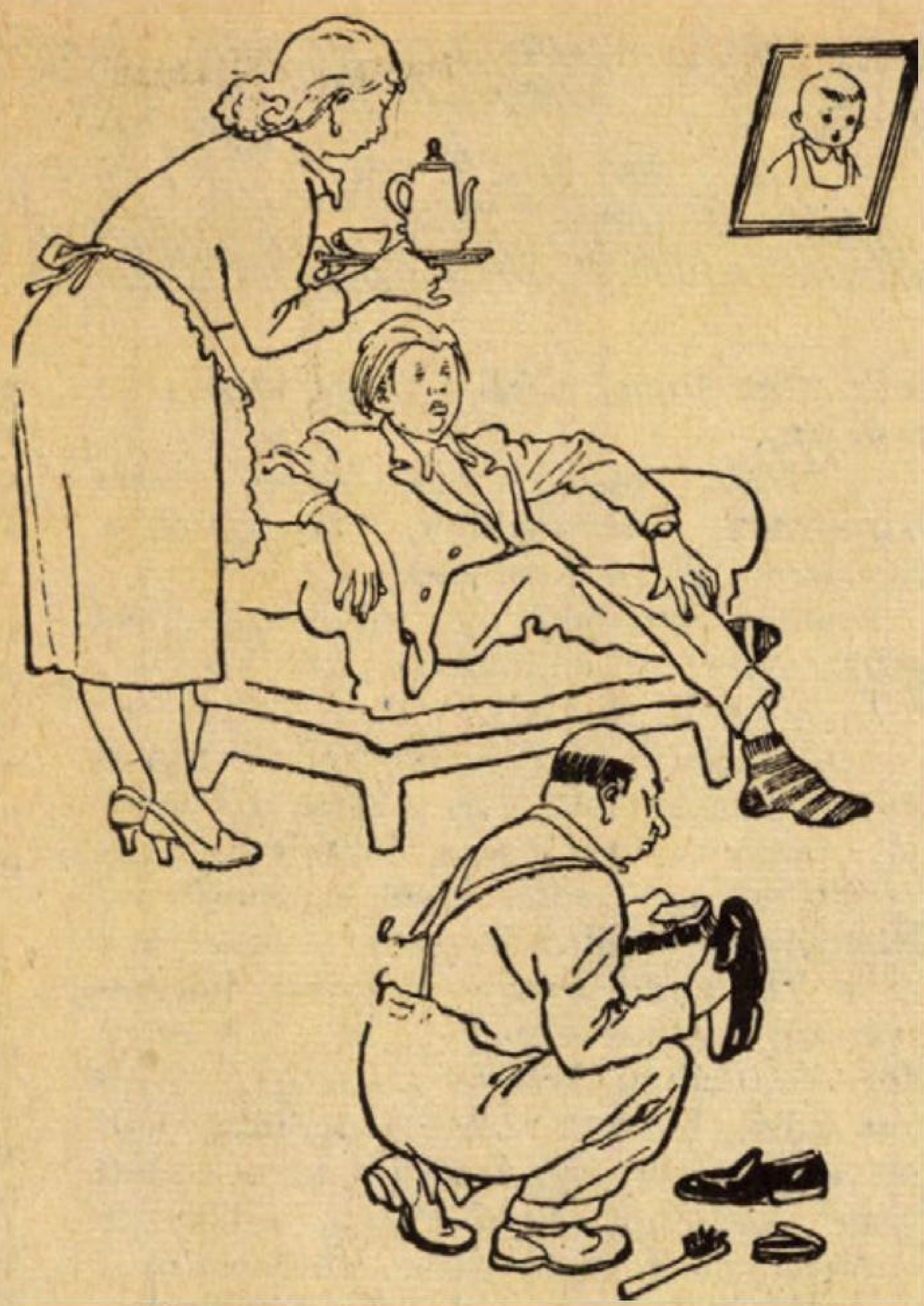

– Vityenka, ha már nincs több megbizatásod számunkra, megengeded, hogy elmenjünk sétálni?

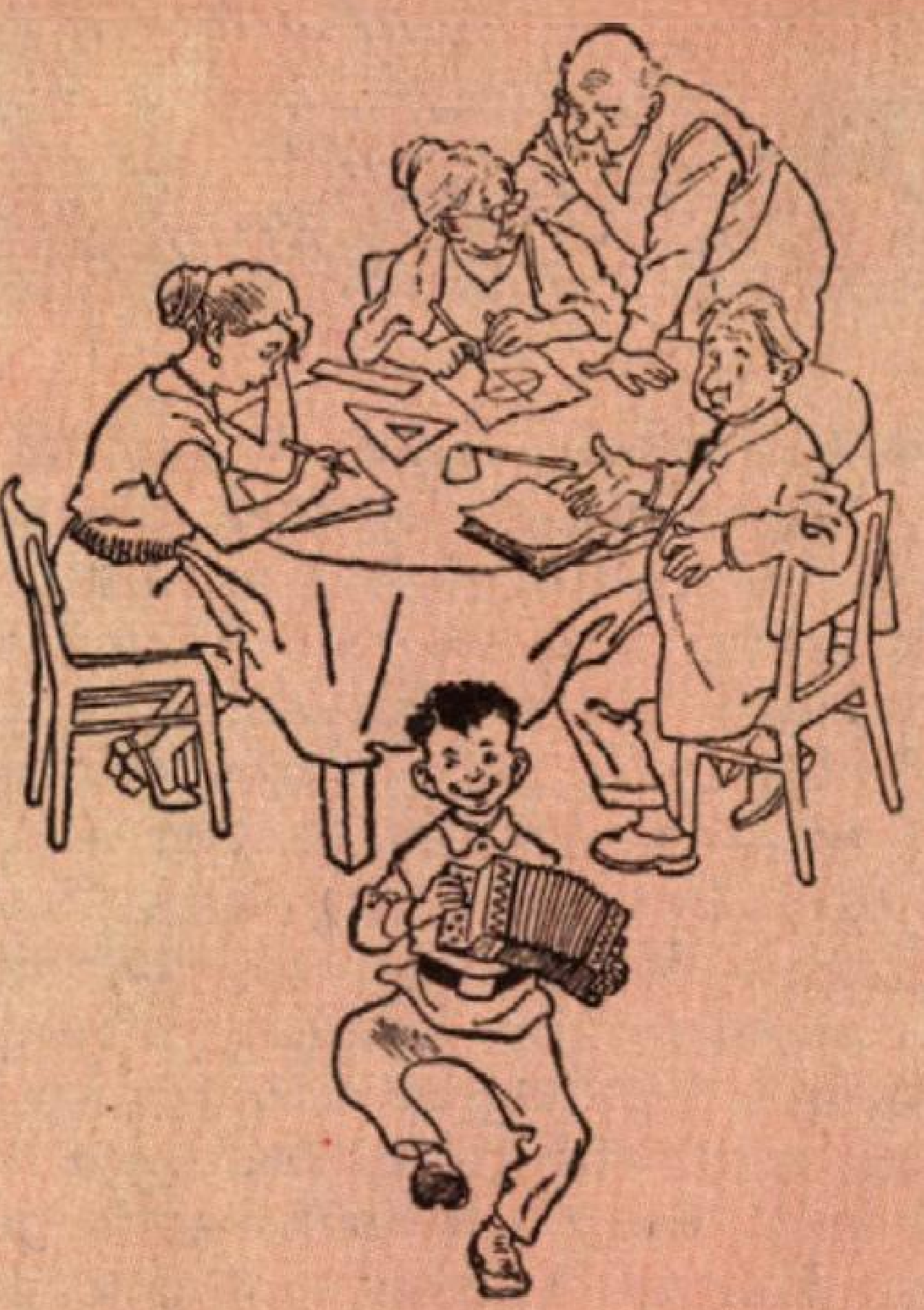

– Amíg a leckédet csináljuk, ne lármázz!

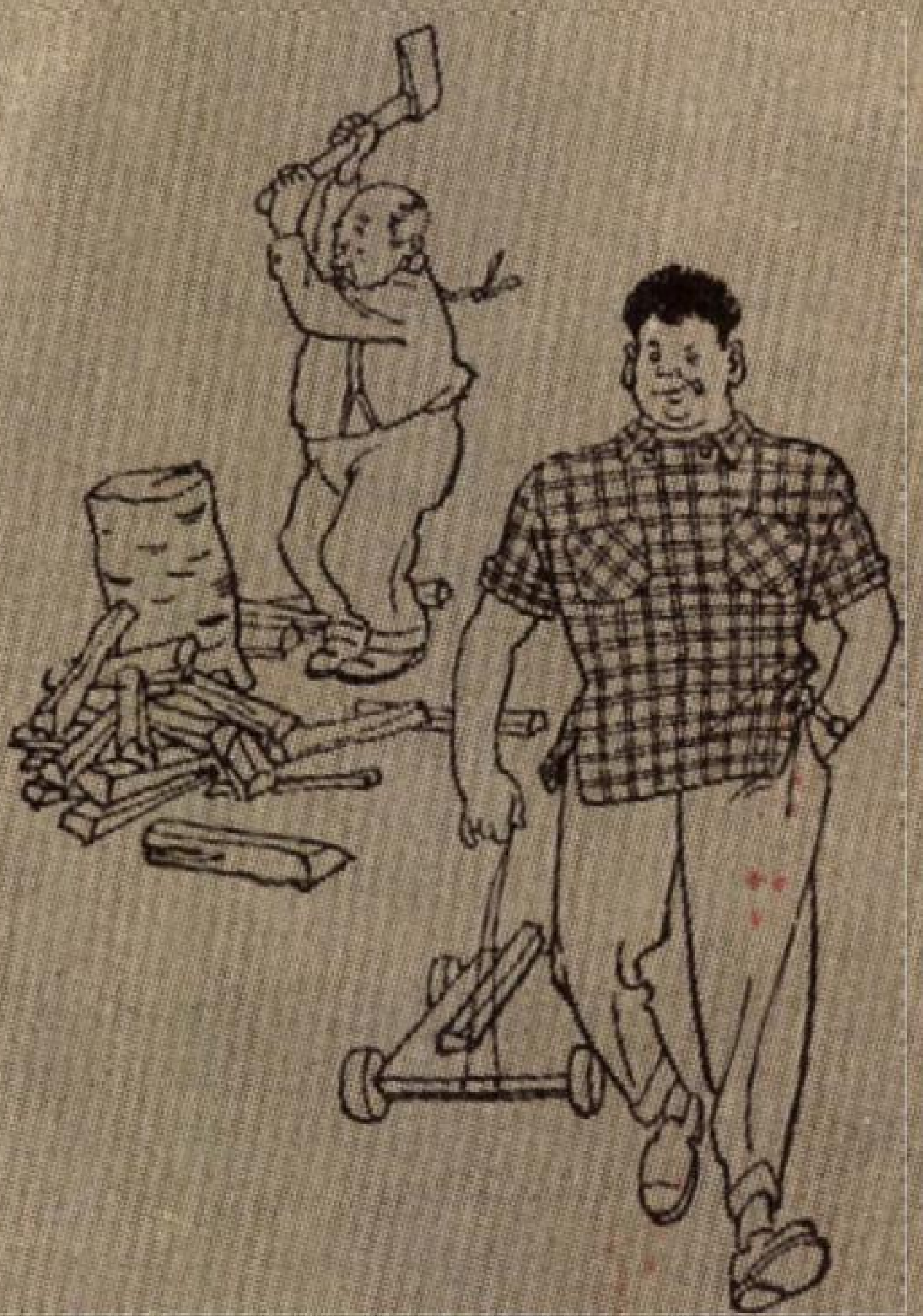

– Apuka, aprítsd fel, én majd elfuvarozom...

Rajzok a moszkvai Krokodilból

Egy jól szervezett KISZ

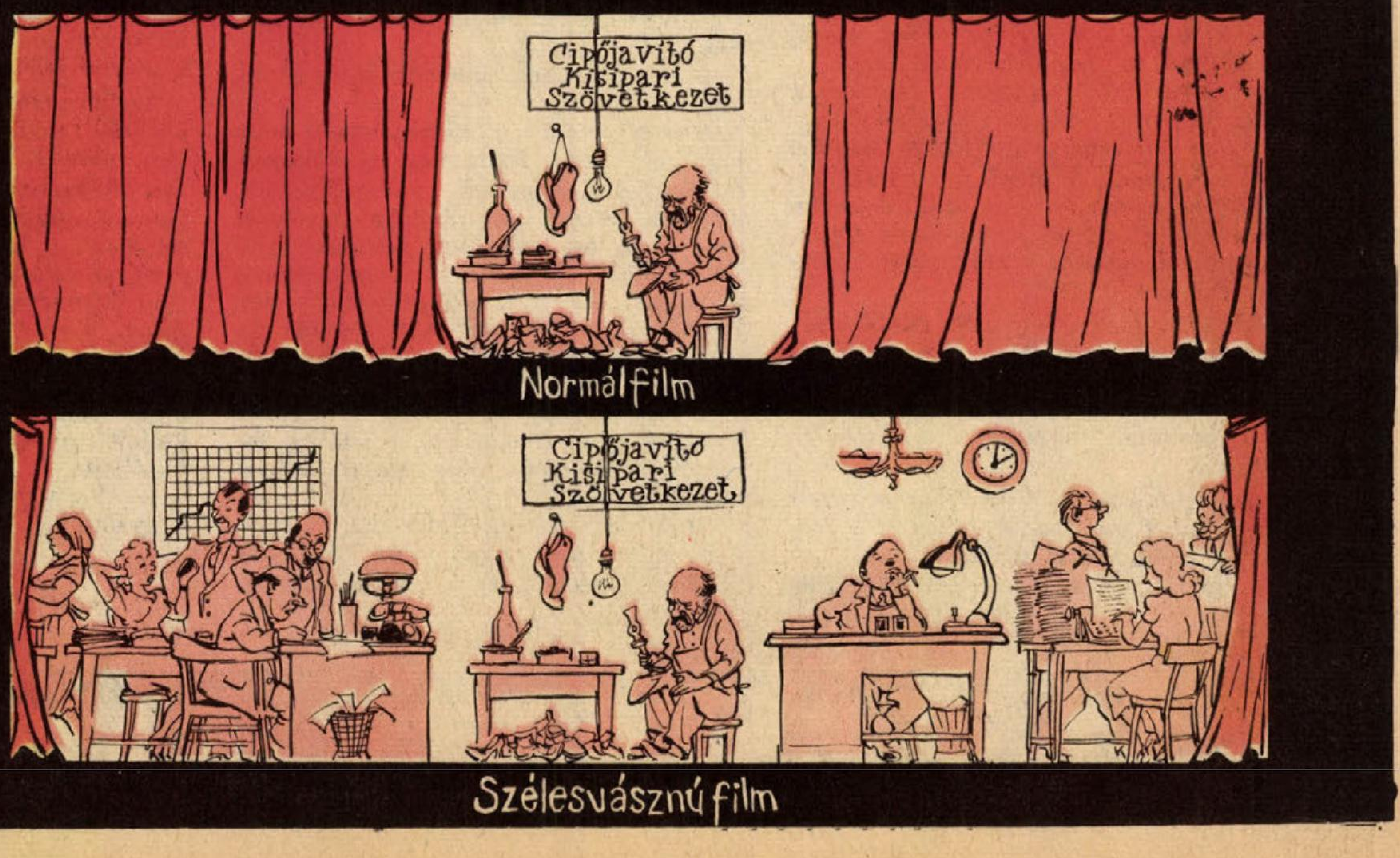
Cipőjavító Kisipari Szövetkezet
Normálfilm
Cipőjavító Kisipari Szövetkezet
Szélesvásznú film

(I. Szemenov rajza)

A tyúk meg a tojás

Csákudvarhely nagyhírű múlttal és szürke, de munkás jelennel dicsekedő kisváros. A múltról csak a krónikák regélnek, semmi kézzelfogható jel nem maradt, „hála” a törökök százötven éves és a Habsburgok még hosszabb népboldogító tevékenységének. Esetleg a dicső múlt maradékának tekinthetjük Szeffedin Amália kisasszonyt, aki hitvallása szerint mohamedán, foglalkozása szerint kávéfőzőnő. Valamelyik szépapja ugyanis úgy megkedvelte a csákudvarhelyi szőlők levét, hogy a félhold fogytán megmaradt Magyarországon töröknek. Régi história ez, bár hites okmányokkal bizonyított, de Szeffedin kisasszony akkor sem számít a „kézzelfogható” emlékek közé, különösen mióta nőül ment Finta Demeter gépkocsivezetőhöz.

A városka napjainkat dicsérő nevezetességei közül kiemelkedik a baromfi-feldolgozó, népiesen a Csirkegyár, az egykor oly poétikus cégű Barnevál.

Csákudvarhely társadalmi krónikájába arany betűkkel írták be azt a napot, amikor Szeffedin Amália kisasszony rövid, de heves udvarlás után a kacsóját nyújtotta Finta Demeternek, a Csirkegyár sokszorosan kitüntetett gépkocsivezetőjének. Így találkozott a dicső múlt a szép jelennel. A frigy megkötése után sokáig nem történt semmi nevezetes a városkában. Fintáné tovább főzte a kávét a Rozmaring eszpresszóban, Finta tovább gyűjtötte a baromfit a környék falvaiban.

Egyik derűs, őszi napon a baromfi hamarabb gyűlt össze, mint máskor, a napidíjjal honorált kiküldetés pedig még nem telt le, mikor a tehergépkocsi befordult a Vörös Hadsereg útjára. Finta nem hajtott egyenesen a Csirkegyárba — ki tenne neki ezért szemrehányást? —, hanem beállt saját takaros családi házának udvarába. Történetesen otthon tartózkodott Máli is, mert délelőtti műszakban tudta le a munkaidejét. Fáradt férjének és a segédvezetőnek jó háziasszonyhoz és feleséghez illően gyorsan rablópecsenyét sütött. Amíg a karaj a serpenyőben pirult, Nadályival, a segédvezetővel Finta az autó körül tevékenykedett. Nadályi a ketrecek között matatva meglepő dolognak jött a nyomára. Felfedezte, hogy a tyúkok tojnak! A nagy horderejű felfedezésen kissé elbámészkodott, de aztán tettre serkent. Összeszedett nyolc tojást. Vigyorogva mutatta a zsákmányt Fintának.

— Te, Demeter, beviszem Málikának, süsse meg a hús mellé.

A szeszkedvelő török késői és csinos leszármazottja, Fintáné a konyhában felháborodottan tiltakozott a prédálás ellen.

— Még mit nem! Mikor kettőnegyven a piacon a tojás. Inkább nyisd ki a szemedet, hátha találsz többet.

A kutatás eredménnyel járt. Előkerült még négy tojás, Málika pedig kiadta az ordrét:

— Mától kezdve mindennap előbb hazajöttök. Összeszeditek, itthagyjátok a tojásokat, aztán mehettek.

Finta a rablópecsenye fölött szerelmes pillantást vetett oldalbordájára.

— Micsoda asszony!

Finta éjjel a hitvesi nyoszolyán nyugtalanul forgolódott. Egyre törte a kobakját: hogyan lehetne a fölfedezést nagyobb anyagi eredménnyel hasznosítani? Naponta legalább háromszáz tyúkot hoz haza. Ha mind lerakná a tojást, háromszázszor kettőnyolcvan ... az ... A csöndes éjszakában Málika szuszogása mellett százas bankók zizegését hallotta. Felült az ágyban, izgalmában nem tudott többé elaludni. Kora reggel fölkereste barátját, dr. Szerény Hugó állatorvost.

— Te, pajtikám — érdeklődött óvatosan —, hogyan lehetne a tyúkokat gyorsabb tojásra serkenteni?

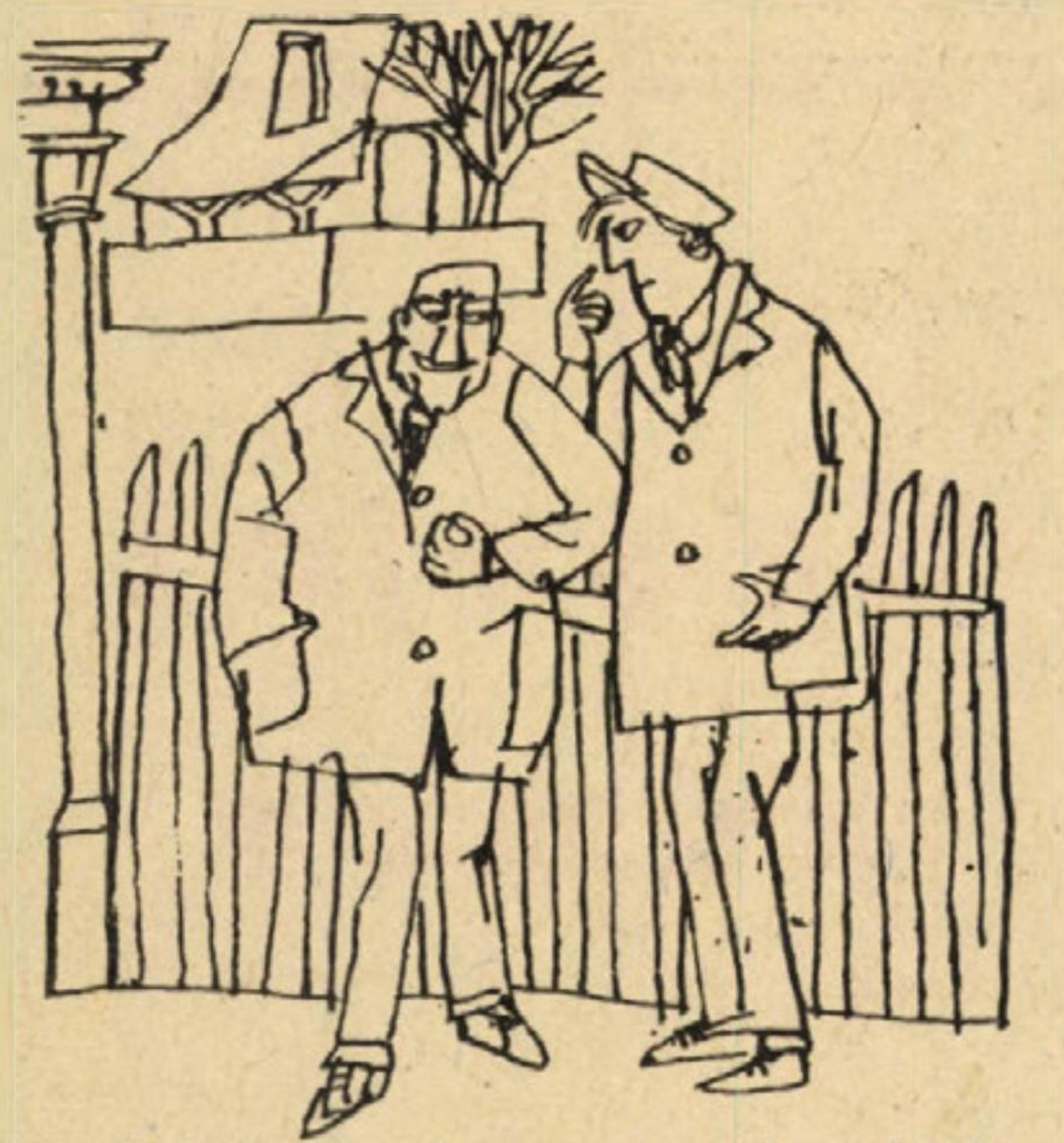

A lódoktor vigyorgott, és oldalba bökte.

— Nem győzöd kivárni, mi? Hát megmondom. Kend be a feneküket terpentinnel ...

Aznap a Csirkegyár teherautója szárnyakat kapva robogott faluról falura. Nadályi nyugtalanul fészkelődött az ülésen.

— Te, Demeter, kitörjük a nyakunkat ...

A segédvezető látnoki bejelentése most nem teljesedett, Finta nem is válaszolt neki. Mikor végeztek a begyűjtéssel, hazafelé menet befordult a sármezei erdőbe. Az őszi színekben pompázó erdő lombjainak védelmében megállította a gépkocsit. Az ülés alól előszedett egy kanna terpentint meg két ecsetet. Az egyik ecsetet Nadályi markába nyomta.

— Kend be a tyúkok fenekét!

A segédvezető már eddig is gyanakodva figyelte főnökének érthetetlen tevékenységét, most meg tátott szájjal meredt az ecsetre.

— Megőrültél? ... Minek? ...

De mikor látta, hogy Finta komolyan gondolja a dolgot, és a tyúkok izgatott, kotkodácsolásban megnyilatkozó tiltakozása ellenére, szakavatott mozdulatokkal végzi a szokatlan műveletet, ő sem ellenkezett tovább.

A terpentines kezelés csodás eredményt hozott. A csípős folyadék gyors munkára serkentette a szárnyasokat. Otthon száz tojást szedtek össze a ketrecekből. A csalafinta Finta százhúsz forintot nyomott elhülyülten ámuló segédvezetője markába.

— Ésszel él az ember!

És ésszel éltek hosszú hónapokig. Egyszer többet, másszor kevesebbet kerestek. Finta családi otthona valóságos tojáskereskedelmi központtá alakult. A tüzes tekintetű Málika otthagyta az eszpresszót, ezentúl csak a tojáskereskedésnek és persze az urának szentelte napjait. Nem is lett volna semmi baj, ha a Vörös Hadsereg útja elején lakó Csavaros Benjámin ellenőrnek fel nem tűnik, hogy Finta, mielőtt a Csirkegyárban átadná a szárnyasokat, nap mint nap beáll saját házának udvarára. Szigorúbb szemmel böngészte át a fuvarleveleket, a készpénznyugtákat. A pénzösszeg, a darabszám egyezik, a súlyveszteség kisebb a megengedettnél. Semmi szabálytalanság. Talán csak tejet vagy vajat hoz haza az asszonynak. Ilyen csekélységért ki emelne szót? ... Altatgatta a gyanúját, de a gyanú nem hagyta magát. Egyszer nem tudott ellenállni a kíváncsiságnak és a hivatalos buzgalomnak. Addig nyújtogatta a nyakát, amíg a kerítésen keresztül belátott Fintáék udvarára. Az eléje táruló látvány kővé dermesztette. Finta és Nadályi kosárszámra hordták a házba a tojást! Másnap két tanúval tisztes távolból végigkísérte Fintáékat a bevásárlóúton. A turpisság lelepleződött. Csavaros Benjámin jelentést tett az igazgatónak. Hívatták a vállalat ügyészét. A paragrafustekerő átfutotta a tényállást. Egyre gondterheltebben meredt a papírra.

— Csak azt tudnám, hogy milyen paragrafus alapján járjak el? Finta nem károsított meg senkit. Legfeljebb állatkínzásért jelenthetném fel.

Az igazgató az asztalra csapott, a följelentés tehát megtörtént. Akkora izgalom, mint a feljelentést követő napokban Csákudvarhelyen, a török háborúk óta nem uralkodott. Töretlen érdeklődéssel kíséri a lakosság a fellebbezések és perújrafelvételek labirintusában folydogáló Csirkegyár contra Finta csatározást. Akad, aki a Csirkegyárnak, akad, aki Fintának ad igazat. A közhangulat naponkénti hullámzása közepette a másodrendű vádlott, Nadályi, az állástalanság kínjait enyhítő nagyfröccsök mellett néha fölsóhajt:

— Megmondottam, Demeter, kitörjük a nyakunkat.

Vitányi János

Franco Londonban fegyvert vásárol

Gerő Sándor rajza

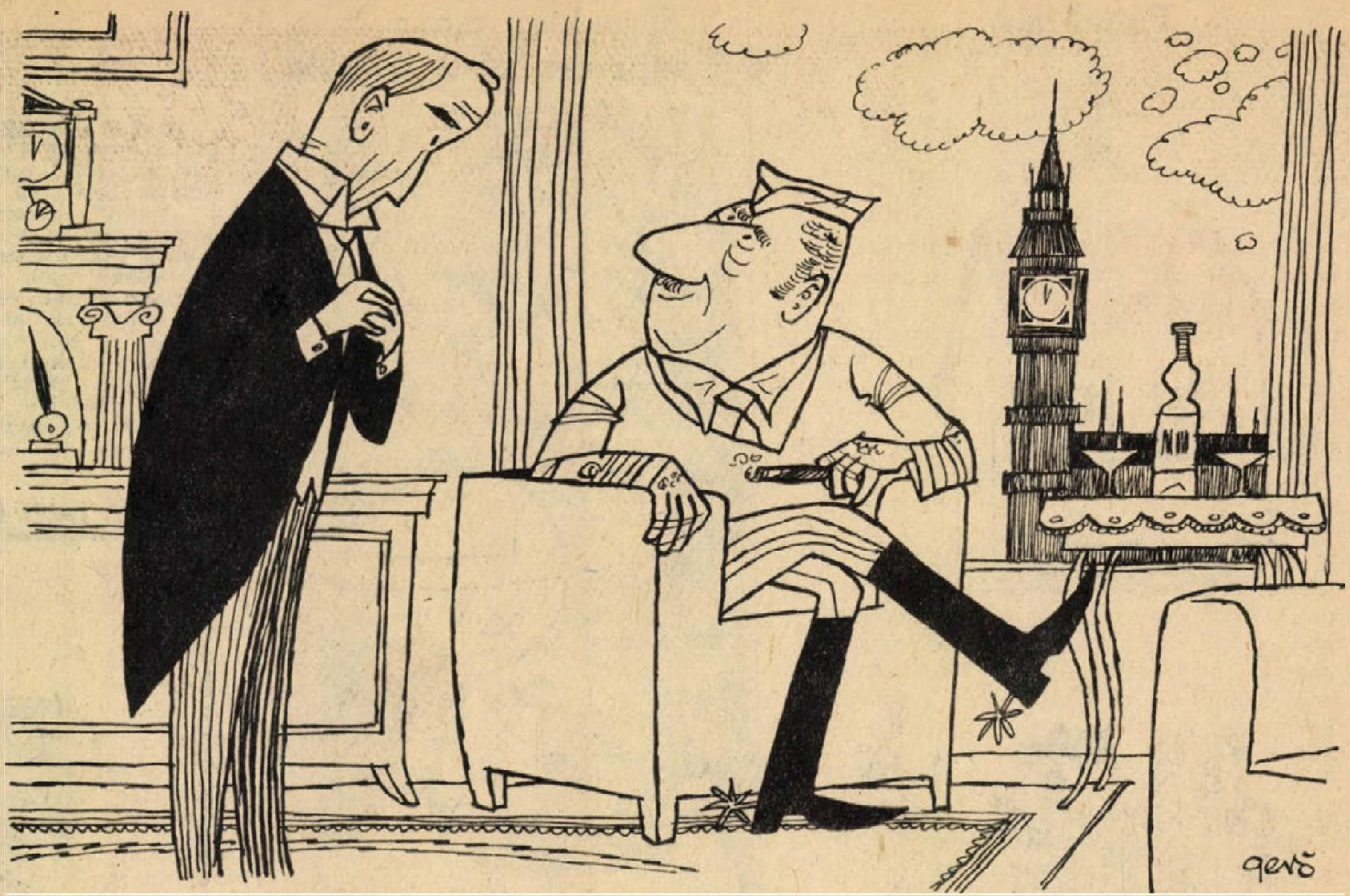

– És milyen összegű lesz a megrendelés?
– Attól függ, mekkora kölcsönt adnak rá!

Gondolatok életrajz-írás közben

Igazán itt van az ideje, hogy megírjam végre ezt a vacak életrajzot, amit már egy hete be kellett volna adnom a sóhivatalba, harmincöt sor az egész, most leülök, és tíz perc múlva túl leszek rajta. Lássuk csak!

. . . Milyen érdekes! Egészen olyan egy ilyen életrajz, mint egy regény vázlata. Mint egy szinopszis! A cselekmény rövid leírása, születésemtől napjaimig. „Megfelelő anyagi körülmények között nevelkedtem, sosem koplaltam, és sohasem éltem fényes jómódban. Iskolába jártam, először elemibe, aztán gimnáziumba, átestem a szokásos gyermekbetegségeken, megtanultam korcsolyázni, eleinte jelesen tanultam, később közepesen . . .” Amint látom, *elég sematikus* gyermekkorom volt, *a cselekmény meglehetősen sivár, szokványos, kétségtelenül konfliktusmentes.* Nem csaptak ki az iskolából, nem jutottam korai árvaságra, nem maradtam el a fejlődésben . . . *egyetlen téma sem mutatkozik* ezekben a kezdő fejezetekben . . .

Mindenesetre nézzük csak tovább ezt a rövid életrajzot. „A felszabadulás előtt nem vettek fel az egyetemre, elmentem kirakatrendezőnek . . .” Ez sajnos *nem tipikus* dolog. Nevetséges, ha arra gondolok, hogy hány kirakatrendező van az országban. „A felszabadulás után beiratkoztam az egyetemre pszichológusnak . . .” Ami viszont szintén nem tipikus dolog, sőt itt még további baj is van, mert életemnek ezek a részletei teli vannak *üres pszichologizálással.*

„A háború alatt bujkáltam, semmiféle hőstettet nem hajtottam végre. Ha jól emlékszem rá, mindvégig fáradt voltam és elkeseredett . . .” Az ilyen *dekadens, pesszimizmusra* hajló fejezetet legjobb volna kihagyni!

Persze, nem hagyom ki, erről nincs szó, hiszen nem regényt írok, hanem életrajzot, amiben az a lényeg, hogy az ember ne hallgasson el semmit sem. Például fontos azt is megemlíteni, hogy hol és mikor jártam külföldön? Tehát!

„Ezerkilencszáznegyvennyolcban több, mint fél évet Párizsban töltöttem . . .” Ez a rész itt meglehetősen *drasztikusnak* tetszik. Teli van *naturalizmussal,* tartalmatlan és *öncélú szerelmi tárgyú leírásokkal* . . . Pedig most kellene, most kellene az életrajz színvonalának emelkednie, most vagy soha!

„Nős vagyok, két gyermekem van . . .” Hajaj, ez, kérem, így nem emelkedik. Ez, kérem, *banális, giccses* megoldás!

„Tollammal a társadalom fonákságait igyekszem kipellengérezni . . .”- Jójó, észrevettem én is, jó kis *közhelyeket* írok le, szép *szólamokat.* De hát egy életrajzot csak be kell fejezni valamivel?

Milyen szerencse, hogy embernek születtem és nem regénynek vagy színdarabnak. Egy ilyen szinopszissal amúgy sosem láttam volna napvilágot!

Somogyi Pál

Rendelőidőben

Erdei Sándor rajza

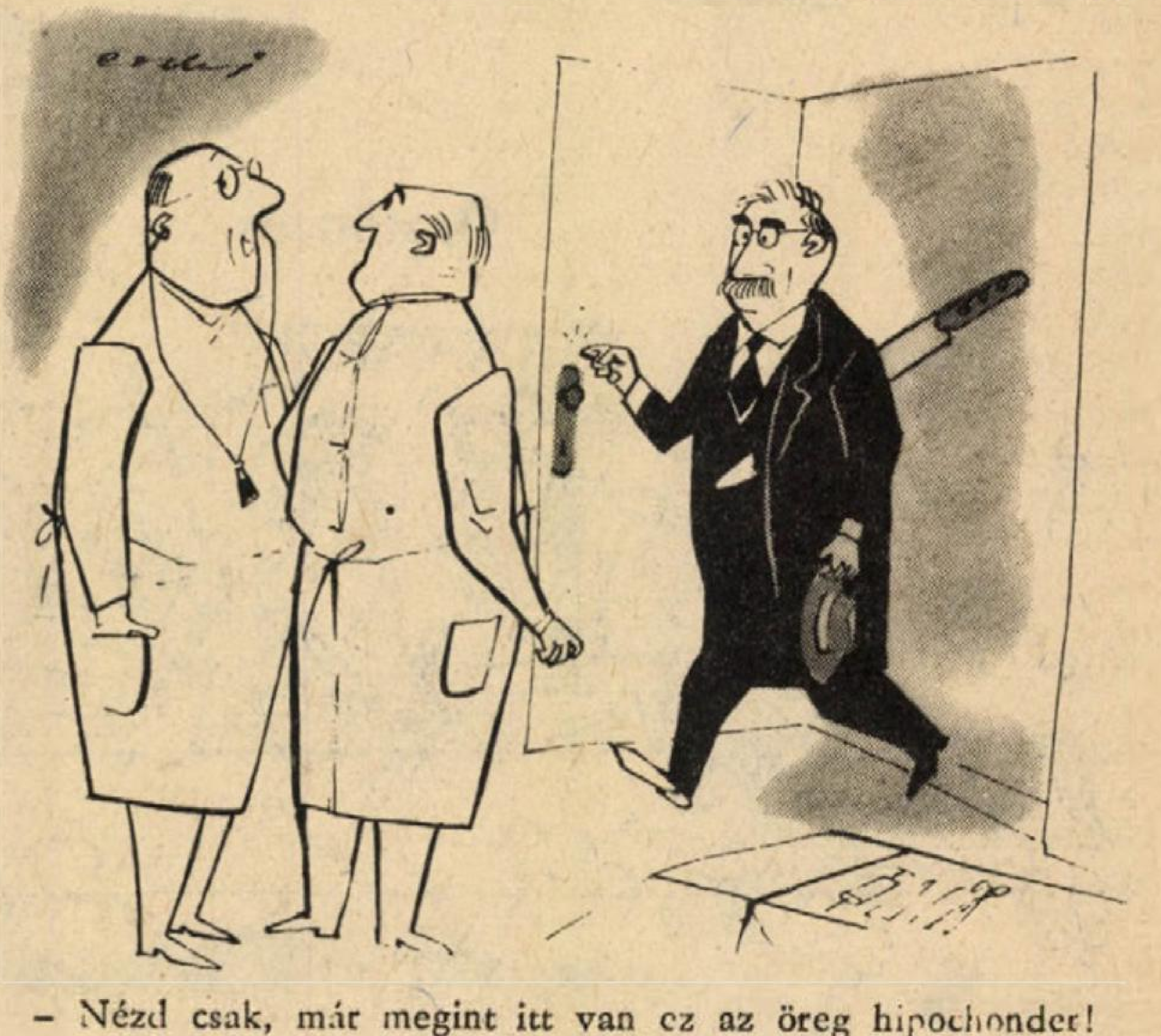

– Nézd csak, már megint itt van ez az öreg hipochonder!

Vannak még csodák

Pusztai Pál rajza

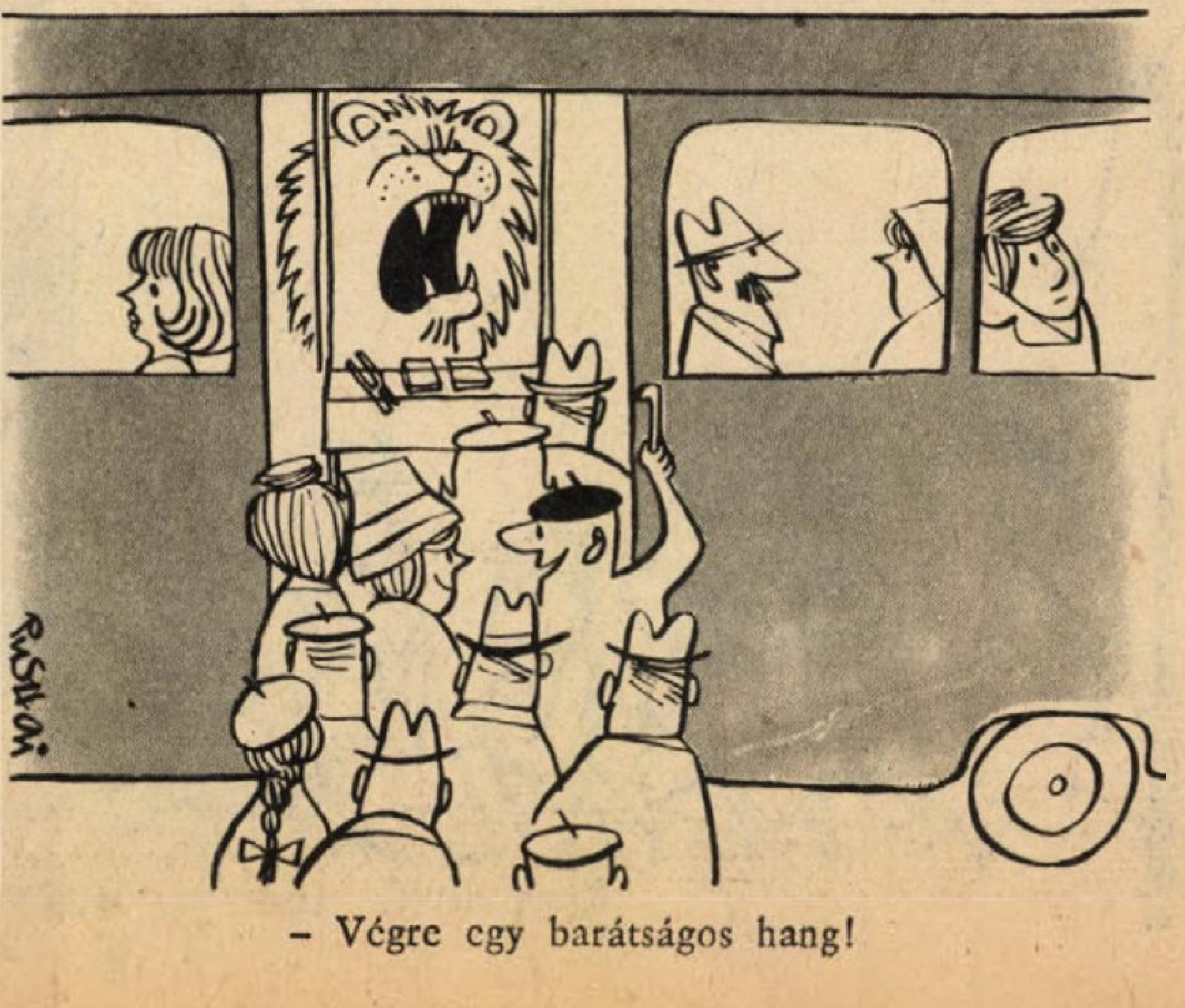

– Végre egy barátságos hang!

Panel-ház

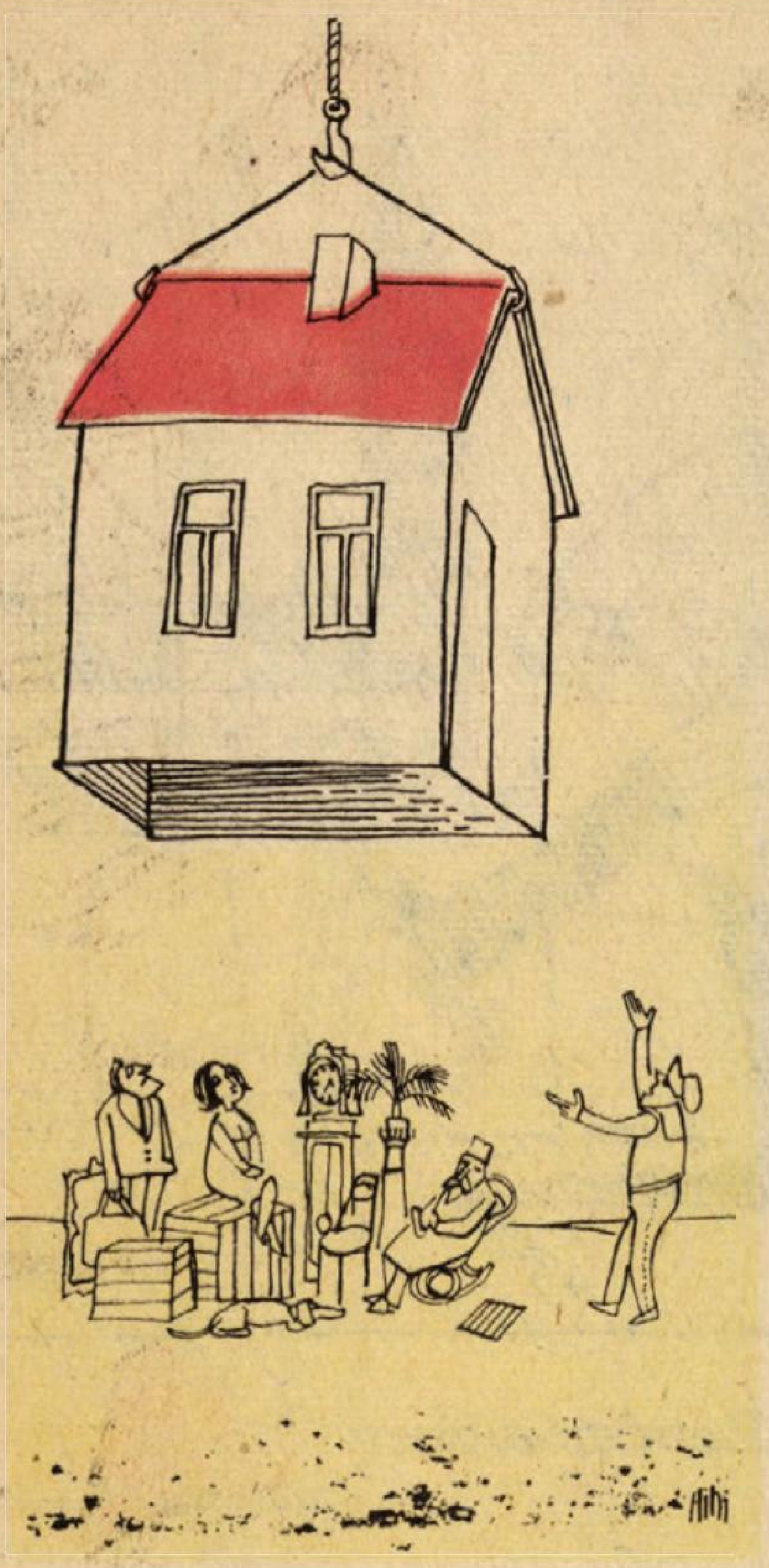

Évenként 0,045 másodpercet késik a Föld

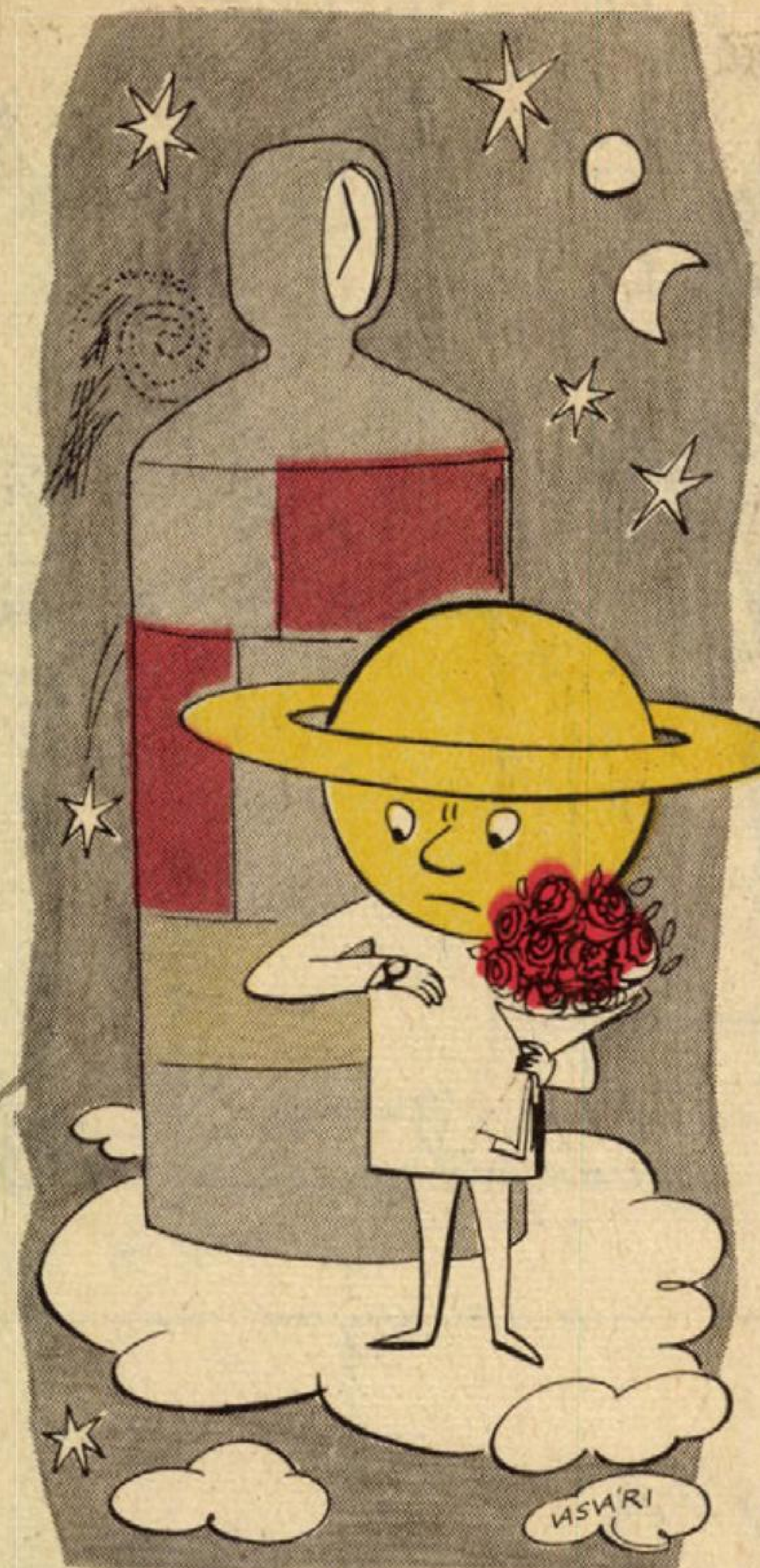

– Még 0,003 másodpercet várok!

Itt az új tánc: Csavard!

„Minden elmúlik egyszer . . .” — hangzik az egykori filozófiai sláger, s úgy látszik, ez alól a rock and roll sem kivétel. Amerikában már megjelent az új tánc, a „Twist”, amely semmi rokonságban sincs a tisztes Twist Olivérrel, annál inkább a csavarással, forgatással, facsarással, görbüléssel. A táncosok egymással szemben állnak, és úgy csavarják, facsarják magukat, ahogyan az ízületeikből kitelik. A zenekar tagjainak ordítaniok és ugrálniok kell, hogy biztosítsák a forró hangulatot. Megfigyelők szerint a tánc őserdei eredetre vall, s hozzá képest a rock and roll merő minét.

Ösztönzés

Balázs Piri Balázs rajza

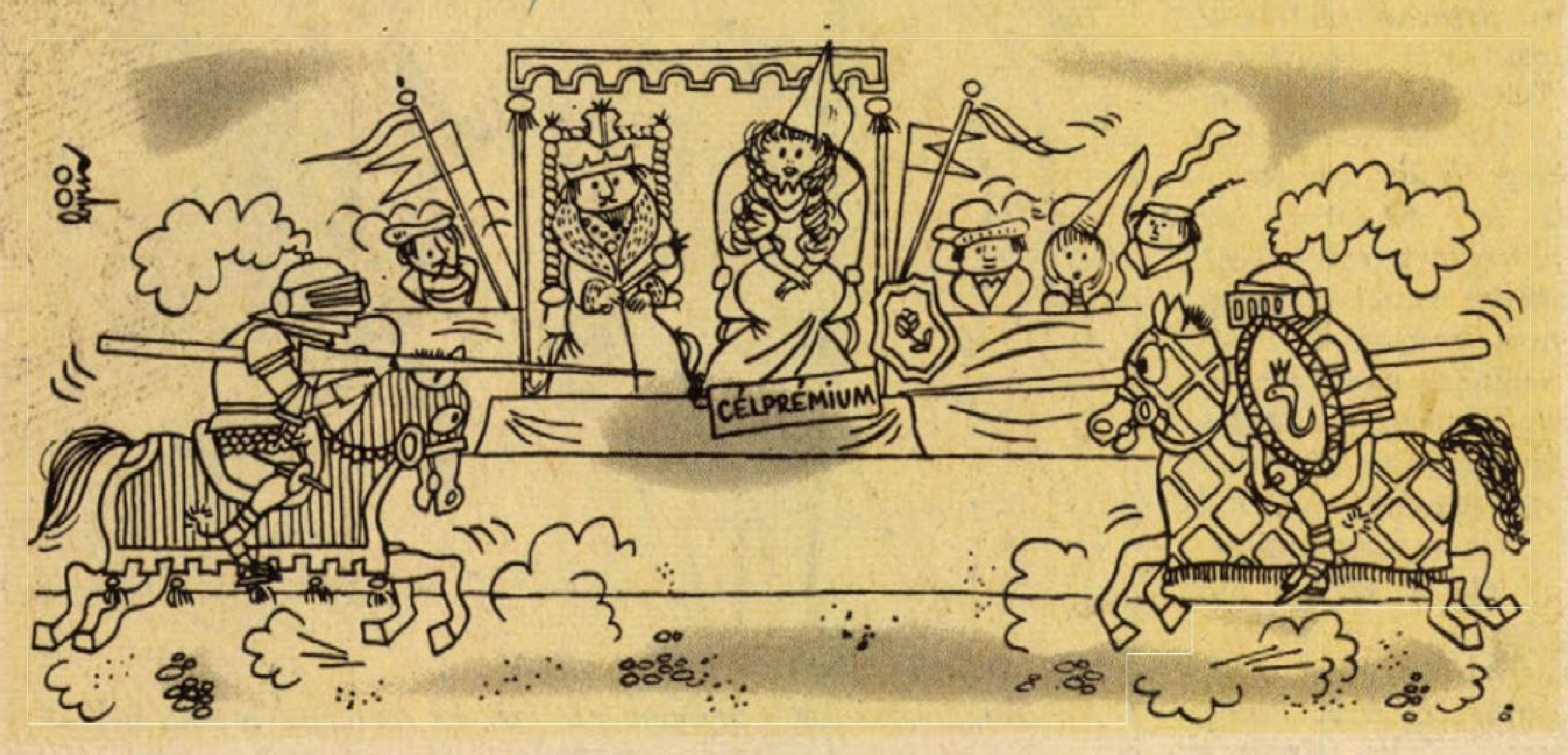

Várakozás

Szűr-Szabó József rajza

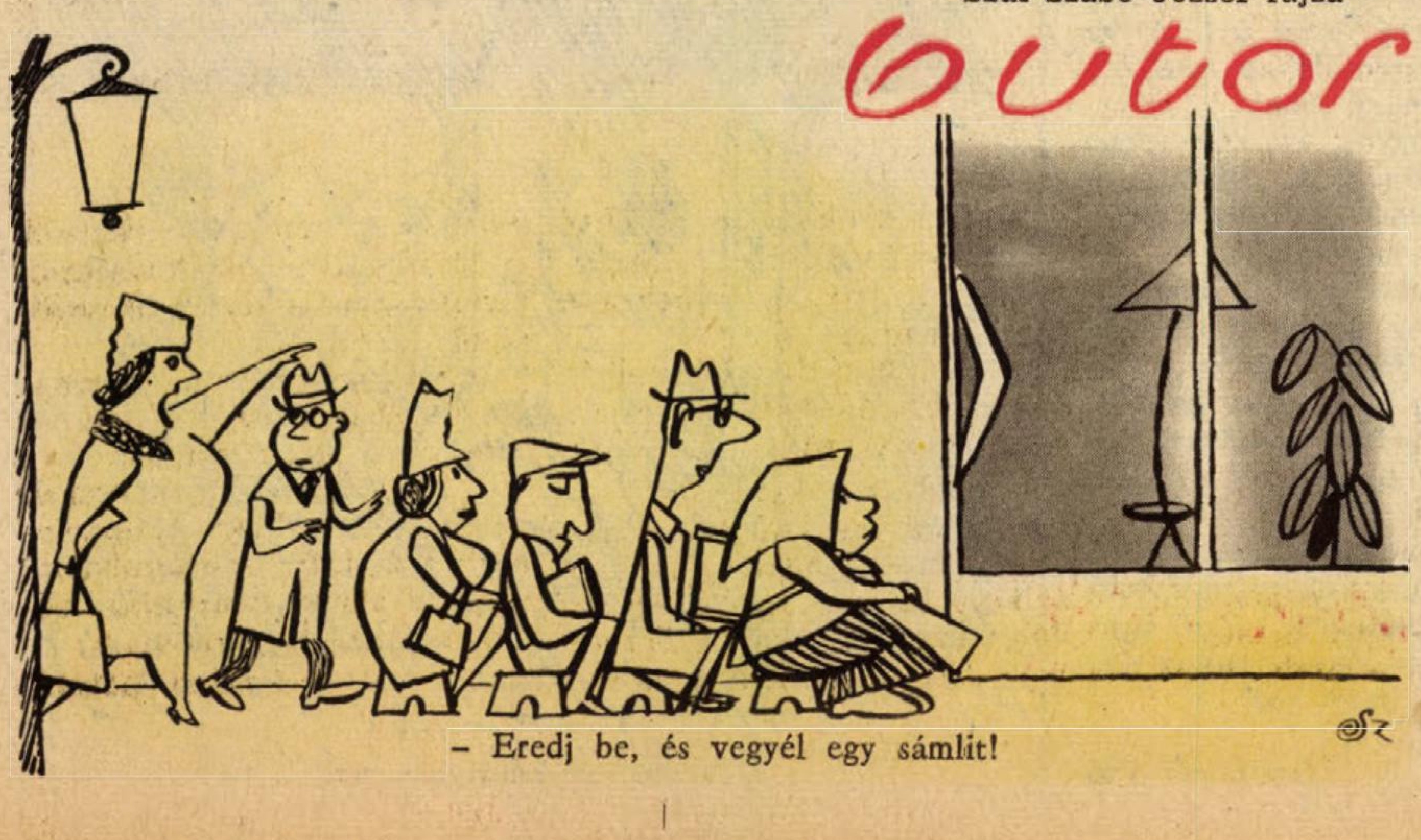

– Eredj be, és vegyél egy sámlit!

E heti hirdetéseink

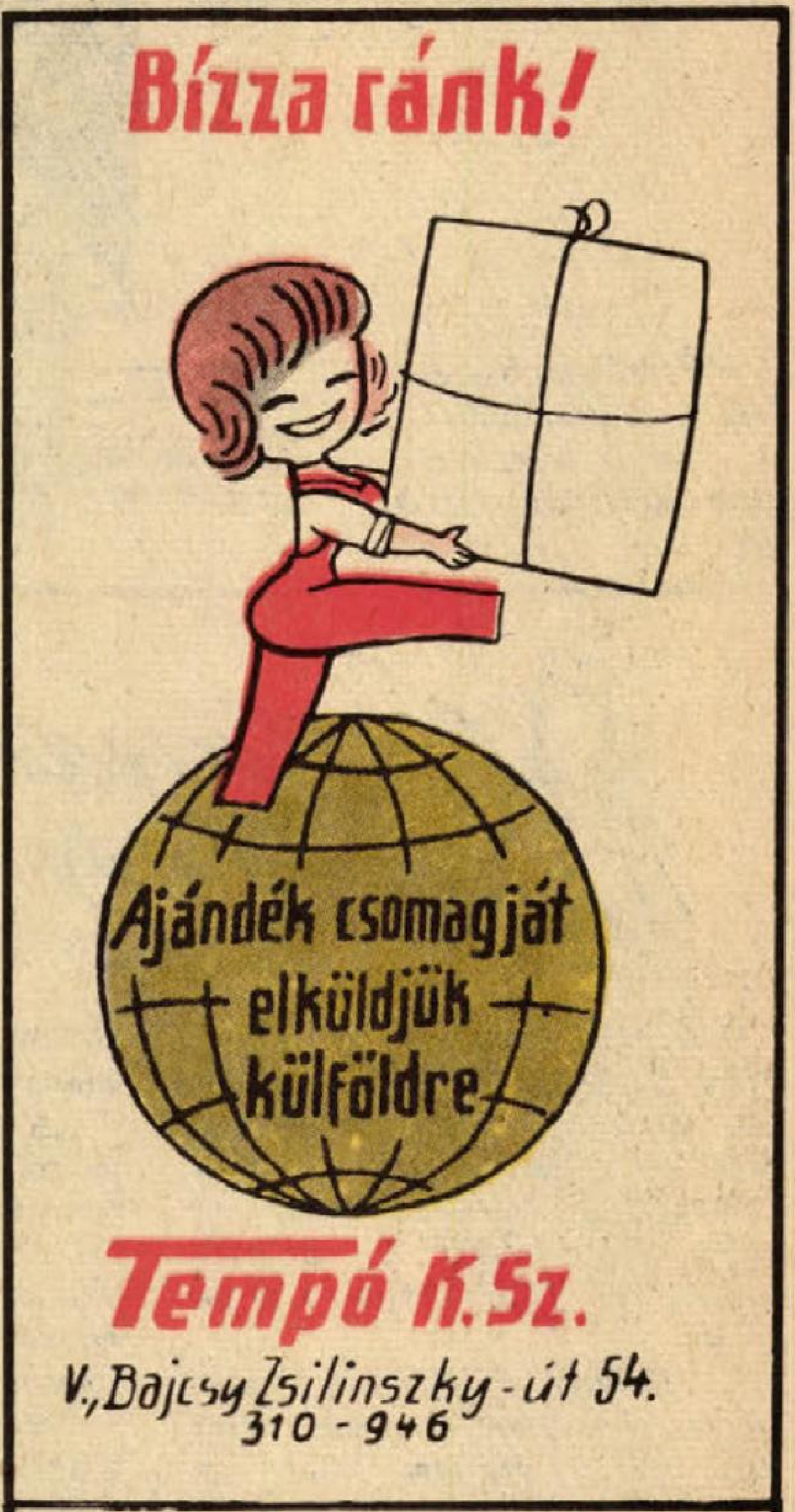

Bízza ránk!

Ajándék csomagját elküldjük külföldre

Tempó K. Sz.

V., Bajcsy Zsilinszky-út 54.
310-946

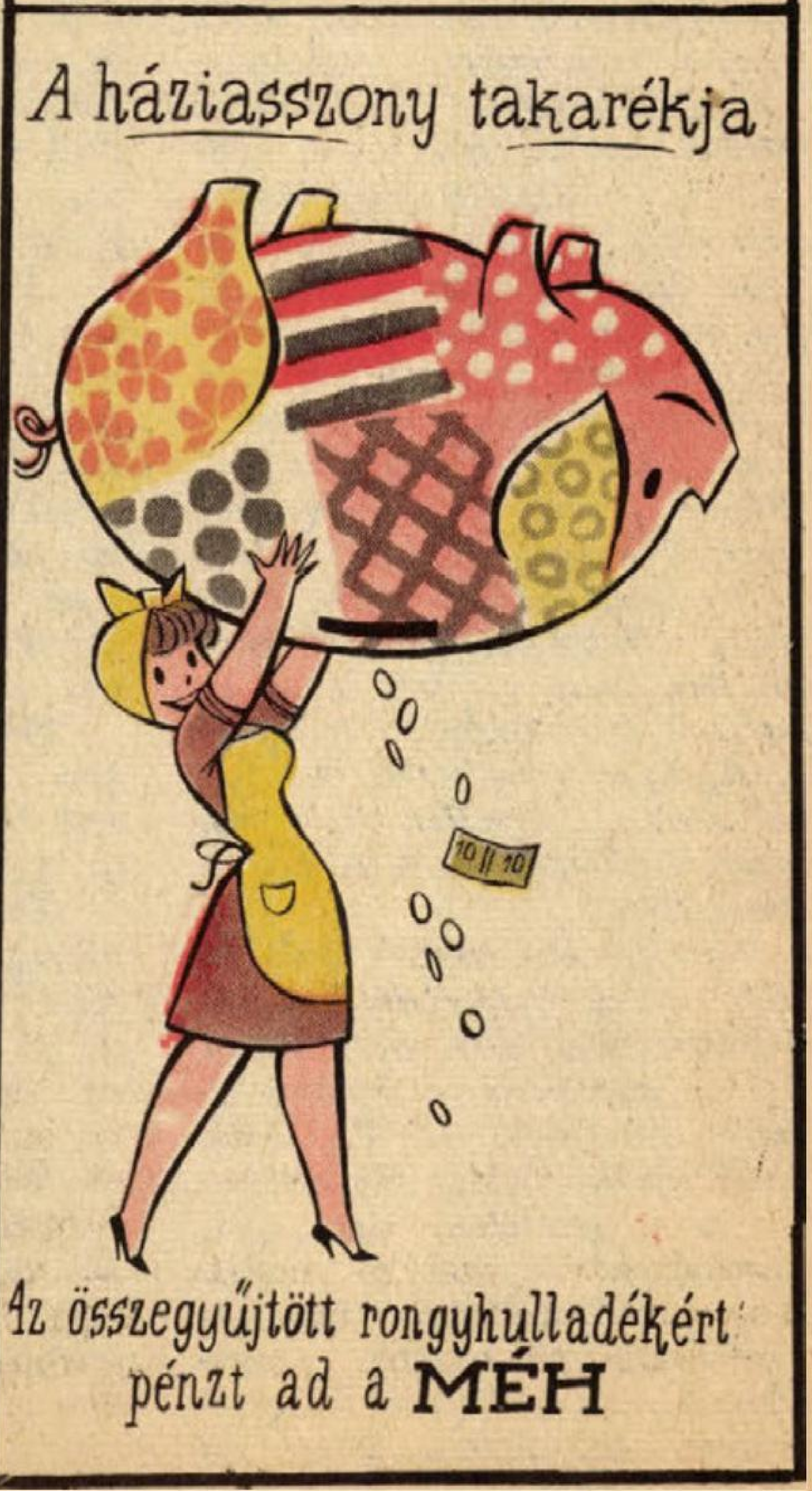

A háziasszony takarékja

Az összegyűjtött rongyhulladékért pénzt ad a MÉH

Háry János legújabb meséje

Szegő Gizi rajza

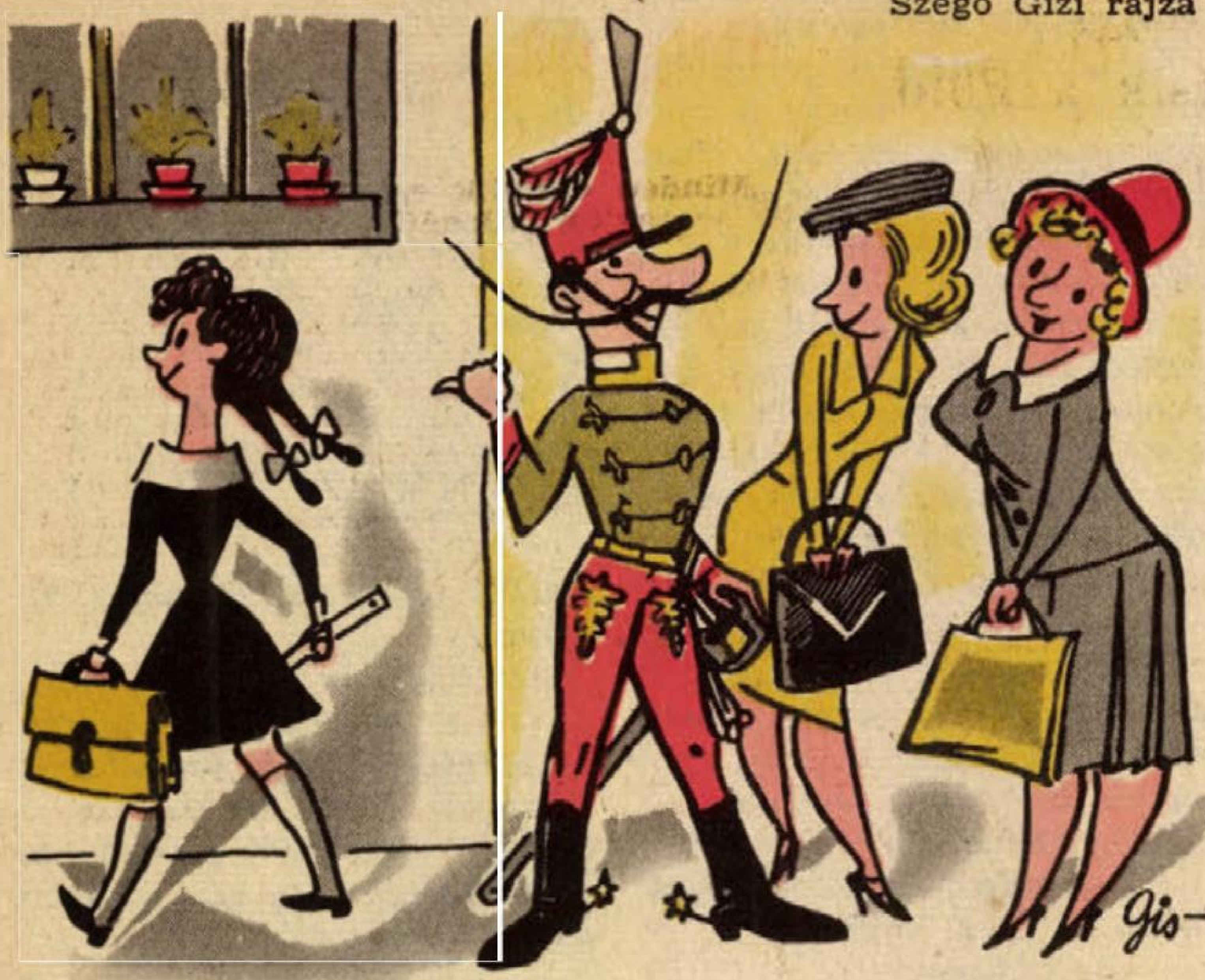

– A lányom úgy megszerette az iskolaköpenyt, hogy bálba is csak abban akar menni!

Női dolgok

Vasvári Anna rajza

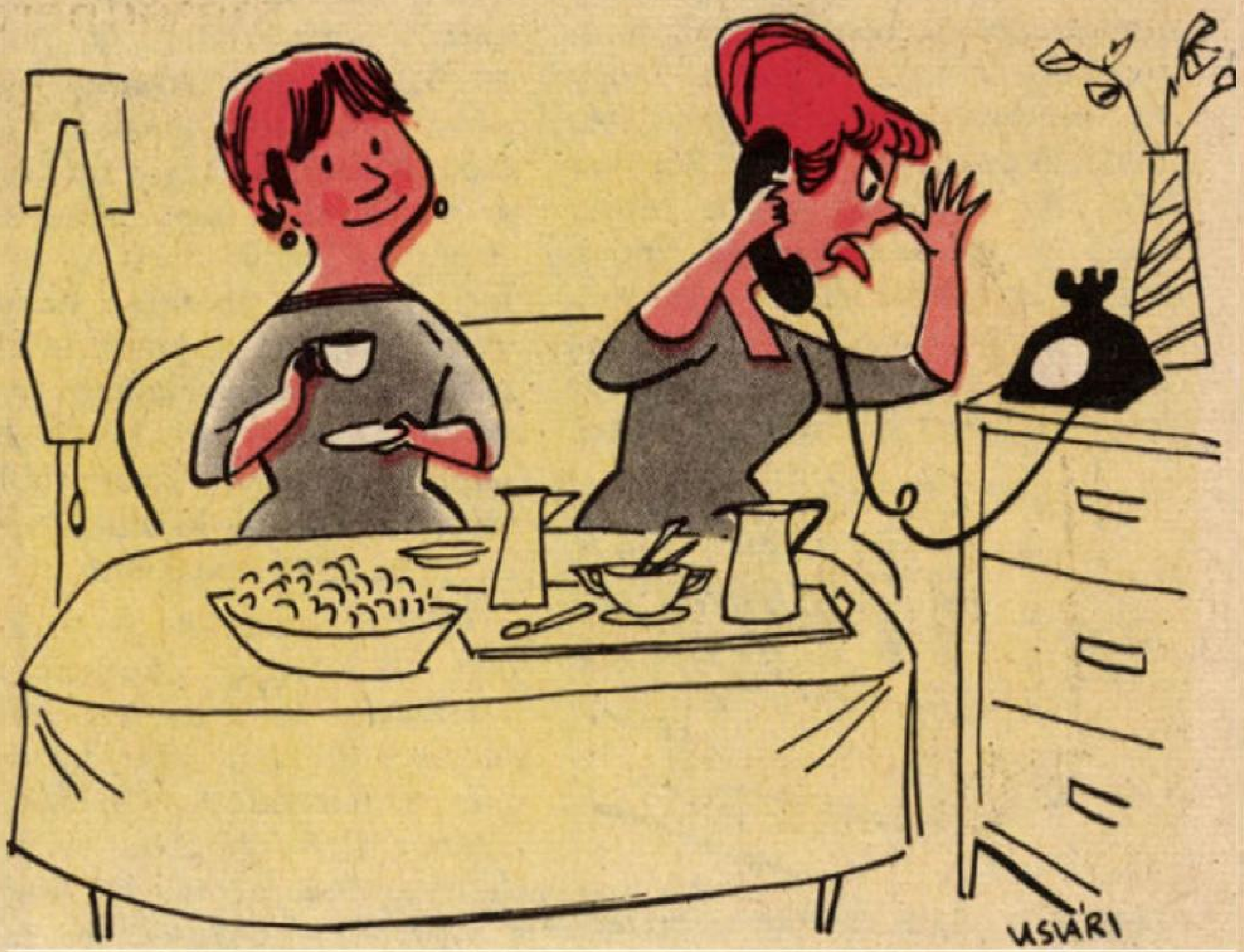

– Dehogy, édes Zsuzsikám, örülök, hogy felhívtál!

Önkiszolgáló boltban

Pusztai Pál rajza

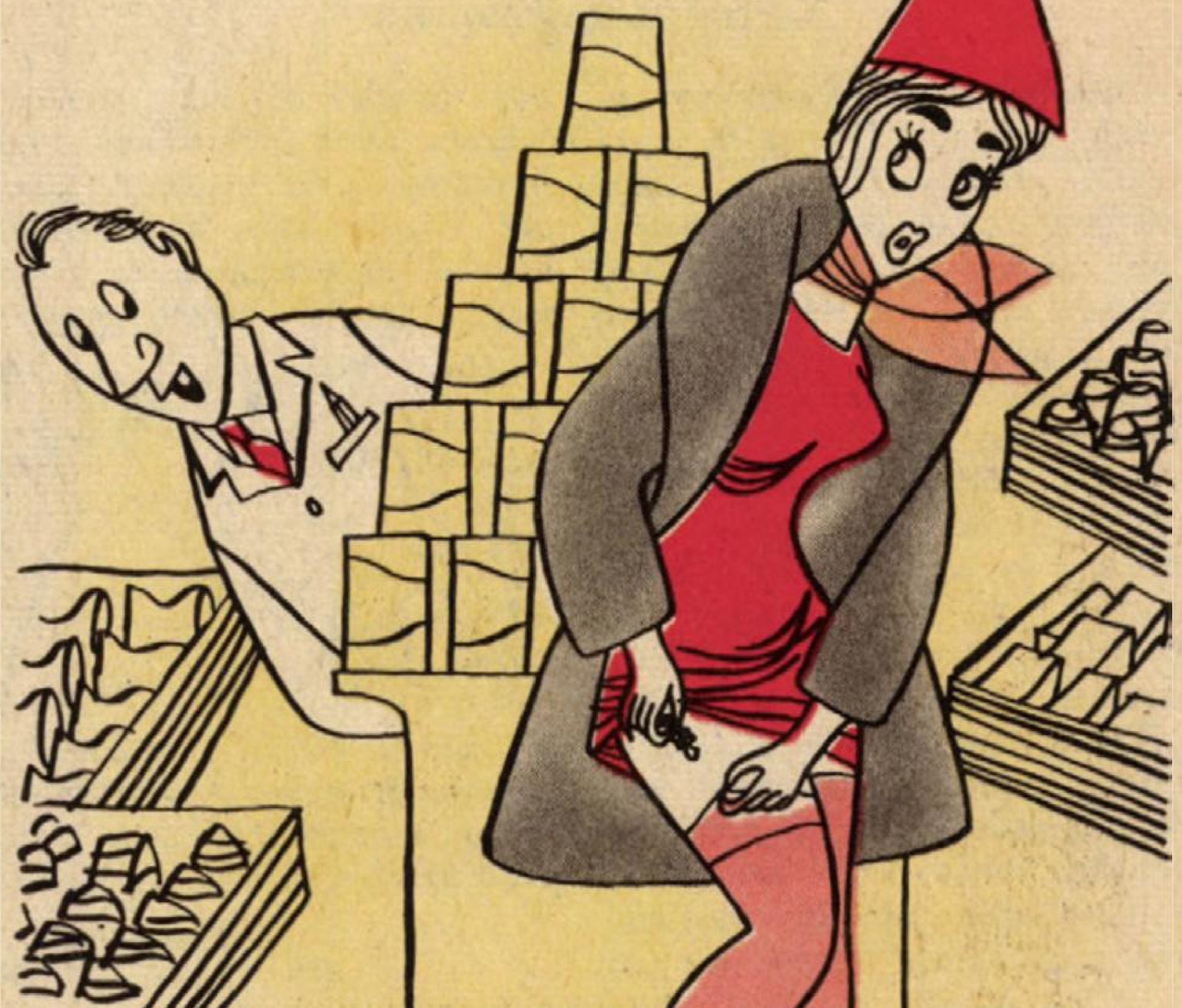

– Elnézést kérek, kisasszony, de nekem figyelnem kell!

Az új KARTÁRS

Az új kartárs ezen a reggelen elsőnek érkezett a hivatali szobába. Amikor Aligai, aki mindig pontos szokott lenni, a hivatalba ért, az új ember már íróasztalánál ült. Bemutatkoztak egymásnak:

— Tihanyi vagyok . . . A hivatalsegéd mondta, hogy itt dolgozott az elődöm, ez az asztalom.

— Nagyon örülök — rázta meg Aligai az új kartárs kezét, azután jóakaratúlag megjegyezte:

— Gondolom, nem árt magának egy kis kioktatás. Hát ide figyeljen. Maga mellett balra a Füredi fog ülni. Csendes fiú, a légynek sem vét, csak egy kicsit gyáva. Képzelje, nem marad el egy perccel se félóránál tovább az ebédnél. De maga nyugodtan eltölthet egy órát is az ebéddel. Az osztályvezető is egy egész órára megy el. A recept az, hogy akkor kell menni, amikor ő. Érti?

— Már hogyne érteném. És köszönöm a jó tanácsot.

A terem megtelt. Bemutatkozás. A kövér Szepezdi megveregette Tihanyi vállát:

— Jól fogja magát nálunk érezni. Csak alkalmazkodni kell. Próbáljon jóba lenni Keszthelyivel, az anyagbeszerzővel. Az néha segítséget visz magával. Elmehet vele moziba is.

Az örökké mosolygó Hévizi is tanácsot adott:

— Hallgasson rám, apuskám. Ha másfél órát csúsztat, akkor Szemes egy-két jó szivarért beír magának három-négy órai csúsztatást. Kétszer egy kicsit tovább marad, és már egy egész napja van. Feri bácsinak, a hivatalsegédnek néha féldecit kell fizetni. Mindig jelenti, ha jön az igazgató vagy a főosztályvezető. Igaz, most nincs is igazgatónk, áthelyezték, és az új még nem jött. Túlbuzogni nem szabad. Azt nem szeretjük. Szóval jól meglesz velünk.

Szárszói megkérdezte az új kartárstól:

— Mondja csak, Tihanyi, van gyereke?

— Van egy fiam. A harmadik általánosba jár.

— Akkor hozzon néha virágot Ilonkának. Ő osztja ki az írószereket. Annyi jegyzetfüzetet és ceruzát kaphat, amennyit akar. A fia cserélhet vele a suliban. Az én fiam tegnap nyolc ceruzáért egy bécsi golyóstollat kapott. Rögtön elvettem tőle, mert meztelen nő képe volt rajta.

Három nappal később a hivatal dolgozóit a nagy tanácsterembe kérették, az újonnan kinevezett igazgató bemutatkozásához.

— Na, kíváncsi vagyok, milyen lesz az új diri — dörmögött Hévizi, azután Tihanyi íróasztala felé nézett:

— Na, ez jól megtanulta a lógást. Már féltíz és még mindig nincs itt — csodálkozott.

A tanácsterem már zsúfolva volt, amikor kinyílt az igazgatói szoba ajtaja — és belépett rajta Tihanyi.

Volt szobatársai előbb elképedve, azután érthető szorongással néztek rá.

— Kedves kartársaim — kezdte az igazgató —, néhányukat már ismerem, azokat, akikkel három napig együtt dolgoztam. Ez alatt a három nap alatt megismertem a hivatalt. A magam részéről igyekszem jó munkát végezni, ehhez kérem a kartársak segítségét.

Mosolyogva nézett megszeppent szobatársaira, és így fejezte be a bemutatkozást:

— Gondolom, egyetértenek velem abban, hogy háromnapos helyszíni tapasztalatom alapján néhányukat más beosztásba kell helyeznem . . .

Palásti László

Tékozló automaták

Mielőtt szabadjára engedném bírálatra hajlamos tollamat, tudatom az érdekeltekkel, hogy rendíthetetlen híve vagyok minden ésszerű gépesítésnek. Hogy ez esetben mégis a gépesítés ellen hadakozom, annak két oka van. Az egyik ok abban rejlik, hogy a takarékosságnak éppen olyan rendíthetetlen híve vagyok, mint a gépesítésnek. A másik ok meg azokban az automata készülékekben bujkál, amiket néhány hónappal ezelőtt telepítettek a Rákóczi úti Csemege nagyáruház oszlopos árkádja alá. Ezeket a valuta-faló automata csodákat azért kísérletezték a nagyforgalmú csemegebolt tövébe, hogy záróra után pótolják a kétkezi eladókat. Néhány hét múlva azonban kiderült ezekről a csodagépekről – aminek már megvételük előtt ki kellett volna derülnie –, hogy egy kétkezi eladó fél kézzel több hasznot hajt a népgazdaságnak, mint ez az öt gépesített szatócs együttvéve. Makacs masinák ezek, mondhatom. Az egyik tizenkilenc, a másik meg egy híján rossz. Amíg az egyik nyeli a jó kétforintosokat, anélkül, hogy kiadna magából valamit, addig a másik, a könnyelműbb természetű, egy-egy két forint nagyságúra reszelt fémdarabkáért még a lelkét is kiönti a speciális pesti újító markába.

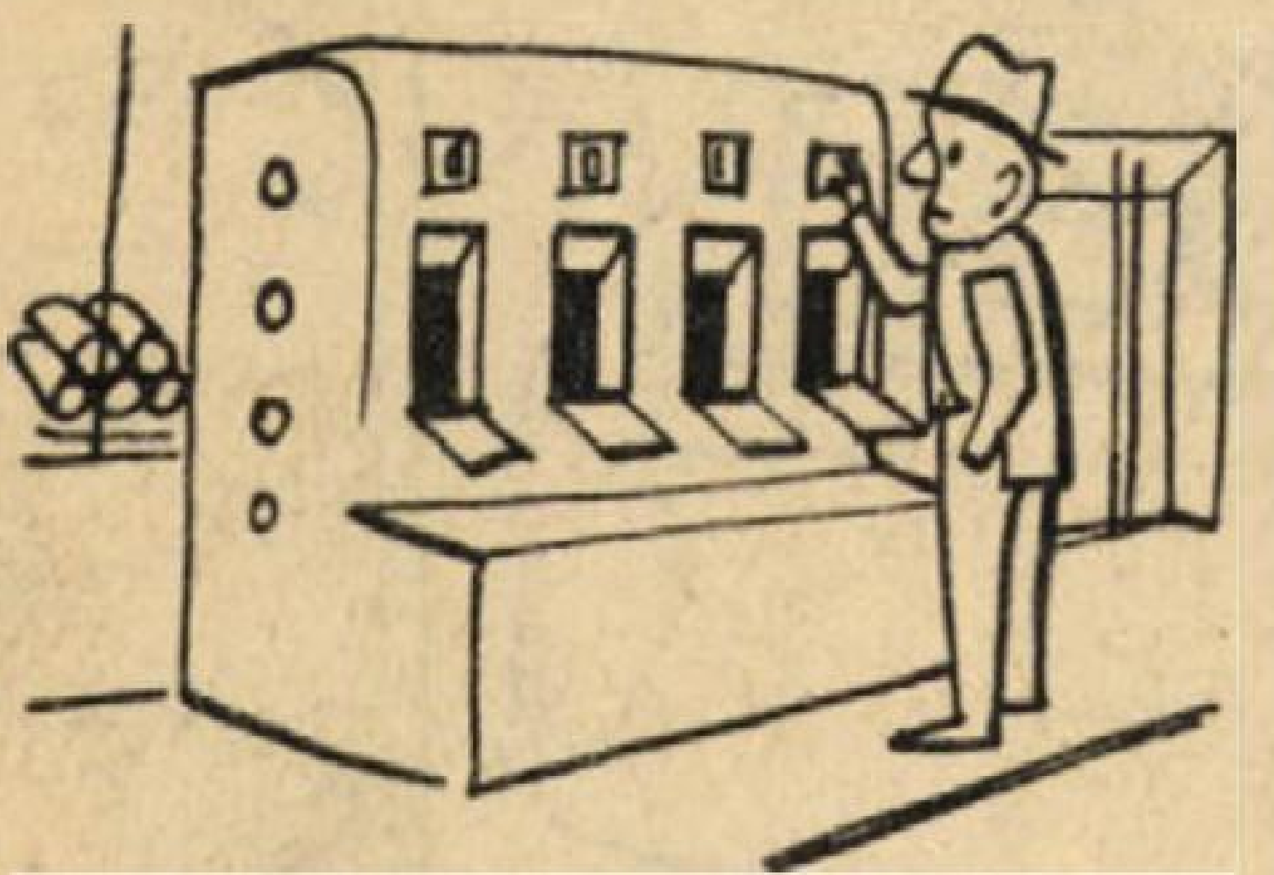

Mikor e sorokat papírra vetem, a gyenge konstrukciójú automaták és a gyenge jellemű emberek közötti ádáz küzdelem már befejeződött. Győzött az „ember”! Árkádiában tehát újra nyugalom honol. És hogy ez a nyugalom tartósodjék, javaslom az illetékeseknek egy olyan automata beszerzését: ahova bele lehet dobni egy-egy világjáró beszerzőt, és a gép majd jelzi, hogy jó és szükséges portékát vett-e az állam pénzén, vagy rosszat és feleslegeset . . .

(bernáth)

Makacs dugó

Ki vállalkozott már pezsgőboros palack kibontására?

Valami csodálatos energiával préselték belé a dugót. A makacs dugó nem mozdul. Nem marad más hátra, mint bicskával morzsáként kikaparni a kemény parafából készült dugót, aztán, amikor a maradék kellően elérzékenyedett, ceruzával benyomni az üvegbe. Ezt a használati utasítást tapasztalatcsereként még azzal toldom meg: utána szűrjük meg az italt, mert megtelik dugófoszlányokkal.

Naivul azt hittem, csak egy makacs dugó van a világon, de valahányszor pezsgőborral kísérleteztem, sohasem bírtam egyszerűbb módszerrel kibontani.

Talán valami fortélya van?

Megkérdeztem a kedvelt pesti bárban az öreg pincért:

– Van pezsgőboruk?

– Hogyne kérem. Máris hozom.

– Ne siessük el. Hozzon egy duplát. De árulja el, hogyan szokták maguk a pezsgőbort kinyitni.

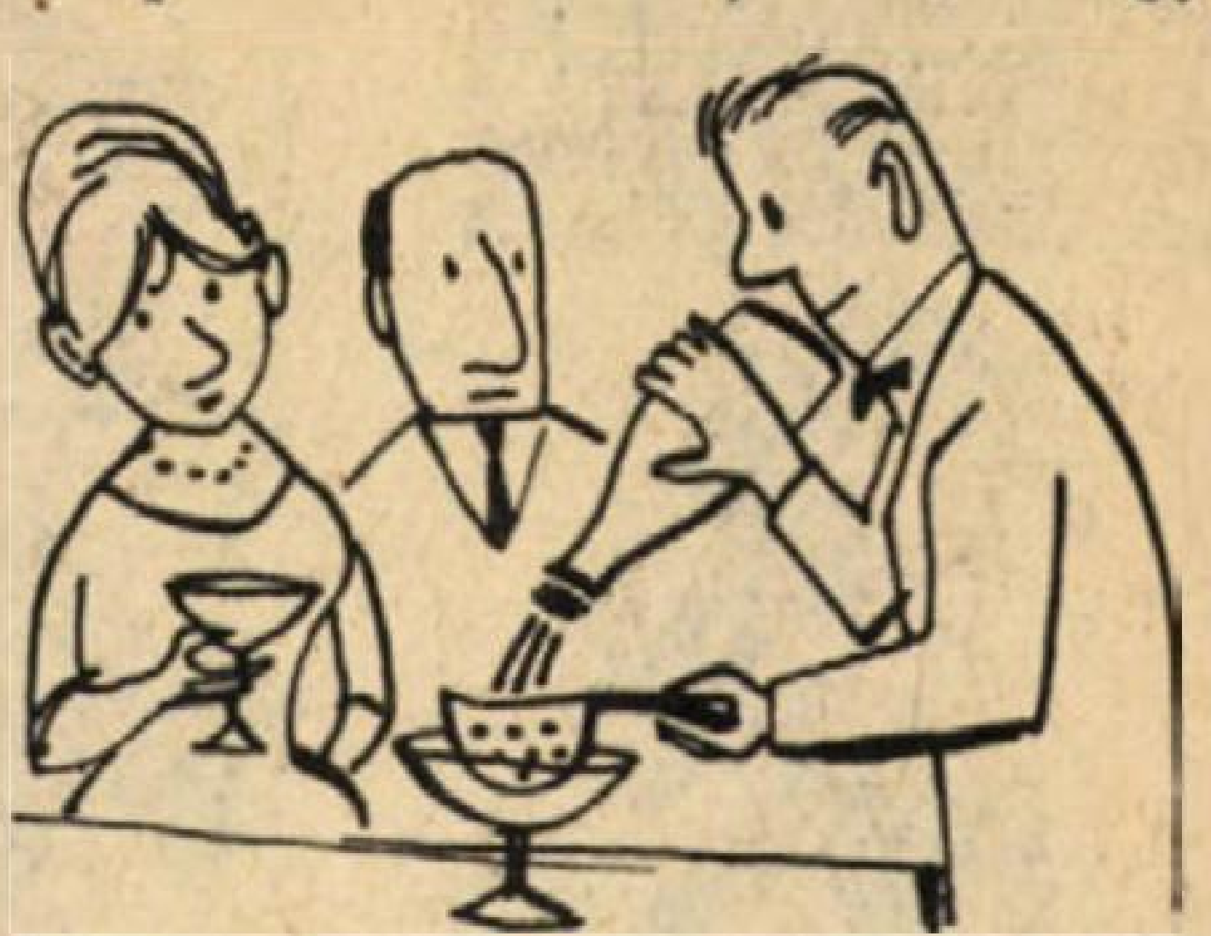

Azt feleli az öreg:

– Van itt egy fiatal pincér, a Jani gyerek. Az ki tudja húzni.

Szóval ennek is megvan a trükkje. Minden pezsgőboros összejövetelre meg kell invitálni a Jani gyereket.

(s)

Kétséges grafika

Néhány hónappal ezelőtt megrendeltem az Európa Könyvkiadó „Milliók Könyve” című könyvsorozatát. A megrendeléskor kaptam egy ismertető-füzetecskét, amelyben többek között azt is megígérték nekem, hogy „a sorozat *egységes* grafikai kivitelezésben készül”.

Aztán jöttek a könyvek szépen sorjában. Az „Amerikai tragédia” és a „Golgota” kötetein a címfelirat, valamint az embléma fekete betűkből, illetve vonalakból volt kirajzolva. Az „Érik a gyümölcs” és a „Vörös liliom” borítóján már arany színűek a feliratok és az embléma vonalai. Tehát itt már kétségessé vált az ígért egységes grafika. Ha még hozzá teszem azt is, hogy az első két kötet címeinek felirata alatt „tele-alátét” van, a harmadik és negyedik kötetnél viszont már három-három vonallal megosztották, ez bizony megint nem nevezhető egységes grafikának. És ha a sorozat így folytatódik, akkor a könyvespolcokon semmiképpen sem keltik majd az együvé tartozás érzését.

Flettner Gyula
Szeged, Attila u. 11.

Műemlék-kutatások

Erdei Sándor rajza

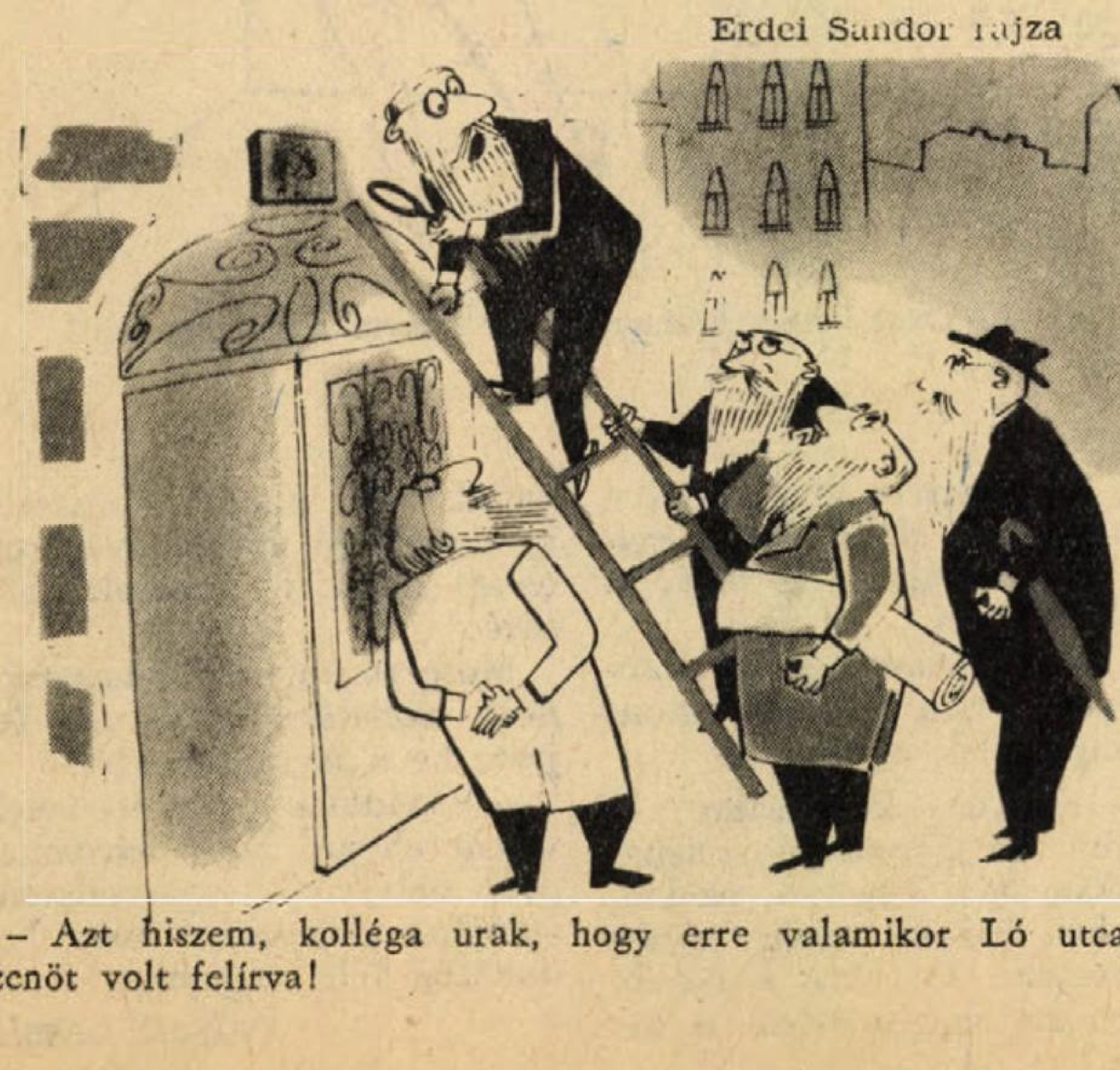

– Azt hiszem, kolléga urak, hogy erre valamikor Ló utca tizenöt volt felírva!

URH panasz

Egyre szaporodik azoknak a rádiózóknak száma, akik az ultrarövid hullámú adásokat is fogják. Ezeknek jogos panasza, hogy a műsor szegényes, nem változatos. Különösen a tánclemezek száma csekély, mindig ugyanazokat hallani. Ez a lemezszegénység furcsa műsorbeosztásra kényszeríti az URH-adást. Három héttel ezelőtt például a másfél órás tánczeneműsor harmadik félórájában megismételték az első félóra műsorát. Ez olyan, mintha egy színházi előadás alkalmával a második felvonás után újra az elsőt adnák.

Változatosabb műsort kérünk!

Sok URH-rajongó nevében

dr. Ferenczy Kálmán
II., Csalogány u. 4/b.

Mikor nyílik?!

A Hegedűs Gyula utca 26. számú ház még a tavasszal elkészült. A lakók beköltöztek, s reprezentatív üzlethelyiségébe hónapokkal ezelőtt néhány jókora rejtélyes csomag érkezett, amelyek azóta is érintetlenül porosodnak az üveg mögött, a kíváncsi járókelők tekintetének kereszttüzében.

Vajon miféle vállalkozás fog itt megnyílni? Önkiválasztó Papagáj Mintabolt? Automata diétás büfé?

Nem tudom, de türelemmel várok, mert az rózsát terem, és jól jönne már a környéknek egy Virágért.

(—áth)

Gondatlan gondnokok

Balatonfüredre utaztam, és mivel Siófokon várakoznom kellett a hajóra, volt időm szemlélődni. Megdöbbenéssel állapítottam meg, hogy a legtöbb üdülő és vendéglátó üzem kerthelyiségeiben a szép és kényelmes fonottszékek és asztalok fedél nélkül várják a nedves, zord időt. Kérdem azoktól, akiket illet: nem lehetne ezeket a székeket és asztalokat tavaszig fedél alá helyezni?

Zalai János
Szekszárd

Önköltségcsökkentés

A Népköztársaság útján levő Jókai-étterem hónapok óta azzal kedveskedik vendégeinek, hogy a terítékhez *felébe tépett papírszalvéta* rongyos szélű háromszögű darabkáját mellékeli. Elvégre nyilván van a vendégnél zsebkendő, használja azt.

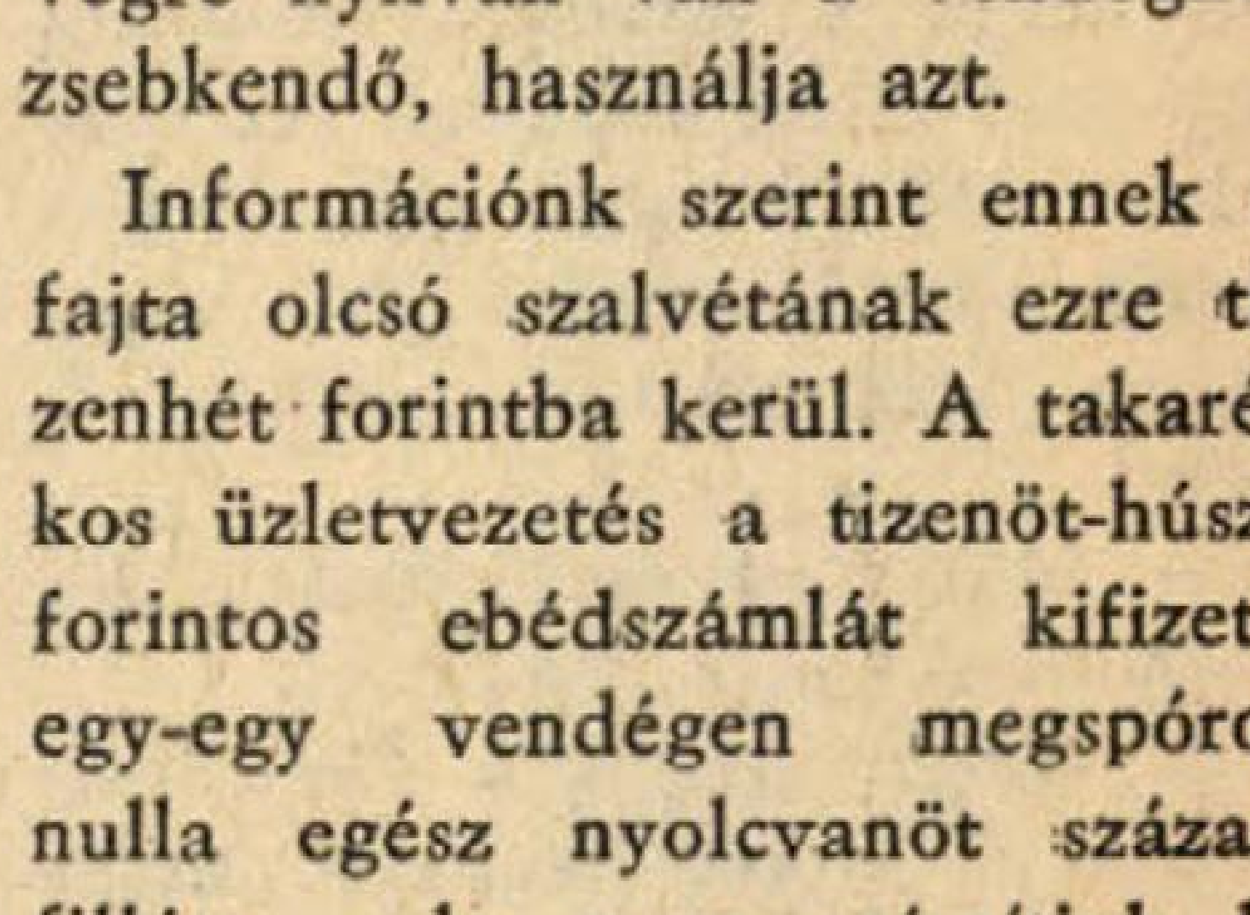

Információnk szerint ennek a fajta olcsó szalvétának ezre tizenhét forintba kerül. A takarékos üzletvezetés a tizenöt-húszforintos ebédszámlát kifizető egy-egy vendégen megspórol nulla egész nyolcvanöt század fillért – ha nem számítjuk le ebből a szalvétarongyolással foglalkozó alkalmazottaknak a szaggatásra fordított munkaidejére eső bért.

Jelentős megtakarítás. És még egy előnye van: a higiénikus célt szolgáló papírszalvétát tépés vagy vágás közben legalább alaposan végigtapogatja valaki.

Színházi szünet

Gerő Sándor rajza

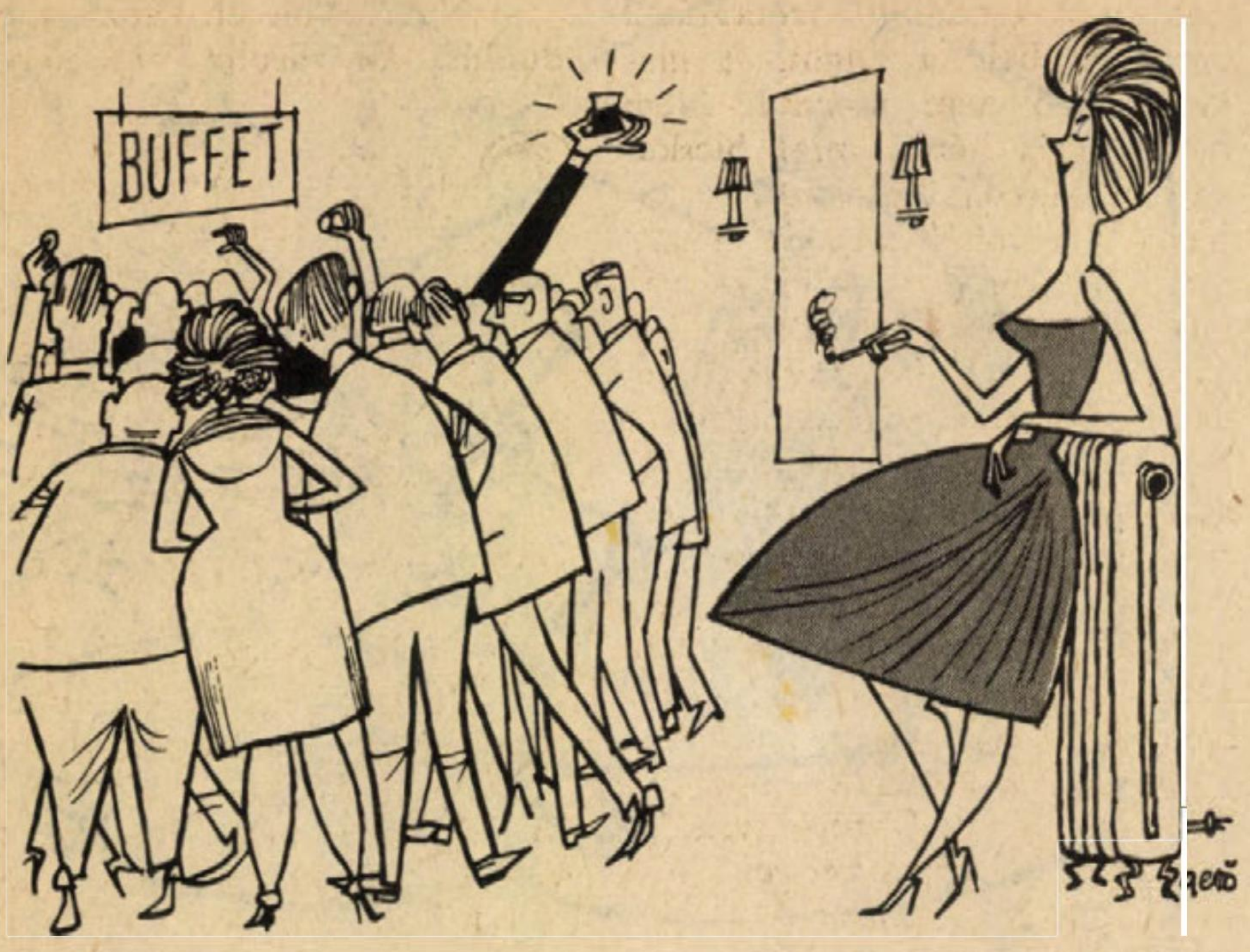

– Hozom, Mancika!

Német alaposság

Egy nyugatnémet napilap rövid hírben foglalkozott a Llanfairpwllgwyngyllgogerichwyrndrobwlllantysiliogogogoch nevű walesi városkával. (A kissé szokatlan hangzású elnevezés szabad fordításban körülbelül ilyesfajta helységnév lehetne: Veresbarlangtájimáriavölgyegyházafejérrekettyés.)

Sajnos azonban, a hírlapi közlés kétszeresen hibásnak bizonyult. Jelentkezett a napilap egy nyelvész-olvasója, egy héttel később meg is jelent a lapban helyreigazító levele, amely szerint nem városról van szó, hanem 1003 lakosú kisközségről a Wales melletti Anglesey szigeten, és a helységnevet még rosszul is szedték a nyomdában, mert helyesen így hangzik, közepe táján négy és nem három „l" betűvel: Llanfairpwllgwyngyllgogerichwyrndrobwllllantysiliogogogoch.

Még szerencse, hogy vannak lelkiismeretes szakemberek, különben abban a szégyenben maradtak volna Llanfairpwllgwyngyllgogerichwyrndrobwllllantysiliogogogoch lakosai, hogy csak llanfairpwllgwyngyllgogerichwyrndrobwlllantysiliogogogochiak, három l-lel.

A formatervező otthonában

Hegedűs István rajza

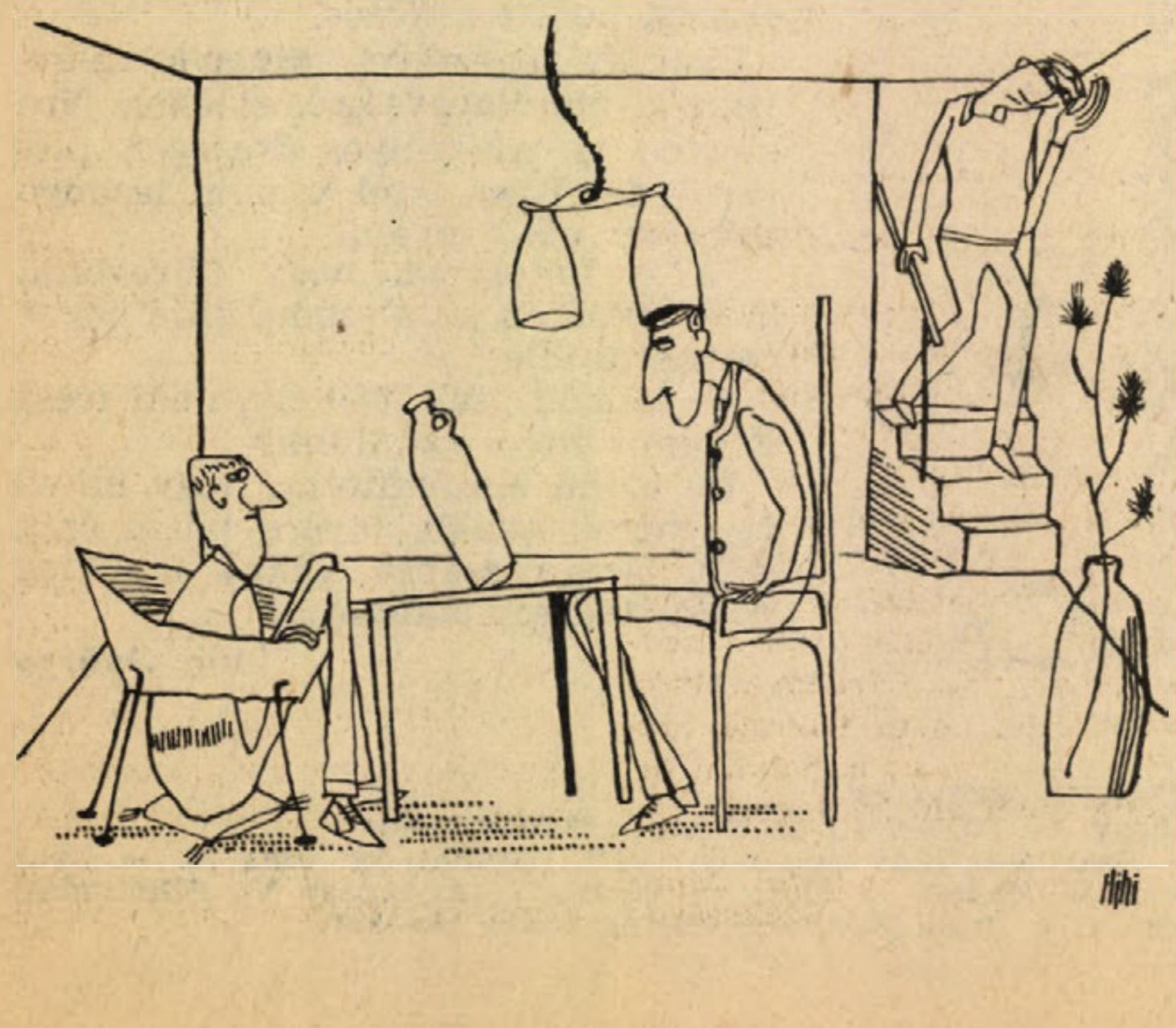

Légikisasszony...

Hegedűs István rajza

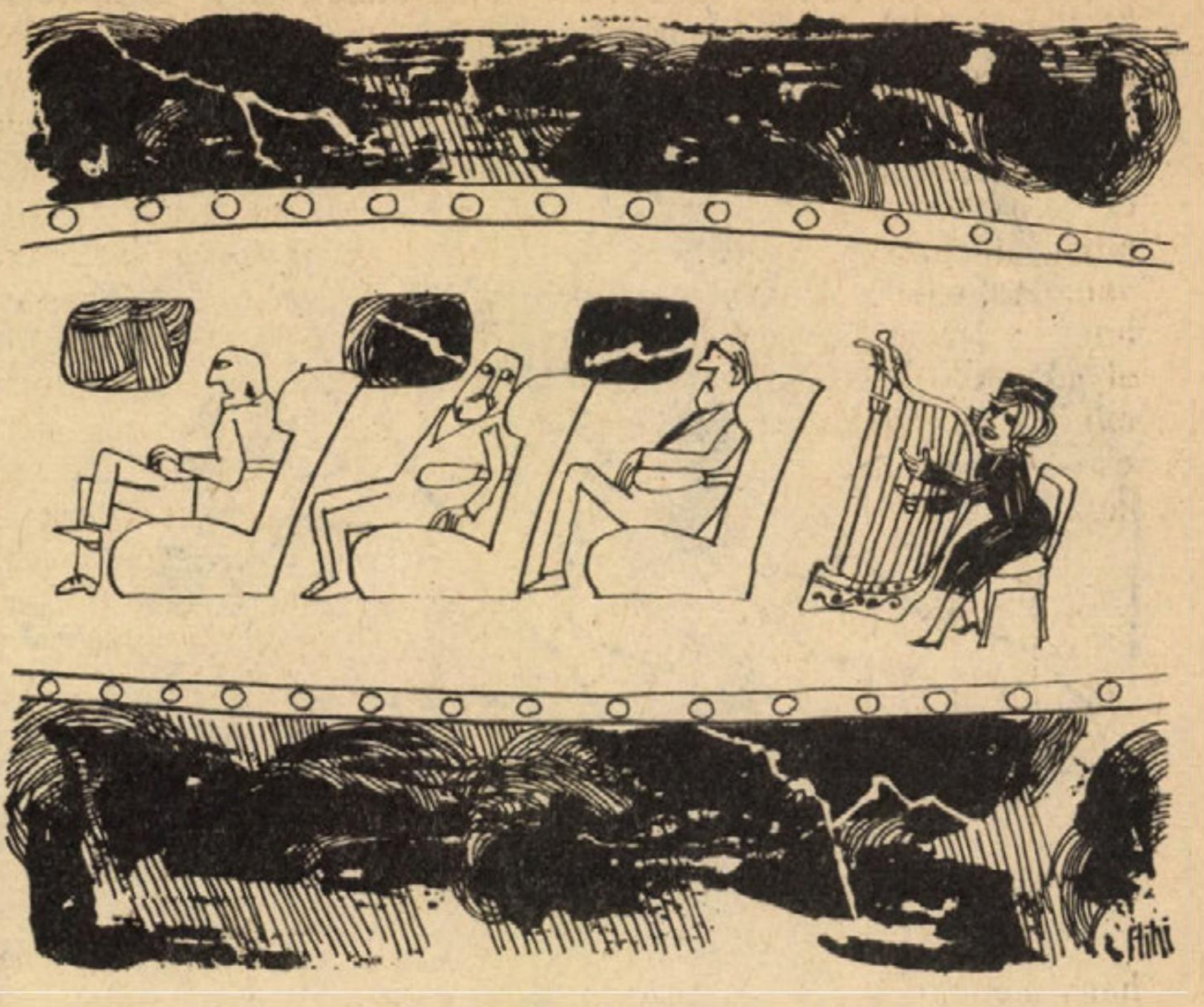

. . . viharban . . .

Túlbuzgó magánnyomozó

Szűr-Szabó József rajza

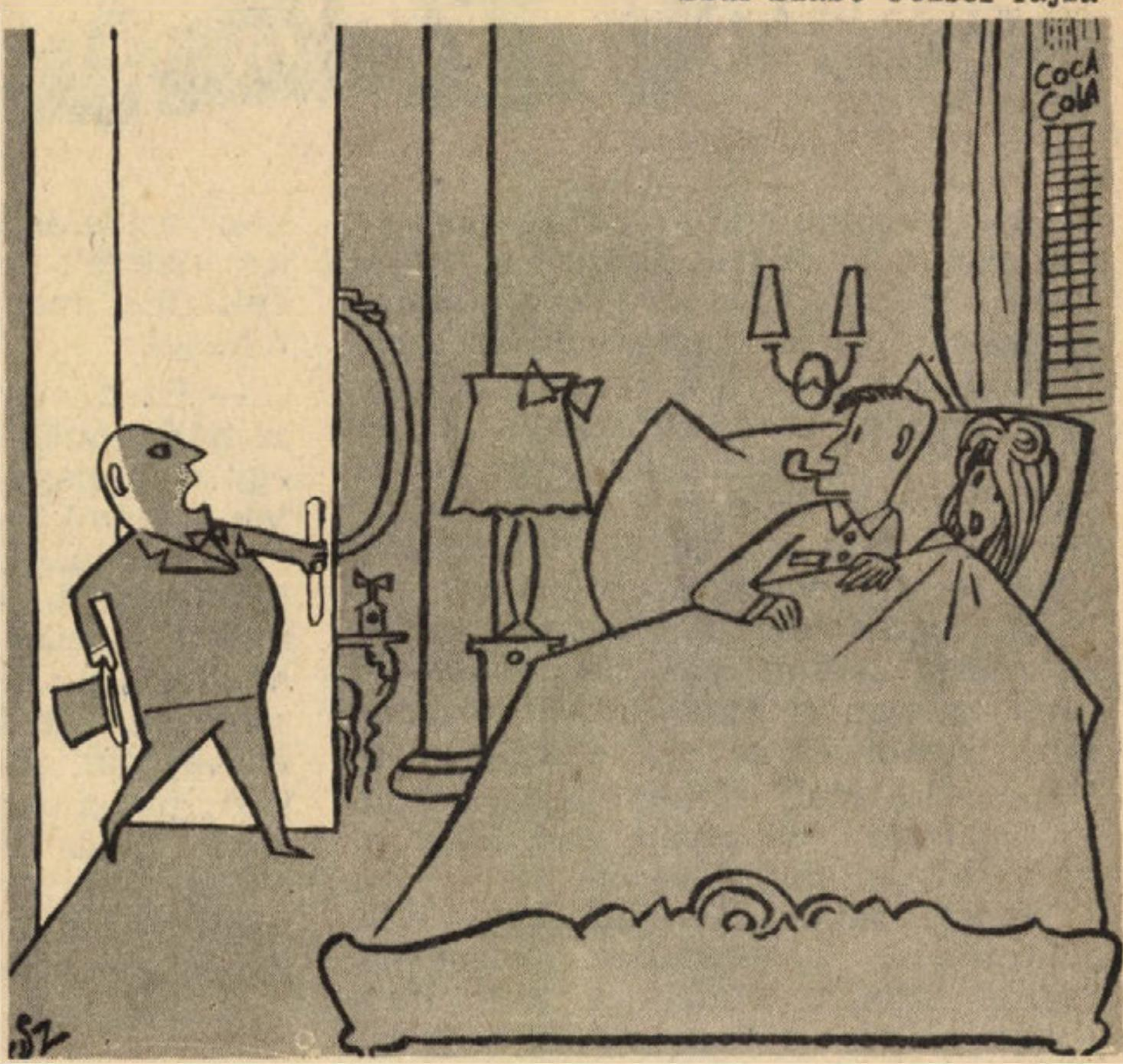

– De uram, azt nem mondtam, hogy mindenhova kövesse!

Zenei általános...

Mészáros András rajza

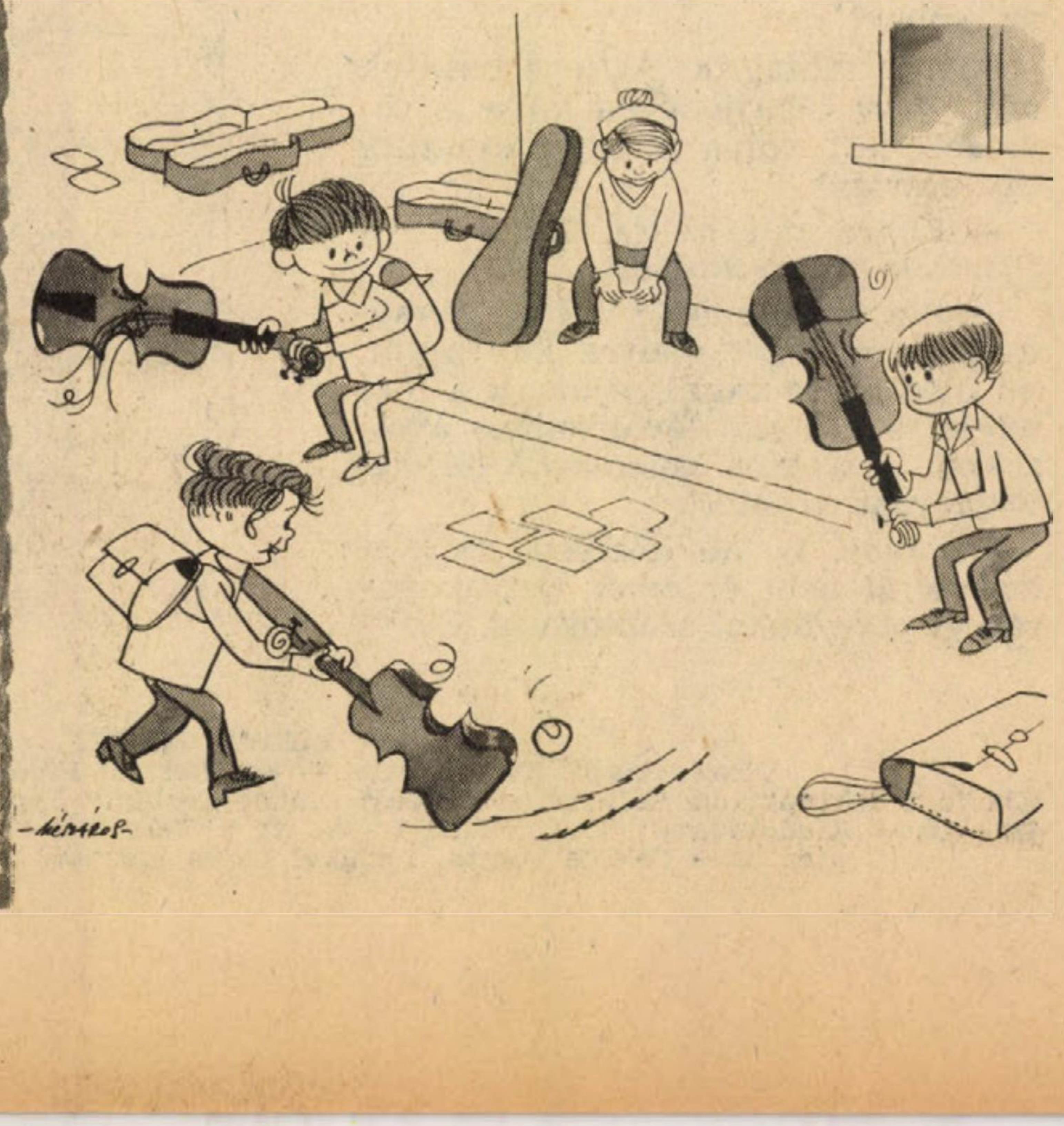

Névtelen telefon

Toncz Tibor rajza

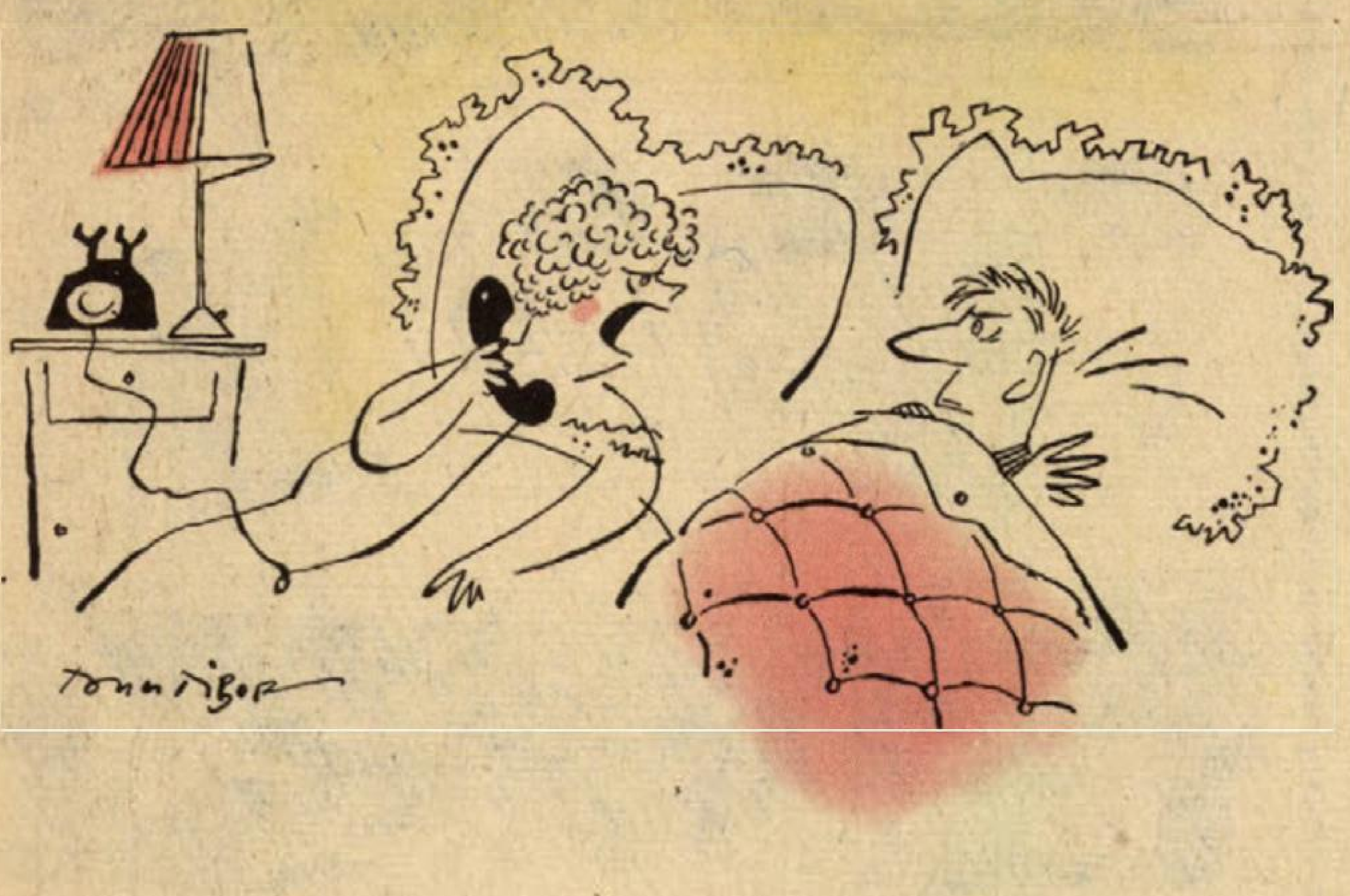

– Hallod, valaki azt telefonálja, hogy ott fekszel az italbolt előtt tökrészegen . . .

Szögek az űrben

Várnai György rajza

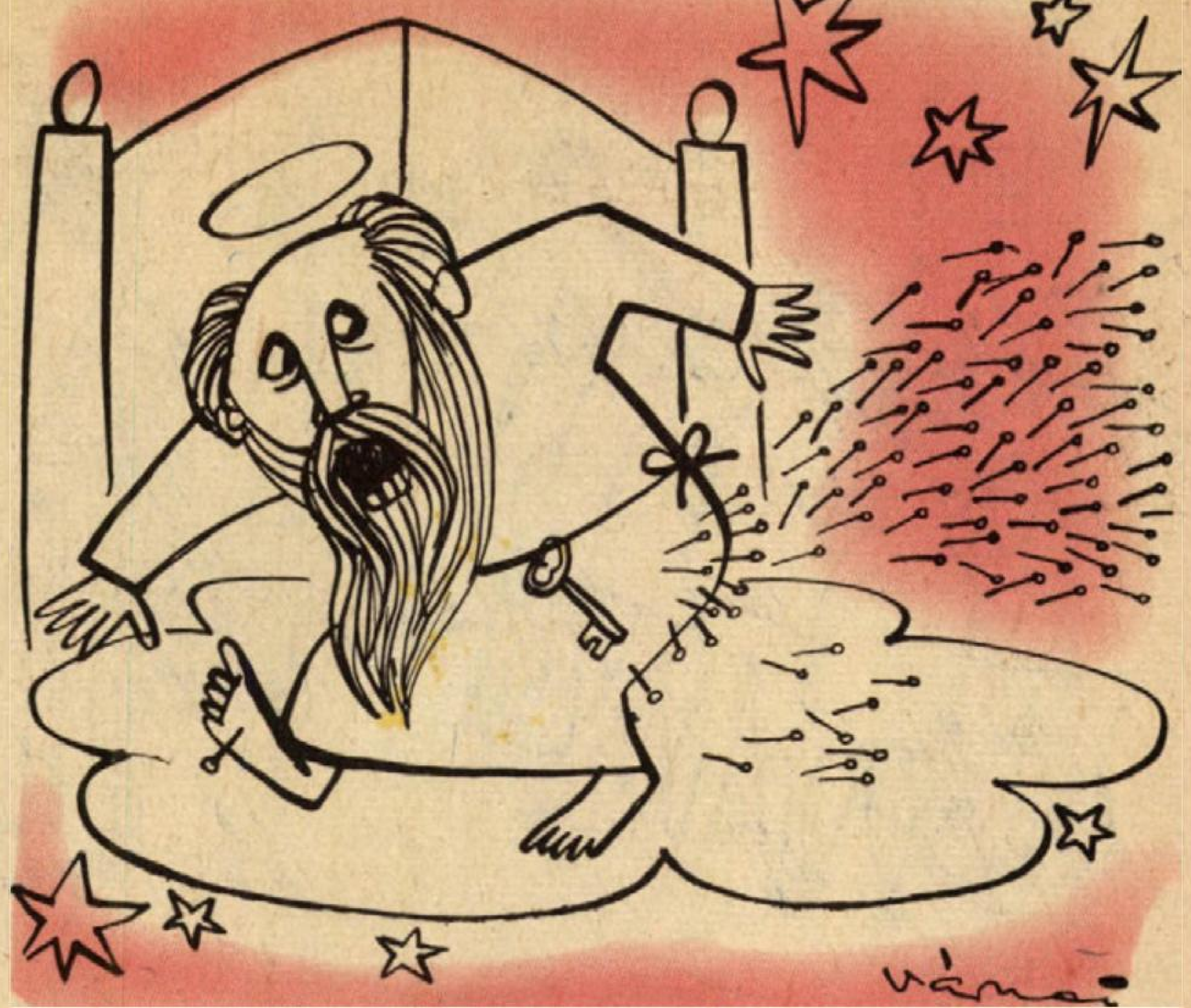

22 KONOK EMBER

Két esztendővel ezelőtt Kappanos határában is nagyot fordult a történelem kereke. De a Perecdűlőnél nyekkent egyet. A Perecdűlőn gazdálkodott ugyanis a huszonkét konok ember, akik kimondták kereken: a világ mehet, amerre akar, csinálhatnak szalmából üveget, mesterséges tehenet, de a Perecdűlőn nem lesz szövetkezet, punktum.

Így maradt meg a huszonkét egyéni gazda Kappanoson. Az eggyéolvadt kappanosi határ kellős közepében továbbra is ott díszelgett a Perecdűlő, mely töméntelen, picinyke parcellájával olyan volt, akár a tarka kutya, mikor vedlik.

Hanem lakott arrafelé egy régi, tekintélyes gazdaember, bizonyos Gerde Mihály, akinek a feje után sokan mentek a Perecdűlőn, az gondolt egy nagyot, és kihirdette:

— Ha már a szövetkezetiek is köpik a markukat, hogy megmutassák, melyik a helyes út, hát mutassuk meg mi is, melyik különb: a közös vagy az, mikor magának szánt-vet az ember?

Meg is mutatták. Akkora búzájuk nőtt, hogy lábujjhegyen állva is rövidebb lett volna a szövetkezetitől egy arasszal.

— Ehhez mit szólsz, Mihály? — firtatták a perecdűlőiek.

— Azt, hogy a fene tud így versenyezni! A búzát mélyre kell vetni, mi meg hiába vakargatjuk itt a föld tetejét a két szál lóval, mikor amazoknál a traktor belemászik térdig. Fogadjunk traktort.

Fogadtak is, de közösen, mert a traktorral nem érdemes kutyakaparásnyi parcellákat szántogatni. Csakhogy a jószág is különb lett a szövetkezetieknél, mivelhogy mintaistállót építettek, meg tápszereket kaptak a tehenek.

— Ezen már ne múljék! — a huszonkét konok ember is épített együtt egy szép, nagy istállót. Úgy hemzsegtek a munkával, öröm volt azt nézni. Csak idős Kece Jani bácsi okvetetlenkedett, hogy neki haza kell mennie szecskavágni, de Gerde Mihály letorkollta, le ám, hogy itt most senki se bíbelődhet a maga vicekvacakjával, mikor a közösbelieknek kell megmutatni, hogy az egyéni gazdálkodás az igazi.

Hát úgy belemelegedett abba a nagy truccolásba a huszonkét konok ember, hogy még gépeket is vásároltak, összeadták a rávalót. Hiszen az ágyúnak nem lehet nekimenni vasvillával, ki győzi a versenyt a kézikapával, mikor a közösben két tucat kapát húz a traktor egyszerre? Az igazi világosság azonban mégis akkor gyulladt ki Gerde Mihály fejében, amikor szerződést akartak kötni erre meg arra, és a szerződésben olyan pont is foglaltatott, hogy a termelőszövetkezeteknek külön kedvezmény jár.

Ezt már csak nem hagyják, hiszen még a bolond is lehajol, ha pénz akad az útjába. Egyszóval, ha már lúd, legyen kövér, becsapják a világot. Szövetkezetet alakítanak, de csak úgy mímelésből. Alá is írták a belépést, s annak rendje-módja szerint megválasztották elnöknek Mihályt, és bejelentették a téesz megalakulását. Meg kell adni, hogy pontosabban elnök még be nem tartotta a működési szabályokat, hiszen ez nagyon fontos, nehogy bárki is nyomot leljen, hogy csak színlelés az egész. S amilyen a munka volt, olyan lett a kereset. Vagyis, mint mondani szokás, bevált a közös.

Csak év végeztével, mikor ki-ki átvette a munkaegységek fejében járó nagyon is tekintélyes összeget, pislákolt fel Kece Jani mindig lázongó lelkében némi gyanú.

El is határozta, hogy félrevonja az elnököt, és jól a szeme közé nézve megkérdi tőle:

— Mondd csak, Mihály, nem téesz ez, amit itten csinálunk?

De aztán kiszámította, hogy ha ez így megy tovább, jövőre házat épít, ezért aztán zsebre vágva a köteg pénzt, bölcsen hallgatott . . .

Fülöp György

Zárás után

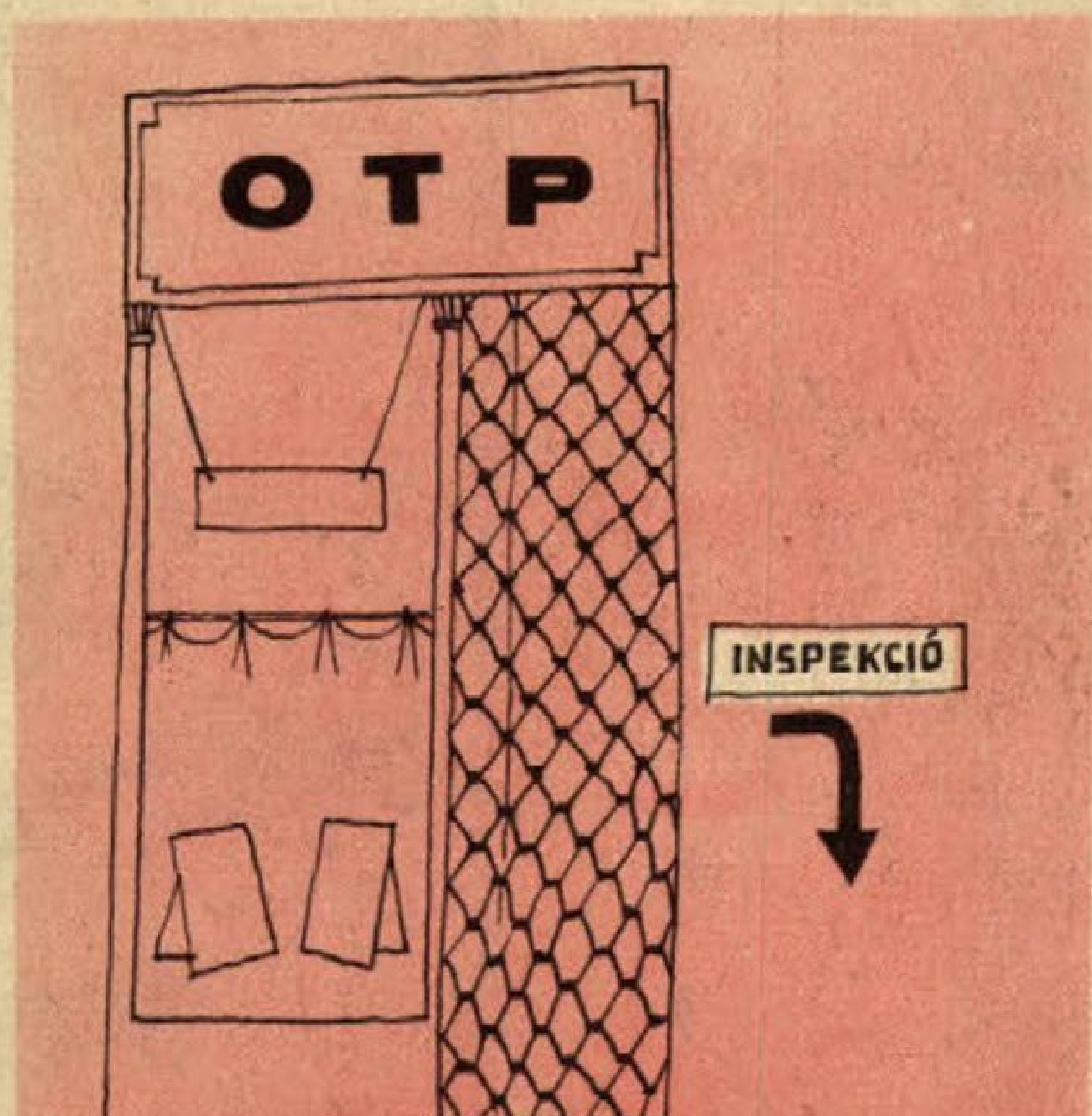

LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP
Főszerkesztő: Tabi László. — Szerkesztő: Földes György. — Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Csollány Ferenc. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza ter 3. Tel.: 343—100, 142—220. — 61.5537 — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Alkotmány utca 3. — Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850.